RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
LIBRARY
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประชุมพงศาวดาร

เล่ม ๒

ราชวงศ์ซ้อง (พ.ศ. ๑๕๐๓ – ๑๘๑๙)

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๒,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๑๓

องค์การค้าของคุรุสภา
ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์
ถนนราชดำเนินกลาง
จัดพิมพ์จำหน่าย

๒๐๗๕

B. 10778925
I. 12594131

ACC. NO. 16030
Date Received 30.ต.ค.2515
Call No. PL
3875
.T4
ป175
ล.2

คำนำ

ในการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน จัดพิมพ์หนังสือชุดภาษาไทย เพื่อทบทวนงานที่ได้ดำเนินมาแล้วในปีแรก คณะกรรมการดำเนินงานได้มีมติให้เพิ่มการจัดพิมพ์หนังสือชุดภาษาไทยขึ้นอีก ๓ ชุด คือ ชุดประชุมพงศาวดาร ชุดรามเกียรติ์ และชุดพงศาวดารจีน

ชุดพงศาวดารจีนซึ่งจัดเป็นชุดที่ ๒๐ นั้น คณะกรรมการได้มีมติให้จัดพิมพ์เฉพาะเรื่องที่นับเนื่องเป็น "พงศาวดารจีน" จริง ๆ เสียก่อน ส่วนเรื่องจีนอื่น ๆ ที่จัดว่าเป็น "เกร็ด" พงศาวดารบ้าง หรือที่แต่งเป็นแบบนวนิยายบ้าง ให้จัดพิมพ์ต่อภายหลัง

ความจริงหนังสือพงศาวดารจีน ไม่ว่าประเภทใด มีผู้นิยมอ่านกันมาก ในสมัยก่อนชาวบ้านร้านตลาดทั่วไปติดพงศาวดารจีนเหมือนกับการรับประทานอาหาร ฉะนั้น จึงปรากฏว่าบรรดาหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จะต้องลงเรื่องจีนอย่างน้อยหนึ่งเรื่องเป็นประจำ นักอ่านจะซื้อหนังสือพิมพ์รายวันเพื่ออ่านเรื่องจีนวันต่อวัน เรื่องที่ลงพิมพ์นั้นบาง

เรื่องก็เป็นเรื่องที่เคยพิมพ์เป็นเล่มมาแล้ว แต่หาอ่านไม่ได้ เพราะต้นฉบับเดิมหายาก และมิได้มีการพิมพ์ขึ้นใหม่ บางเรื่องก็เป็นเรื่องที่แปลขึ้นใหม่จากนวนิยายจีน ซึ่งแต่งอิงพงศาวดาร บางเรื่องก็เป็นเรื่องที่นักประพันธ์ไทยแต่งขึ้นเอง ทำนองแต่งนวนิยายอาศัยพงศาวดารจีน เรื่องอิงพงศาวดารจีนที่น่าอ่าน เพราะเป็นเรื่องมีคติแก่ชีวิตและครอบครัวก็มีหลายเรื่อง เช่น เรื่องจอยุ่ยเหม็ง เป็นต้น

ส่วนเรื่องจีนที่จัดได้ว่าเป็นเรื่อง "พงศาวดาร" นั้น ปรากฏจากหนังสือตำนานสามก๊ก พระนิพนธ์สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมีพระราชดำรัสสั่งให้แปลขึ้น ๒ เรื่อง คือเรื่องไซ่ฮั่นเรื่องหนึ่งกับเรื่องสามก๊กเรื่องหนึ่ง โปรดให้สมเด็จพระเจ้าหลานเธอกรมพระราชวังหลัง ทรงอำนวยการแปลเรื่องไซ่ฮั่น และให้เจ้าพระยาพระคลัง (หน) อำนวยการแปลเรื่องสามก๊ก นับเป็นเริ่มแรกของการแปลพงศาวดารจีนมาเป็นภาษาไทย ในรัชกาลที่ ๒ ได้มีการแปลบ้าง แต่ปรากฏว่าส่วนใหญ่ได้มีการแปลในรัชการที่ ๔ และรัชกาลต่อ ๆ มา

แต่การแปลพงศาวดารจีนเป็นภาษาไทยในครั้งนั้นหา
ได้แปลตามลำดับราชวงศ์กษัตริย์จีน ไม่เข้าใจว่าอาจเพ่งเล็ง
ไปในความสนุกของเรื่องหรือตามแต่จะหาต้นฉบับได้มาก
กว่า ทั้งผู้อ่านไม่ปรารถนาจะหาความรู้ทางประวัติศาสตร์
นอกจากความสนุกเป็นสำคัญ แต่ในการพิมพ์คราวนี้ คณะ
กรรมการมีความคิดเห็นว่า ควรจะจัดพิมพ์ใหม่ตามลำดับ
ราชวงศ์กษัตริย์จีน ซึ่งบางทีจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจของ
ประวัติศาสตร์บ้าง จึงได้เรียงลำดับการพิมพ์ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ไคเภ็ก เริ่มแต่ประวัติศาสตร์ยังเจือปนด้วย
นิยาย เช่น การสร้างดวงอาทิตย์
ดวงจันทร์ สร้างโลก ฯลฯ จนถึง
ตอนใกล้ประวัติศาสตร์ กษัตริย์
องค์แรก ๆ ของจีน ตั้งแต่สมัยที่
กษัตริย์ได้ขึ้นเสวยราชย์ โดย
ราษฎรเป็นผู้เลือก จนถึงปฐม
กษัตริย์สืบราชวงศ์ คือ กษัตริย์
ราชวงศ์แฮ่กับกษัตริย์ราชวงศ์เชียว
(ก่อนพุทธศักราช ๒๑๕๔ ปี ถึง
ก่อนพุทธศักราช ๑๒๔๐ ปี)

๒. ห้องสิน	ราชวงศ์เซียว	และราชวงศ์จิว
	(ก่อนพุทธศักราช ๑๒๔๐ ปี ถึง	
๓. เลียดก๊ก	พุทธศักราช ๒๙๗)	
๔. ไซ่ฮั่น	ราชวงศ์จิ๋น	และราชวงศ์ฮั่น
๕. ไต้ฮั่น	(พ.ศ. ๒๙๘—๓๓๗)	
๖. ตั้งฮั่น		
๗. สามก๊ก	ราชวงศ์ฮั่นตอนปลาย ต่อราชวงศ์วุยและราชวงศ์จิ๋นตอนต้น (พ.ศ. ๓๓๗—๘๐๗)	
๘. ไซจิ้น	ราชวงศ์จิ้นราชวงศ์ซอ	ราชวงศ์ชี
๙. ตั้งจิ้น	ราชวงศ์เหลียง	และราชวงศ์ตั้น
๑๐. น่ำซ้อง	(พ.ศ. ๘๐๘—๑๑๓๒)	
๑๑. ส้วยถัง	ราชวงศ์ซุย และราชวงศ์ถังตอนต้น	
๑๒. ซุยถัง	(พ.ศ. ๑๑๓๒—๑๑๖๑)	
๑๓. เสาปัก		
๑๔. ซุยนกุ้ย		
๑๕. ซิเตงซัน	ราชวงศ์ถัง	
๑๖. ไซอิ๋ว	(พ.ศ. ๑๑๖๑—๑๔๕๐)	
๑๗. บู๊เช็กเทียน		

๑๘.	หงอโต้ว	ราชวงศ์เหลียง, ราชวงศ์จง, ราชวงศ์จ๋ัน, ราชวงศ์ฮั่น, ราชวงศ์จิว (พ.ศ. ๑๔๕๐—๑๕๐๓)
๑๙.	น่ำบ๊กซ้อง	ราชวงศ์ซ้อง (พ.ศ. ๑๕๐๓—๑๘๑๙)
๒๐.	บ้วนฮ่วยเหลา	
๒๑.	โหงวโฮ้วเพงไซ	
๒๒.	โหงวโฮ้วเพงหน่ำ	
๒๓.	โหงวโฮ้วเพงบ๊ก	
๒๔.	ซวยงัก	
๒๕.	ซ้องกั๋ง	
๒๖.	เปาเล่งถูกงอั้น	
๒๗.	ง่วนเฉ๋ยว	ราชวงศ์หงวน (พ.ศ. ๑๘๒๐—๑๙๑๑)
๒๘.	เม่งเฉ๋ยว	ราชวงศ์เหม็ง (พ.ศ. ๑๙๑๑—๒๑๘๖)
๒๙.	เองเล๋ยดต้วน	
๓๐.	ซองเต๋กอ๋วกังหน่ำ	
๓๑.	ไต้อั้งเผ่า	
๓๒.	เซียวอั้งเผ่า	
๓๓.	เน๋ยหน่ำอิดซือ	

๓๔. เม่งมวดเซงฌ้อ
๓๕. เซงเฉียว
} ราชวงศ์เช็ง (พ.ศ. ๒๑๘๗—๒๔๕๔)

รวมทั้งสิ้นเป็นหนังสือ ๓๕ เรื่อง ซึ่งถ้าแบ่งตามขนาดหนังสือชุดภาษาไทย ก็อาจจะได้ไม่ต่ำกว่า ๕๐ เล่ม ต้นฉบับพิมพ์พงศาวดารจีนตามบัญชีดังกล่าวนี้ ในปัจจุบันหาอ่านกันได้ยาก เพราะส่วนใหญ่มิได้มีการพิมพ์ขึ้นใหม่ นอกจากเรื่องที่นิยมกันว่าสนุกมาก ๆ เท่านั้น การพิมพ์คราวนี้ก็ต้องยืมต้นฉบับจากหลายเจ้าของด้วยกัน ซึ่งคุรุสภาต้องขอแสดงความขอบคุณท่านเจ้าของต้นฉบับ ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย เพราะความเอื้อเฟื้อของท่านเท่ากับเป็นการช่วยรักษาวรรณกรรมของชาติให้คงไว้ส่วนหนึ่ง และการจัดพิมพ์นั้นได้แก้ไขเฉพาะอักขรวิธี ส่วนถ้อยคำสำนวนต่าง ๆ ได้คงไว้ตามเดิม ซึ่งท่านจะได้ทราบภาษาที่คนไทยเรานิยมใช้เมื่อร้อยปีเศษมาแล้วว่าเป็นอย่างไร.

พงศาวดารจีน

เรื่อง

บ้วนฮ่วยเหลา

ราชวงศ์ช้อง (พ.ศ. ๑๕๐๓—๑๘๑๙)

□

ฝ่ายเอียจงเปา ฮอมตงเอียม เอียแซยืนดูอยู่บนเชิงเทินหอรบเห็นเต็กเซง เจียวเทงกุ้ยมีชัยชนะแก่ข้าศึกมีความยินดีนักจึงลงจากหอรบมาคอยรับเต็กเซงอยู่ที่หน้าเมือง พอเต็กเซงมาถึงคำนับกันตามธรรมเนียมแล้วก็พากันกลับเข้าเมือง เอียจงเปาจึงพูดกับเต็กเซงว่า ท่านกำจัดข้าศึกศัตรูได้ครั้งนี้มีความชอบต่อแผ่นดินเป็นอันมาก แต่เราทำศึกมาได้ ๒๐ ปีเศษไม่เอาชัยชนะได้โดยง่ายเหมือนครั้งนี้เลย เรามีความละอายแก่ท่านนัก เต็กเซงจึงว่าข้าพเจ้าเป็นคนอยู่ในระหว่างโทษ ท่านเมตตามิได้ทำโทษข้าพเจ้าคุณหาที่สุดมิได้ ซึ่งข้าพเจ้าเอาชัยชนะข้าศึกได้โดยง่ายนั้น เพราะอำนาจท่านและบุญของพระเจ้าแผ่นดินช่วยให้ข้าพเจ้ามีชัยจะได้เป็นความชอบของข้าพเจ้า เอีย-จงเปาได้ฟังดังนั้นก็มีความยินดี จึงให้ทหารเอาศีรษะทั้ง

สามไปเสียบประจานไว้ที่หน้าเมืองซ่ำก๋วนแล้ว ก็เลี้ยงโต๊ะกันเป็นที่สบาย เมื่อขณะกินโต๊ะอยู่นั้นเอียจงเปาถามเต็กเซงถึงตำรับพิชัยสงครามและที่จะตั้งค่ายกับจะคิดอ่านป้องกันรักษาแผ่นดินให้เป็นสุข เต็กเซงก็พูดจาชี้แจงมิได้ขัดข้องแต่สักข้อหนึ่ง เอียจงเปามีความยำเกรงเต็กเซงมากขึ้นครั้นเลี้ยงโต๊ะกันเสร็จแล้วเอียจงเปาก็สั่งให้ทหารคุมตัวลีเสงลิไตไปฆ่าเสีย ตัดศีรษะเสียบประจานไว้ที่หน้าเมือง

ฝ่ายนางซิมสีภรรยาลีเสง ครั้นเจียวเทงกุ้ยไปจากบ้านแล้วก็มีความวิตกถึงลีเสง ลิไตเป็นอันมาก จึงให้อองเหลงซึ่งเป็นคนสนิทรีบไปสืบดูที่เมืองซ่ำก๋วนว่าลีเสงลิไตจะเป็นประการใด อองเหลงก็คำนับลารีบไปเมืองซ่ำก๋วนแจ้งว่าลีเสง ลิไตนั้น เอียจงเปาให้ฆ่าเสียแล้วก็ตกใจ รีบกลับไปแจ้งความแก่นางซิมสีทุกประการ นางซิมสีแจ้งความแล้วก็ร้องไห้เศร้าโศกเป็นอันมาก

ฝ่ายเต็กเซงจึงคิดว่า เสือเกราะนั้นยังตกอยู่ที่เขาไตลังซัว จะต้องขอทหารเอียจงเปาให้เตียตง หลีหงีไปสู้รบคืนเอามาจึงจะชอบ คิดแล้วจึงเข้าไปคำนับเอียจงเปาแล้วแจ้งความว่า ข้าพเจ้าจะขอทหารท่านสักสองหมื่นให้เตียตง หลีหงีนายทหารของข้าพเจ้า ไปสู้รบคืนเอาเสือเกราะที่เขาไตลังซัวมาให้จงได้ เอียจงเปาก็เห็นชอบ

ด้วยจึงจัดทหารสองหมื่นมอบให้เตียตง หลีหง เตียตง หลีหงก็ยกทหารไป ณ เขาไตลังชัว

ฝ่ายงูเกียน งูกังครั้นแจ้งความว่าเฮาสุหอง ไต้-เหมงเอีย เซียวเหมงเอียเสียทีแก่เต็กเซงตายในที่รบ ก็มีความครั่นคร้ามกองทัพเมืองซำก๋วนเป็นอันมาก งูเกียนจึงพูดกับงูกังว่าบัดนี้เต็กเซงมีชัยชนะกองทัพเมืองไซหยงแล้ว คงจะยกทหารมาทำศึกกับเราเป็นแน่ เราจะคิดประการใด งูกังจึงว่าข้าพเจ้าจะคุมทหารไปเที่ยวซุ่มอยู่ตามเชิงเขาไต-ลังชัว ถ้าเห็นกองทัพเต็กเซงยกมา ก็จะให้ทหารเอาเกาทัณฑ์ยิงต้านหน้าไว้มิให้กองทัพเต็กเซงล่วงเข้ามาได้ ท่านจะเห็นประการใด งูเกียนจึงว่าเจ้าคิดดังนี้เราไม่เห็นด้วย ด้วยเต็กเซงมีผีมือเข้มแข็ง แต่เฮาสุหอง ไต้เหมงเอีย เซียวเหมงเอียยังเสียทีแก่เต็กเซง เรามีทหารอยู่แต่หมื่นหนึ่งเท่านี้หรือจะต้านทานผีมือเต็กเซง เราคิดว่าเอาเสือ-เกราะไปอ่อนน้อมยอมสามิภักดิ์แก่เอียจงเปา เอียจงเปาเป็นคนใจโอบอ้อมอารีแล้วประกอบด้วยความเมตตา ถ้าเห็นผู้ใดอ่อนน้อมแล้วก็จะยกโทษให้ งูกังจึงว่าซึ่งจะไปอ่อนน้อมกับเอียจงเปาก็จะมีความอัปยศนัก ข้าพเจ้าคิดว่าเราก็ได้ทำการเกินมาแล้ว ถ้าเลยไปยอมสวามิภักดิ์กับเตียหงวนเฮาเจ้าเมืองไซหยงก็คงจะชุบเลี้ยงเราให้มียศศักดิ์

เป็นแน่ งูเกียนจึงว่าเจ้าคิดนั้นมิชอบด้วยเราเป็นชาวเมืองเบี้ยนเหลียง แม้จะยากไร้ดีชั่วประการใดก็ควรจะอยู่ในแผ่นดินเมืองเบี้ยนเหลียงดีกว่า งูกังจึงว่าซึ่งท่านจะไปอ่อนน้อมแก่เอียจงเป่านั้นตามแต่ใจเถิด ข้าพเจ้าหาขัดขืนไม่ แต่ตัวข้าพเจ้านั้นไม่ยอมไปด้วยแล้ว งูเกียนได้ฟังดังนั้นจึงคิดว่าน้องเรานี้เป็นคนใจเบาไม่เห็นผิดและชอบครั้งนี้เราจะต้องแยกจากกับงูกังจึงจะพ้นภัย คิดดังนั้นแล้วจึงพูดกับงูกังว่าเจ้าไม่ยอมไปกับเราก็ตามใจ แต่เราจะขอทหารสักสามพันกับเสือเกราะจงให้แก่เราเถิด งูกังก็ยอมให้ งูเกียนจัดทหารสามพันกับเสือเกราะได้พร้อมแล้วก็คุมทหารออกจากเขาไตลังซัวไป

ฝ่ายเตียตง หลีหงี ครั้นยกกองทัพมาถึงแม่น้ำเอียนจิวทอ เห็นกองทัพสวนทางมากองหนึ่ง ก็หยุดกองทัพคอยท่าอยู่ ฝ่ายงูเกียนคุมทหารเข้ามาใกล้ก็จำได้ว่ากองทัพเมืองซำก๋วน จึงขับม้าขึ้นไปหน้าทหารถามว่า ท่านจะยกกองทัพไปข้างไหน เตียตง หลีหงีจึงบอกว่า เราจะยกไปปราบปรามงูเกียน งูกังเอาเสือเกราะคืน งูเกียนได้ฟังดังนั้นจึงบอกว่าเรานี่แหละ คืองูเกียน จะเอาเสือเกราะไปสามิภักดิ์อยู่กับเอียจงเป่า เตียตง หลีหงีแจ้งว่าเป็นงูเกียนมีความโกรธนักขับม้าขึ้นไปเงื้อง้าวจะฟัน งูเกียน

งูเกียนก็ยกอาวุธขึ้นรับไว้แล้วพูดว่าท่านจงงดก่อน เราจะแจ้งความให้ท่านฟัง เตียตง หลีหงจึงร้องตวาดด้วยเสียงเป็นอันดังว่า จะว่าอย่างไรก็ให้ว่ามาโดยเร็วเถิด งูเกียนจึงว่าซึ่งข้าพเจ้าแย่งเอาเสื้อเกราะไปนั้น เพราะด้วยซิงหุนมีหนังสือมาให้ข้าพเจ้าทำ ข้าพเจ้าเป็นคนปราศจากปัญญาพิจารณาไม่ บัดนี้ข้าพเจ้ารู้ตัวกลัวผิดจะถึงตัวจึงคุมเสื้อเกราะมาจะเอาไปให้เอียจงเปาด้วยปรารถนาจะให้พ้นความผิด เตียตง หลีหงยังไม่สิ้นสงสัยจึงซักถามต่อไปว่า เจ้าไปสามิภักดิ์อยู่กับจันเทียนอองแล้ว เหตุใดจึงกลับมาสามิภักดิ์กับเอียจงเปาอีกเล่า ชะรอยเจ้าจะมาเป็นไส้ศึกดอกกระมัง งูเกียนเห็นนายทหารทั้งสองยังสงสัยอยู่จึงสาบานให้เตียตง หลีหงี เตียตง หลีหงก็สิ้นสงสัยจึงรวมทหารเข้าเป็นกองเดียวกันแล้วรีบยกไปเมืองซำกวน ครั้นถึงเมืองเตียตง หลีหงก็เข้าไปคำนับเอียจงเปา เอียจงเปาเห็นนายทหารทั้งสองกลับมาจึงถามว่า ท่านทั้งสองคุมทหารไปทำการสำเร็จหรือ เตียตง หลีหงก็แจ้งความตามซึ่งได้พบงูเกียน งูเกียนคุมเสื้อเกราะมายอมสามิภักดิ์ให้เอียจงเปาพึ่งทุกประการ เอียจงเปาแจ้งความแล้วก็มีความยินดี จึงให้เม่งเตงกับไปขนเอาเสื้อเกราะมาแจกทหารเสร็จแล้ว จึงให้หางูเกียนเข้ามา งูเกียนคำนับแล้ว เอีย-

จงเปาจึงตวาดว่าตัวเจ้านี้คุมพรรคพวกเป็นโจรมีใจกำเริบนัก บังอาจแย่งชิงเอาเสื้อเกราะของหลวงไปยอมสามิภักดิ์กับข้าศึก บัดนี้เจ้าเห็นว่าข้าศึกจะสู้กองทัพเราไม่ได้จึงได้เอาเสื้อเกราะมาคืนให้แก่เรา คนอย่างเจ้านี้ไม่ควรเลี้ยงไว้ในแผ่นดิน ว่าแล้วก็สั่งทหารให้เอาตัวงูเกียนไปฆ่าเสีย งูเกียนจึงว่าขอท่านจงงดก่อน ข้าพเจ้าจะแจ้งความให้ท่านฟัง ซึ่งข้าพเจ้าได้แย่งชิงเอาเสื้อเกราะไปนั้น เพราะด้วยชิงหุนมีหนังสือมาให้ข้าพเจ้าทำ ข้าพเจ้าเป็นคนโมหจิตมิได้คิดเห็นผิดและชอบ ครั้นข้าพเจ้าทำการเกินไปแล้วข้าพเจ้าก็กลัวท่านจะทำโทษ จึงได้เอาเสื้อเกราะไปยอมสามิภักดิ์อยู่กับจันเทียนอ๋อง ขอท่านจงงดโทษให้ข้าพเจ้าสักครั้งหนึ่งเถิด เอียจงเปาจึงว่าหนังสือซึ่งชิงหุนให้มานั้นอยู่ไหนเล่า อนึ่งงูกังนั้นเหตุใดจึงไม่มา งูเกียนจึงบอกว่างูกังนั้นเขาไม่ยอมมากับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอแบ่งทหารสามพันกับเสื้อเกราะมาอ่อนน้อมต่อท่าน แต่งูกังกับข้าพเจ้านั้นต่างคนต่างไป ข้าพเจ้าหารู้ว่าไปแห่งใดไม่ แต่หนังสือของชิงหุนนั้น เมื่อข้าพเจ้าจุดเผาบ้านเรือนนั้นหนังสือก็ไหม้ไฟเสียแล้ว

ฝ่ายเด็กเซงเห็นงูเกียนมาอ่อนน้อมโดยสุจริต ให้คิดสงสาร จึงช่วยอ้อนวอนขอโทษแก่เอียจงเปา เอียจงเปา

กียกโทษให้ เอียจงเปาจึงคิดว่าเต็กเซงคนนี้มีใจโอบอ้อมอารี หามีความพยาบาทแก่ผู้น้อยไม่ ควรจะเป็นแม่ทัพบังคับทหารต่อไปจำจะมีหนังสือบอกยกความชอบเต็กเซงเข้าไปในเมืองหลวงจึงจะควร คิดแล้วเอียจงเปาให้เขียนหนังสือบอกฉบับหนึ่งส่งให้ม้าใช้ถือไปเมืองหลวงเป็นใจความว่า เต็กเซงได้คุมเสือเกราะไปส่งถึงเมืองซำก๋วนแล้ว และได้กำจัดข้าศึกมีความชอบเป็นอันมาก ม้าใช้รับหนังสือแล้วก็คำนับลาขึ้นม้ารีบไปเมืองหลวง

ฝ่ายเต็กเซงเมื่อขณะม้าใช้ถือหนังสือบอกไปแล้วจึงพูดกับเอียจงเปาว่า ที่ตำบลเงาบุนซินนั้นหามีผู้รักษาไม่ ข้าพเจ้าจะขอให้เตียบุนผู้พี่เขยข้าพเจ้าซึ่งอยู่เมืองทองก๋วนนั้น เป็นที่ชีวีผู้รักษาตำบลบุนซิน ขอให้ลีกเอ๋งเป็นที่เซยจังขุนนางนายทหารผู้ช่วยราชการ เอียจงเปาได้ฟังดังนั้นก็ไม่อาจขัดได้จึงให้หาลีกเอ๋งมาตั้งเป็นเซยจังผู้ช่วยราชการตามเต็กเซงขอไว้นั้น แล้วทำหนังสือฉบับหนึ่งตั้งให้เตียบุนเป็นที่ชีวีผู้รักษาตำบลเงาบุนซิน แล้วมอบให้เม่งเตงกีถือไปให้เตียบุน ณ เมืองทองก๋วน เมงเตงกีกีคำนับรับหนังสือรีบไปถึง ณ เมืองทองก๋วน

ฝ่ายเล่าเข่งเมื่อขณะเด็กเซงยกกองทัพไปแล้วก็กลับมาเมืองทองก้วน เก็บรวบรวมทรัพย์สิ่งของบุตรภรรยาเอาไปฝากหลวงชีไว้ที่วัดกลางป่ามิให้ผู้ใดรู้เห็น แล้วก็กลับไปแจ้งความแก่เบเอ็งเหลงผู้รักษาเมืองว่า ซึ่งท่านให้ข้าพเจ้าไปกำจัดเด็กเซงครั้งนี้หาได้ท่วงทีไม่ ข้าพเจ้าจะขออาสาท่านไปตัดเอาศีรษะเด็กเซงที่เมืองซำก้วนมาให้ท่านจงได้ เบเอ็งเหลงได้ฟังดังนั้นจึงว่าท่านเป็นทหารเรามาช้านานแล้ว ท่านไปทำการสิ่งไรก็สำเร็จมาทุกครั้ง ครั้งนี้เหตุใดจึงทำการหาสำเร็จไม่ ชะรอยเด็กเซงจะเป็นพวกพ้องของท่านดอกกระมังจึงไปทำการไม่สำเร็จ เล่าเข่งจึงตอบว่าซึ่งท่านมาสงสัยดังนี้หาควรไม่ ท่านอย่าได้สงสัยข้าพเจ้าเลย ข้าพเจ้าจะตามเด็กเซงไปตัดหัวเอาศีรษะมาให้ท่านจงได้ เบเอ็งเหลงหารู้ในกลอุบายเล่าเข่งไม่ก็ยอมให้ไปทำการ เล่าเข่งก็คำนับลาไป

ฝ่ายเม่งเตงก๊กซึ่งถือหนังสือตราตั้งนั้น ครั้นถึงเมืองทองก้วนก็เอาหนังสือตราตั้งไปส่งให้เตียบุ๋น เตียบุ๋นก็คำนับรับหนังสือมาอ่านดูแจ้งความแล้วก็ยินดี แล้วสั่งให้คนใช้ยกโต๊ะมาเลี้ยงเม่งเตงก๊ก เม่งเตงก๊กกินโต๊ะเสพสุราเป็นที่สบายแล้วก็คำนับลาเตียบุ๋นรีบกลับไปเมืองซำก้วน

ฝ่ายเตียบุ๋นเมื่อได้รับที่ตั้งเป็นชิวบีผู้สำเร็จราชการตำบลเงาบุนซิน ก็เก็บรวบรวมทรัพย์สิ่งของทองเงินบุตรภรรยาไว้พร้อม พอเล่าเข่งมาถึงเข้าไปคำนับแล้วบอกว่าข้าพเจ้าพาครอบครัวไปฝากไว้กับหลวงชีที่วัดแล้ว ข้าพเจ้ากลับไปหาเบเองเหลงแล้วรับอาสาไปเมืองซำก๋วนจะลอบตัดเอาศีรษะเต๊กเซงมาให้ได้ เบเองเหลงไม่รู้อุบายก็ยอมให้ข้าพเจ้าไป บัดนี้ข้าพเจ้าแวะมาลาท่านจะพาครอบครัวไปสวามิภักดิ์อยู่กับเต๊กเซงแล้ว เตียบุ๋นจึงพูดกับเล่าเข่งว่า เต๊กเซงไปถึงเมืองซำกวนได้ออกสู้รบกับข้าศึกมีความชอบเป็นอันมาก ได้ขอให้เราเป็นที่ชิวบีผู้รักษาตำบลเงาบุนซิน เอียจงเปาก็ให้เม่งเตงกับถือหนังสือตราตั้งมาให้เราแล้ว บัดนี้เรารวบรวมครอบครัวจะไปอยู่ก็พอท่านมาถึง เล่าเข่งได้ฟังดังนั้นจึงพูดว่าน่าเสียดายนัก ถ้าข้าพเจ้าไปกับเต๊กเซงเสียแต่แรกแล้ว บ่านนี้คงจะมีความชอบได้เป็นขุนนางกับเขาบ้าง ข้าพเจ้าจะไปหาเต๊กเซงครั้งนี้หามีของสิ่งใดไปคำนับไม่ คิดขึ้นมาก็อายนัก เตียบุ๋นจึงตอบว่าเกิดมาเป็นชายชาติทหาร ถ้าได้ทำราชการก็คงมีความชอบจะมาคิดอายอยู่ดังนี้หาควรไม่ พูดแล้วเตียบุ๋นก็สั่งให้จัดโต๊ะและสุรามาเลี้ยงเล่าเข่ง เล่าเข่งกับ

เตียบุ๋นกินโต๊ะเสพสุราด้วยกัน เตียบุ๋นจึงพูดว่าซึ่งพังหอง ชิงชิว ฮูคุนนั้น มีข้อสาเหตุกันกับเต็กเซง คิดจะกำจัดเต็กเซงนั้นก็ควรอยู่ แต่เบเองเหลงกับเต็กเซงนั้นก็หามีข้อสาเหตุสิ่งใดไม่ เบเองเหลงคิดจะกำจัดเต็กเซงเสียให้ได้ไม่ควร เบเองเหลงคนนี้หาซื่อตรงต่อแผ่นดินไม่ ถ้าผู้ใดตัดเอาศีรษะเบเองเหลงไปให้เต็กเซงได้ก็คงจะมีความชอบต่อแผ่นดินเป็นอันมาก เล่าเชงได้ฟังจึงคิดว่าครั้งนี้เราจะไปสวามิภักดิ์กับเต็กเซง เราก็หามีความชอบสิ่งใดไม่ จำจะตัดเอาศีรษะเบเองเหลงไปคำนับเต็กเซงจึงจะมีความชอบ จึงพูดกับเตียบุ๋นว่าซึ่งจะตัดเอาศีรษะเบเองเหลงไปให้เต็กเซงนั้นข้าพเจ้าจะรับอาสาเอง แล้วก็กินโต๊ะเสพสุราอยู่จนเวลาค่ำ

ฝ่ายเล่าเชงก็ลาเตียบุ๋นไปถึงบ้านเบเองเหลง เวลาประมาณสองยามเศษผู้คนหลับสนิท ได้ทีก็ย่องเข้าไปข้างในเห็นเบเองเหลงนั่งดูหนังสืออยู่ที่โต๊ะ ก็เอากระบี่ฟันถูกคอเบเองเหลงขาดตาย ตัดเอาศีรษะหัวออกมานอกบ้าน แล้วคิดว่า เรามาทำการครั้งนี้คงเกิดความเป็นแน่ จะพลอยให้คนอื่นได้ความผิดด้วย จำจะต้องคิดอุบายกลบเกลื่อนความเสียให้หายจึงจะชอบ คิดเห็นดังนั้นแล้วก็เดิน

ไปถึงบ้านขุนนางผู้ใหญ่คนหนึ่ง จึงเข้าไปในบ้านขุนนางผู้นั้นแล้วร้องประกาศว่า เรานี้เป็นทหารของเจ็กเสียง-ฮ่องเต้ เจ็กเสียงฮ่องเต้มีรับสั่งให้เราลงมาตัดศีรษะเบเองเหลงไป ด้วยเบเองเหลงเป็นคนพาลทำการไม่ซื่อสัตย์ต่อแผ่นดิน ท่านทั้งปวงอย่ามีความสงสัยผู้อื่นเลย ครั้นร้องประกาศดังนั้นแล้ว ก็ออกจากบ้านขุนนางผู้นั้นรีบไป

ฝ่ายขุนนางผู้นั้นได้ยินเสียงคนมาร้องบอก ก็ตกใจตื่นขึ้นหาทันสว่างไม่ จึงคิดว่าเสียงที่ร้องมานั้นจำได้ว่าเป็นเสียงเล่าเข่ง ชะรอยเล่าเข่งจะฆ่าเบเองเหลงเสียแล้วจึงมาร้องเกลื่อนความให้สูญหาย กลัวคนทั้งปวงจะได้ความเดือดร้อนด้วย เบเองเหลงเล่าก็เป็นคนหาดีไม่ เล่าเข่งคิดฆ่าเสียนั้นก็ควรแล้ว จำเราจะนิ่งความอันนี้ไว้คิดเห็นดังนั้นแล้วพอสว่างขึ้น ขุนนางผู้นั้นก็มาที่ศาลากลาง เห็นขุนนางทั้งปวงนั่งประชุมอยู่พร้อมกัน ขุนนางผู้นั้นจึงบอกว่าเวลาคืนนี้เจ็กเสียงฮ่องเต้ให้ทหารมาบอกว่าเบเองเหลงผู้รักษาเมืองทองก้วนเป็นคนพาลประพฤติการไม่ซื่อตรงต่อแผ่นดิน จึงให้ทหารมากำจัดเสียตัดเอาศีรษะไป บัดนี้เบเองเหลงก็ตายแล้ว จำเราจะมีหนังสือบอกเข้าไป ณ เมืองหลวงจึงจะชอบ ขุนนางทั้งปวงก็เห็น

พร้อมกัน จึงเขียนหนังสือบอกฉบับหนึ่งเข้าผนึกเสร็จแล้ว ก็ส่งให้ม้าใช้ถือไปเมืองหลวง

ฝ่ายเล่าเข่งออกจากบ้านขุนนางผู้นั้น เดินไปพอใกล้สว่างจึงเอาศีรษะนั้นซ่อนไว้ริมทาง แล้วก็เดินไปหาเตียบุ๋นแจ้งความให้ฟังทุกประการ เตียบุ๋นก็มีความยินดี จึงว่าท่านจงไปกับเราเถิด แล้วก็พากันออกจากบ้านพร้อมด้วยครอบครัวตัดทางเดินตรงไปเมืองซ่ำก๋วน ครั้นถึงวัดหลวงชีที่กลางป่าเล่าเข่งก็แวะเข้ารับครอบครัวได้พร้อมแล้วก็ออกจากวัดเดินทางต่อไป ครั้นใกล้เมืองซ่ำก๋วนถึงทางแยกจะไปตำบลเงาบุ๋นซิน เตียบุ๋นแยกทางไปตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นผู้สำเร็จราชการตำบลเงาบุ๋นซิน เล่าเข่งก็พาครอบครัวไปถึงเมืองซ่ำก๋วน เอาศีรษะเบเองเหลงเข้าไปคำนับเต็กเซง แล้วแจ้งความให้เต็กเซงฟังตามซึ่งได้ทำมานั้นทุกประการ เต็กเซงก็มีความยินดี จึงสั่งทหารให้รับบุตรภรรยาเล่าเข่งไว้ แล้วจัดที่ให้อยู่ตามสมควร เสร็จแล้ว เต็กเซงก็ไปหาเอียจงเปา คำนับแล้วจึงว่าข้าพเจ้าจะขอลาท่านไปเยี่ยมมารดาและญาติที่ตำบลเงาบุ๋น-ซิน เอียจงเปาก็อนุญาตให้ว่าชอบแล้ว เต็กเซงก็คำนับ

ลาขึ้นม้าตรงไปตำบลเงาบุนซิน ครั้นถึงบ้านเตียบุนก็เข้าไปคำนับมารดาตามธรรมเนียม

ฝ่ายนางเม่งสีผู้มารดาเห็นบุตรมาคำนับก็ดีใจ เต็กเซงก็คำนับเตียบุนกับนางเต็กกิมหลวนผู้พี่ตามธรรมเนียม ไต่ถามกันถึงทุกข์และสุขเสร็จแล้ว เต็กเซงก็ค้างอยู่ที่นั้นหลายวัน แล้วก็คำนับลามารดากับเตียบุนนางเต็กกิมหลวนกลับไปเมืองซำก๋วน

ฝ่ายนางซิมสีภรรยาลีเสง ตั้งแต่เอียจงเปาฆ่าสามีกับบุตรเสีย ก็มีความอาลัยคิดแค้นยิ่งนัก คิดจะแก้แค้นเอียจงเปากับเต็กเซงให้จงได้ จึงคิดว่าเรามีพี่ชายอยู่คนหนึ่งชื่อซิมกอกเซง เป็นขุนนางอยู่เมืองหลวงจำจะไปปรึกษาดู แม้แก้แค้นของเราได้ถึงจะเสียเงินมากน้อยเท่าใดก็ไม่ว่า คิดดังนั้นแล้วก็รวบรวมทรัพย์สิ่งของทองเงินที่อย่างดีมราคาประมาณห้าหมื่นตำลึง กับเสบียงอาหารเสร็จแล้ว ก็สั่งให้พี่น้องของตัวอยู่เฝ้าบ้าน นางก็พาบ่าวไพร่ออกจากบ้านตัดทางเดินตรงไปเมืองหลวง ครั้นถึงเมืองหลวงแล้วก็ไปหาซิมกอกเซงผู้พี่ ซิมกอกเซงเห็นนางซิมสีผู้น้องมาก็ดีใจออกไปต้อนรับ แล้วพูดจาสนทนากันเป็นที่สบาย นางซิมสีจึงว่าข้าพเจ้ามีทุกข์อยู่อย่างหนึ่ง

จึงมาหาท่าน ท่านจงได้สงเคราะห์ช่วยธุระข้าพเจ้าด้วย เถิด แล้วนางซิมสีเล่าความให้ฟังว่า เดิมเต็กเซงคุมเสือ เกราะไปส่งกองทัพเอียจงเปา พวกโจรที่เขาบัวพวนซัว แย่งชิงเอาเสือเกราะไปได้แล้ว ไปสามิภักดิ์อยู่กับจัน-เทียนอ๋องแม่ทัพฮวน เต็กเซงตามไปได้สู้รบกับจันเทียน-อ๋อง จือแฮไซ เต็กเซงฆ่าจันเทียนอ๋อง จือแฮไซตาย ตัด เอาศีรษะมอบให้เจียวเทงกุ้ยไปเมืองซำก๋วน เจียวเทงกุ้ย ไปพักอยู่ที่บ้านข้าพเจ้า สามีกับบุตรข้าพเจ้าถามเจียว-เทงกุ้ยว่า ศีรษะทั้งสองนี้ท่านได้มาจากไหน เจียวเทง-กุ้ยเล่าความให้สามีกับบุตรข้าพเจ้าฟัง ตามซึ่งเต็กเซงได้ ทำการมานั้นทุกประการ สามีกับบุตรข้าพเจ้าจึงเอาสุรา มอมเจียวเทงกุ้ย เจียวเทงกุ้ยเมาแล้วก็มัดเอาไปทิ้งเสียใน บ่อน้ำ แล้วก็เอาศีรษะทั้งสองไปให้เอียจงเปา ณ เมือง ซำก๋วน ปรารถนาจะแย่งเอาความชอบของเขา ด้วย หมายว่าเจียวเทงกุ้ยตายเป็นอันแน่คงไม่มีที่ขัดขวาง ก็ เผอิญให้เจียวเทงกุ้ยหาตายไม่กลับไปเมืองซำก๋วน พอ เต็กเซงไปถึงเข้าพร้อมกันจึงได้เกิดความขึ้น เอียจงเปา ก็ให้เอาลีเสงกับลีไตผู้สามีกับบุตรข้าพเจ้าไปฆ่าเสีย หา ได้ถามเอาความจริงไม่ ข้าพเจ้ามีความแค้นนัก ขอท่าน

ได้ช่วยแก้แค้นข้าพเจ้าสักครั้งหนึ่งเถิด ซิมกอกเชงจึงว่า สามีกับบุตรเจ้าทำการดังนี้ ปรารถนาจะแย่งเอาความชอบของผู้อื่นเป็นความชอบของตนนั้นหาควรไม่ เอียจงเปาเขาฆ่าสามีกับบุตรของเจ้าเสียก็ควรแล้ว เขาหามีผิดไม่ ความเรื่องนี้สำคัญนัก เราช่วยเจ้าไม่ได้ นางซิมสีจึงว่าท่านรับธุระข้าพเจ้าไม่ได้แล้ว จะให้ข้าพเจ้าไปพึ่งผู้ใดเล่า ซิมกอกเชงจึงว่า ถ้ากระนั้นเราจะไปปรึกษาพังหองดูก่อน ด้วยพังหองคนนี้เป็นขุนนางผู้ใหญ่แต่เป็นคนโลภ ถ้าเราบนบานเข้าก็เห็นจะทำการได้ นางซิมสีจึงว่าข้าพเจ้าได้เอาเงินมาห้าหมื่นตำลึง ถ้าช่วยแก้แค้นข้าพเจ้าได้ข้าพเจ้าก็จะสนองคุณท่าน

ฝ่ายซิมกอกเชงพูดกับนางซิมสีเสร็จแล้วก็ไปหาพังหองที่บ้าน คำนับแล้วจึงแจ้งความตามซึ่งเต็กเชงทำให้เสือเกราะหาย และเอียจงเปาฆ่าลีเสง ลีไตเสียนั้นให้พังหองฟังทุกประการ พังหองได้แจ้งความแล้วจึงคิดว่าเต็กเชงคนนี้กมสาเหตุอยู่กับเรา เราคิดจะกำจัดอยู่แต่ยังหามีช่องไม่ ครั้งนี้ทำให้พวกโจรแย่งชิงเอาเสือเกราะไปได้ มีความผิดมาก เอียจงเปาเล่าก็ถือตัวว่าเป็นคนมีความชอบในแผ่นดิน จะทำการสิ่งใดก็ทำเอาตามอำเภอ

ใจ อนึ่งก็มิได้ไปมาหาสู่และรู้จักกับเราไม่ จำจะต้องคิดกำจัดเสียทั้งสองคน แต่จะต้องคิดเอาเงินบ้าง คิดดังนั้นแล้วจึงพูดกับซิมกอกเชงว่า ความเรื่องนี้สำคัญอยู่ ถ้าได้ชำระกันแล้วคงจะแก้แค้นแทนผู้ตายได้ แต่เอียจงเปานั้นเขาทำราชการมีความชอบต่อแผ่นดินเป็นอันมาก เต็กเซงเล่าก็เป็นหลานนางเต็กไทเฮาพระราชมารดา คนทั้งสองนี้สำคัญนักจะต้องทำฎีกาขึ้นถวายจึงจะได้ ตัวเรานี้ก็หาสู้เข้าใจในถ้อยคำสำนวนไม่ ท่านจงไปจ้างผู้อื่นเขาทำเรื่องราวมาเถิด เราจะช่วยนำขึ้นถวายให้ ซิมกอกเชงจึงตอบว่าการอันนี้แล้วแต่ท่านเถิด ท่านจะเอาเงินทองสักเท่าไร นางซิมสีผู้น้องข้าพเจ้าจะเอามาให้แก่ท่าน พังหองได้ฟังดังนั้นก็มีความยินดี จึงว่าเรื่องราวนั้นเราจะทำให้ แต่ผู้ที่จะรับเรื่องราวนั้นต้องให้เงินเขาสักสี่หมื่นตำลึง ท่านจงเอาเงินมาให้เราเถิด คงสำเร็จตามความปรารถนาดอก ซิมกอกเชงก็คำนับลามาแจ้งความให้นางซิมสีฟังทุกประการ นางซิมสีก็มีความยินดีจึงจัดเงินให้สี่หมื่นตำลึงมอบให้ซิมกอกเชง ซิมกอกเชงก็รับเงินไปมอบให้แก่พังหอง พังหองรับเอาเงินสี่หมื่นตำลึงไว้แล้วพูดว่า เงินนี้จะต้องเอาไปให้แก่ผู้รับเรื่องราวเขาดอก ว่าแล้ว

ก็สั่งคนใช้ให้รับเอาเงินไปเก็บไว้ ซิมกอกเชงก็คำนับลา
กลับไป พังหองจึงทำเรื่องราวฎีกาเป็นใจความว่า ข้าพเจ้า
นางซิมสีภรรยาลีเสงมารดาลีไตผู้รักษาตำบลเงาบุนซิน ขอ
รับพระราชทานกราบทูลให้ทรงทราบ ด้วยเต็กเชงซึ่ง
โปรดให้คุมเสื้อเกราะไปส่งกองทัพเอียจงเปานั้น ไปถึง
เขาบัวพวนซัวพวกโจรที่เขาบัวพวนซัวเข้าแย่งชิงเอาเสื้อ
เกราะไปได้ แล้วไปสามิภักดิ์อยู่กับจันเทียนอ๋องแม่ทัพ
ฮวน ครั้น ณ วันสิบสี่ค่ำเวลากลางคืนลีเสงผู้สามีกับลีไต
บุตรข้าพเจ้า ไปตรวจดูตามเขตแดนตำบลเงาบุนซินซึ่ง
ได้ว่ากล่าวนั้น เห็นจันเทียนอ๋องกับจือแฮไซซึ่งเป็นข้าศึก
ต่อเมืองหลวง เสพสุราเมาเดินมาที่ตำบลเงาบุนซิน สามี
ข้าพเจ้าแอบเข้าไปใกล้จึงเอาเกาทัณฑ์ยิงจันเทียนอ๋องตาย
บุตรข้าพเจ้าก็เอากระบี่ฟันถูกจือแฮไซตาย ได้ตัดเอา
ศีรษะทหารทั้งสองไปให้แก่เอียจงเปา แต่เต็กเชงนั้นเป็น
คนมีความผิด ด้วยทำเสื้อเกราะของหลวงหาย จึงไปจ้าง
เจียวเทงกุ้ยให้มารับสมอ้างว่า ได้ฆ่านายทหารทั้งสองตาย
เจียวเทงกุ้ยก็ไปรับสมอ้างว่า เต็กเชงได้ฆ่านายทหารทั้ง
สองตายจริง เอียจงเปาก็หาได้ถามเอาความจริงไม่ เชื่อ

แต่เด็กเชงกับเจียวเทงกุ้ยผ่ายเดียว ว่าสามีกับบุตรข้าพเจ้าแย่งเอาความชอบของเด็กเชง จึงให้ทหารเอาสามีกับบุตรข้าพเจ้าไปฆ่าเสีย ข้าพเจ้าเป็นสัตว์ผู้ยาก ขอพระองค์จงเป็นที่พึ่งแก่ข้าพเจ้าด้วย

ฝ่ายพังหองครั้นทำเรื่องราวแล้วก็เอาไปส่งให้ซิมกอกเชงดูแล้วกำชับว่า ท่านจงเอาเรื่องราวนี้ไปให้นางซิมสีอ่านให้ชื่นใจ ถ้าพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้เสด็จออกจงเอาเรื่องราวฎีกานี้เข้าไปถวายที่ท้องพระโรง เราจะแต่งขุนนางไว้คอยรับน้ำชื่นกราบทูลให้จงได้ ถ้าตรัสถามตรงข้อไหนจงกราบทูลให้ถูกตามเรื่องราวนี้ ซิมกอกเชงก็เอาเรื่องราวมอบให้นางซิมสีแล้ว แจ้งความตามซึ่งพังหองสั่งมานั้นให้ฟังทุกประการ นางซิมสีก็ดีใจรับเรื่องราวไปอ่านจำข้อความได้ชื่นใจแล้วเก็บไว้

ฝ่ายนางอีสีฮูหยินภรรยาซิมกอกเชง แจ้งความว่าสามีไปบ้านพังหองกลับมา จึงถามว่าท่านไปบ้านพังหองด้วยธุระสิ่งใด ซิมกอกเชงได้ฟังก็มิอาจปิดความไว้ จึงเล่าความให้ภรรยาฟังทุกประการ นางอีสีฮูหยินแจ้งความแล้วพูดกับซิมกอกเชงว่า ความเรื่องนี้ซึ่งท่านจะเอาเป็นธุระนั้นไม่

ควร ด้วยลีเสง ลีไตนั้นมีความผิด เอียจงเปาจึงได้ฆ่าเสีย เอียจงเปาก็เป็นขุนนางซื่อสัตย์ต่อแผ่นดิน เขามีความชอบมาตั้งแต่ปู่และบิดาจนถึงทุกวันนี้ เด็กเซงเล่าก็เป็นหลานนางเด็กไทเฮามีความชอบต่อแผ่นดินเหมือนกัน ซึ่งท่านให้น้องสาวทำเรื่องราวกล่าวโทษคนทั้งสองนั้นไม่ถูก นานไปข้างหน้าท่านจะได้ความผิดด้วย ท่านจงว่ากล่าวห้ามปรามน้องท่านเสีย อย่าคิดการต่อไปเลยรักษาตัวไว้ดีกว่า ซิมกอกเซงได้ฟังดังนั้นจึงตอบว่า เจ้าเป็นหญิงจะรู้จักอะไร เอียจงเปาข่มเหงคนเกินนักหาได้ถามเอาความจริงไม่ สั่งให้ทหารเอาตัวลีเสง ลีไตไปฆ่าเสียโดยง่าย ๆ ดังนี้ไม่ควร นางซิมสีเป็นน้องของเรา เราก็จะต้องช่วยธุระเจ้าอย่าห้ามปรามเราเลย ซิมกอกเซงกับภรรยาก็วิวาทขัดเคืองกันแต่วันนั้นมา

ฝ่ายพังหองครั้นรุ่งเช้าก็แต่งตัวตามยศเข้าไปในวัง จึงสั่งเจ้าพนักงานนายประตูว่าเมื่อพระเจ้าแผ่นดินเสด็จออก ถ้าหญิงคนหนึ่งเอาเรื่องราวเข้ามาร้องฎีกาแล้ว เจ้าจงรับฎีกาไปกราบทูลโดยเร็ว เราจะคอยทูลแก้ไขมิให้มีความผิดถึงท่านได้ เจ้าพนักงานและนายประตูก็มิ

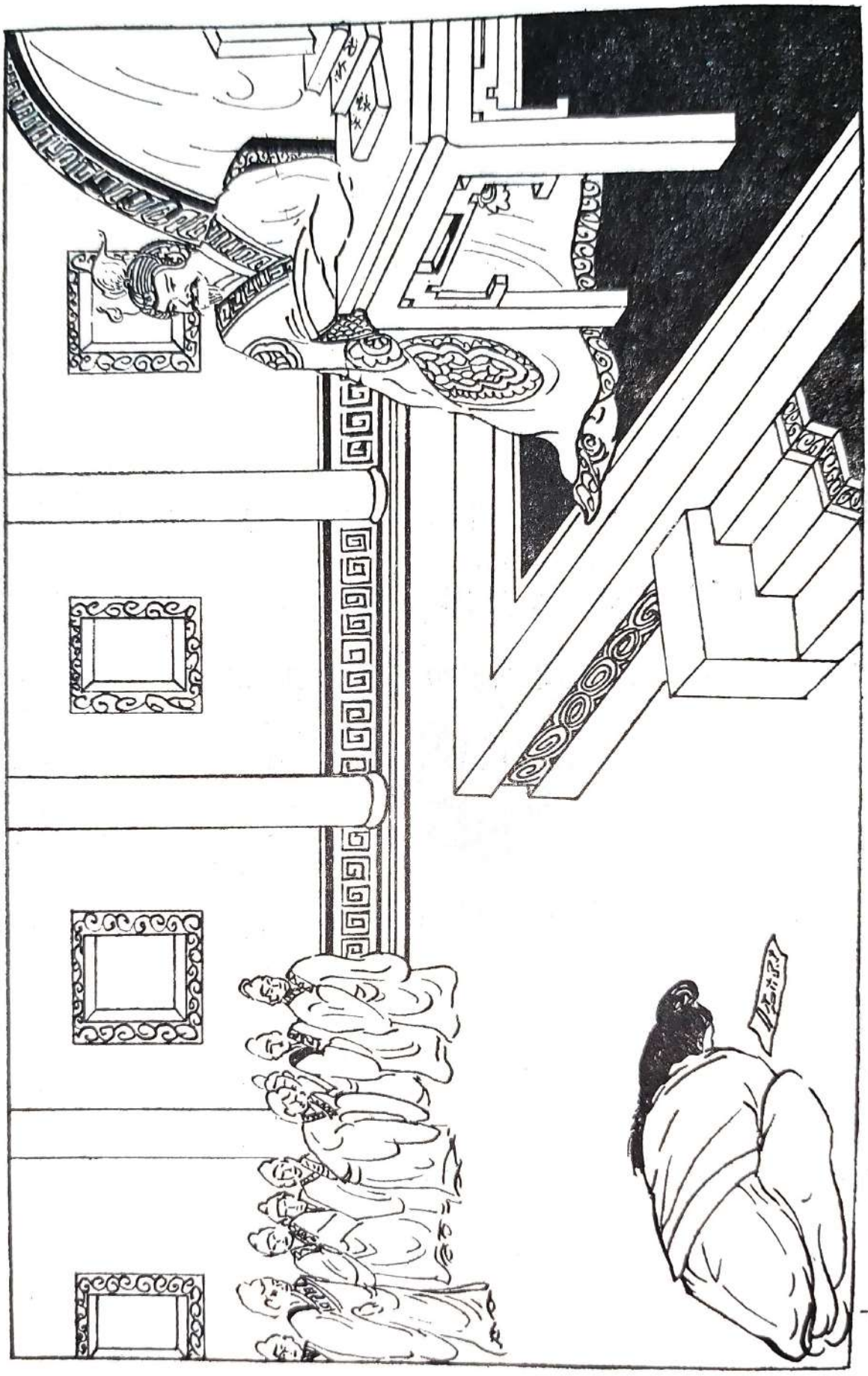

รูปที่ ๑ พระเจ้าช่องบินจงฮ่องเต้ เสด็จออก ขุนนางเฝ้าพร้อมตามตำแหน่ง นางชิมสีนุ่งขาวห่มขาวถือฎีกาคุกเข่าอยู่หน้าท้องพระโรง

อาจขัดได้ด้วยเกรงอำนาจพังหอง จึงเข้าไปคอยอยู่ที่ประตูท้องพระโรงตามพังหองสั่ง

ฝ่ายพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ครั้นได้เวลาแล้วก็เสด็จออกขุนนางเผ้าพร้อมตามตำแหน่ง นางซิมสีก็นุ่งขาวห่มขาวถือเรื่องราวเข้าไปในพระราชวัง พอเสด็จออกนางซิมสีก็เข้าไปที่ประตูท้องพระโรงชูเรื่องราวขึ้นถวาย เจ้าพนักงานเห็นดังนั้นก็ออกมาถามว่าเจ้าร้องฎีกาล่าวโทษผู้ใด นางซิมสีจึงบอกว่าข้าพเจ้ากล่าวโทษเต็กเซงกับเอียจงเปา เอียจงเปาทำข่มเหงข้าพเจ้ามากนัก ความแจ้งอยู่ในเรื่องราวนั้นแล้ว ขุนนางเจ้าพนักงานก็นำความขึ้นกราบทูลพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้เจ้าแผ่นดินว่า ยังมีหญิงคนหนึ่งมาร้องถวายฎีกาล่าวโทษเอียจงเปากับเต็กเซง ความแจ้งอยู่ในเรื่องราวนั้นแล้ว พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ได้ทรงฟังจึงตรัสว่า หญิงคนนี้ช่างกล้าหาญมาร้องฎีกาจนถึงนี่เห็นจะมีผู้สั่งสอนมัน เอียจงเปาก็ทำราชการมานานแล้วหามีผู้ใดกล่าวโทษไม่ ขุนนางผู้ชำระเราตั้งแต่งไว้ให้ดูแลว่ากล่าวทุกข์ร้อนของราษฎรก็ไม่ไปร้อง จงออกไปไล่เสียให้ไปพ้องร้องตามกระทรวงเถิด พังหองได้ฟังพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ตรัสจึงกราบทูลว่า หญิงนี้มาถวายฎีกา

เหมือนเอาชีวิตเข้ามาแลก ข้อความนั้นเห็นจะสำคัญอยู่ จึงได้กล้าหาญมาร้องดังนี้ ถ้าแม้นพระองค์ไม่ทรงชำระแล้ว ผู้ที่มีความผิดก็จะมีใจกำเริบขึ้น ขุนนางทั้งปวงก็จะติเตียนได้ แต่นี้ไปราษฎรที่มีความทุกข์ร้อน ก็จะไม่อาจมาร้องทุกข์ได้ ขอพระองค์จงรับเรื่องราวไว้ชำระจึงจะควร พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ได้ทรงฟังพังหองกราบทูลดังนั้นก็รับสั่งให้เจ้าพนักงานนำเรื่องราวกับตัวนางซิมสีเข้าไปเฝ้า พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ทอดพระเนตรเรื่องราวแจ้งความแล้ว จึงตรัสถามข้อความในเรื่องราวนั้น นางซิมสีก็ให้การถูกต้องตามความในเรื่องราวทุกประการ พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้จึงรับสั่งให้ลักโปลูกขุนทั้งหก ปรึกษาความนางซิมสีแล้วพระองค์เสด็จเข้าข้างใน

ฝ่ายลูกขุนทั้งหกจึงปรึกษากันด้วยเรื่องความนางซิมสีกล่าวโทษเอียจงเปาถึงสามเวลาแล้ว ก็ยังหาตกลงกันไม่ พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้เสด็จออก ลูกขุนทั้งหกขึ้นเฝ้ากราบทูลความตามที่ปรึกษากันยังไม่ตกลง จึงขุนนางผู้ถือหนังสือเอียจงเปามาถึงเมืองเปี่ยนเหลียง เจ้าพนักงานรับหนังสือเข้าไปกราบทูลพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ได้ทรงทราบแล้วจึงตรัสกับพังหองว่า

เต๊กเซงคุมเสือเกราะไปส่งแล้ว เต๊กเซงได้กำจัดข้าศึก เป็นอันมากมีความชอบ บัดนี้นางซิมสีมากล่าวโทษว่า เต๊กเซงคุมเสือเกราะไป ให้โจรแย่งชิงเอาไปได้นั้น ในหนังสือเอียจงเปานักหามีไม่ จึงยื่นหนังสือให้พังหองดู พังหองดูแล้วจึงกราบทูลว่า ซึ่งเต๊กเซงคุมเสือเกราะไปให้โจรแย่งชิงเอาไปได้ และเอียจงเปาฆ่าลีเสง ลีไตก็หามีบอกเข้ามากราบทูลไม่ เอาแต่ความดีบอกเข้ามากราบทูล ซึ่งภรรยาลีเสงเข้ามาร้องถวายฎีกานั้น ครั้นพิเคราะห์ดูก็เห็นเป็นความจริง ขอพระองค์จงทรงชำระความเรื่องนี้เถิดจึงจะสมควร พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็มิได้ตรัสประการใด

ฝ่ายปูบีดซึ่งเป็นขุนนางผู้ใหญ่ ได้ฟังพังหองกราบทูลก็มีความแค้นเป็นอันมาก จึงกราบทูลขึ้นในท่ามกลางขุนนางทั้งปวงว่า นางซิมสีมาร้องฎีกาครั้งนี้คงมีผู้สั่งสอนยุยงดุจกระแสพระราชดำริเป็นแท้ แต่ลีเสง ลีไตนั้นคงมีความผิด เอียจงเปาจึงฆ่าเสียตามอาชญาศึก แต่ข้อซึ่งเต๊กเซงคุมเสือเกราะไปให้โจรแย่งชิงเอาไปได้นั้น เอียจงเปาก็คงจะลงโทษเต๊กเซง นี่เหตุใดเอียจงเปาจึงกลับบอกความชอบเต๊กเซงเข้ามาอีกเล่า ซึ่งภรรยาลีเสงมา

ร้องฎีกากล่าวโทษเอียจงเปาเต็กเซงนั้นความหาสมจริงไม่ ถ้าพระองค์มีพระราชประสงค์ความจริงแล้ว จงโปรดให้เปาบุนจิ้นชำระความเรื่องนี้เถิด เปาบุนจิ้นคงชำระเอาความจริงทูลเกล้าถวายได้

พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็เห็นชอบด้วย จึงทรงพระราชดำริว่าความเรื่องนี้เห็นจะเป็นพังหองสั่งสอน แม้นให้เปาบุนจิ้นชำระก็คงได้ความจริง ทรงพระราชดำริดังนนแล้วก็มิได้ตรัสประการใด พังหองจึงกราบทูลว่า ผู้ซึ่งเข้ามาร้องถวายฎีกาครั้งนี้รู้ชัดว่า ถ้าความไม่จริงก็มีโทษถึงตาย ข้าพเจ้าพิเคราะห์ดูเห็นจะเป็นความจริงจึงมิได้คิดแก่ชีวิต ซึ่งจะมีผู้สั่งสอนนั้นเห็นจะไม่เป็น ถ้าพระองค์จะใคร่ได้ความจริง จงให้หาเอียจงเปา เต็กเซง เจียว-เทงกุ้ยเข้ามาชำระก็คงจะได้ความจริง พระเจ้าแผ่นดินก็มิได้ตรัสประการใด

ฝ่ายฮันซีได้ฟังคำพังหองกราบทูลก็โกรธนัก จึงกราบทูลขึ้นว่า ซึ่งพังหองจะให้หาตัวเอียจงเปา เต็กเซง เจียวเทงกุ้ยเข้ามานั้นไม่ได้ ด้วยการทัพศึกสงครามยังมีติดพันกันอยู่ที่เมืองซำก๋วน เมืองซำก๋วนเป็นเมืองหน้าด่านคับขันนัก ถ้าหาคนทั้งสามเข้ามาเสียแล้ว ข้าศึกรู้จู่เข้ามาตี

เอาเมืองซำก๋วนได้ ก็เหมือนเสียแผ่นดินไปกึ่งหนึ่ง ซึ่งจะให้หาคนทั้งสามเข้ามาเสียนั้นหาควรไม่ ขอพระองค์จงเห็นแก่การแผ่นดินให้มากกว่าความเรื่องนี้เถิด พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็เห็นชอบด้วย จึงตรัสว่าท่านทั้งปวงอย่าวุ่นวายไปเลย เราจะแต่งให้ขุนนางไปสืบดูที่เมืองซำก๋วนตามคำของนางซิมสี แล้วจะให้ตรวจดูเสบียงอาหารและเงินทองที่จะจับจ่ายในการทัพศึกนั้น จะขาดเหลือประการใดหรือจะมีพอใช้ในราชการได้สักกี่ปี แต่บรรดาขุนนางทั้งปวงซึ่งเฝ้าอยู่นั้นก็เห็นชอบด้วย พระเจ้าแผ่นดินจึงมีพระราชดำรัสใช้ให้ชิงบู๊ขุนนางฝ่ายบุ๋น ไปสืบราชการที่เมืองซำก๋วนดุจกระแสพระราชดำรินั้น ชิงบู๊ก็ราบถวายบังคมลากลับมาบ้าน พระเจ้าแผ่นดินก็เสด็จขึ้น

ฝ่ายฮันขี ปูบีดออกจากเฝ้าแล้วจึงปรึกษากันว่า พระเจ้าแผ่นดิน มีรับสั่งให้ชิงบู๊เป็นข้าหลวงออกไปสืบราชการที่เมืองซำก๋วน กับข้อความนางซิมสี ชิงบู๊คนนี้เป็นแซ่เดียวกับชิงชิวผู้บุตรเขยพังหอง ชิงบู๊คงคิดหาความผิดให้เอียจงเปา เด็กเชงเป็นแน่ เราจะต้องมีหนังสือลับให้ขุนนาง ซึ่งถือหนังสือบอกของเอียจงเปารีบกลับไปให้เอียจงเปาโดยเร็ว ครั้นปรึกษาเห็นพร้อมกันแล้ว ฮันขีก็เขียน

หนังสือลับตุจกระแสพระราชดำริ แล้วก็เข้าผนึกมอบให้ขุนนางผู้ถือหนังสือบอกรีบไปให้เอียจงเปาโดยเร็ว ขุนนางผู้นั้นก็คำนับรับหนังสือแล้วก็ขึ้นม้ารีบไปเมืองซำก๋วน ฝ่ายพังหองครั้นออกจากเฝ้าแล้วก็กลับไปบ้าน จึงให้คนใช้ไปเชิญชิงบู๊มาแล้วก็เชิญให้นั่งที่อันสมควร พังหองให้คนใช้จัดโต๊ะและสุราพร้อมแล้วก็เชิญให้ชิงบู๊กิน ชิงบู๊ก็เข้านั่งกินโต๊ะเสพสุราด้วยพังหอง พูดจาสนทนากันเป็นที่สบาย พังหองจึงว่าแก่ชิงบู๊ว่า พระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งให้ท่านไปสืบราชการที่เมืองซำก๋วน เรามีความยินดีนัก ด้วยท่านกับเรามิใช่คนอื่นพอจะพูดความลับกันได้ เราจึงให้ไปเชิญมา ด้วยเต็กเซงกับชิงชิวนั้นมีข้อสาเหตุกันมานานแล้ว เราคิดจะกำจัดเต็กเซงหลายครั้งแล้วก็หาสมความคิดไม่ จนเต็กเซงไปอยู่ที่เมืองซำก๋วน เอียจงเปามีหนังสือบอกเข้ามาว่า เต็กเซงได้ออกไปสู้รบกับข้าศึกมีความชอบต่อแผ่นดินเป็นอันมาก เอียจงเปานั้นเล่าตั้งแต่ออกไปเป็นผู้รักษาเมืองซำก๋วนก็มิได้ไปมาหาเรา ด้วยถือตัวว่าพระเจ้าแผ่นดินโปรดปรานมาก เราเป็นขุนนางผู้ใหญ่อยู่ในเมืองหลวงเขาหานับถือไม่ เราคิดจะกำจัดเอียจงเปา เต็กเซงเสีย

ถ้าท่านไปถึงเมืองซำก๋วนแล้วจงคิดอ่านหาความผิดใส่เอียจงเปากับเต็กเซงให้จงได้ ชิงบู๊จึงตอบว่าท่านอย่าวิตกเลย ข้อสาเหตุของท่านซึ่งมีอยู่กับเอียจงเปาและเต็กเซงนั้น ข้าพเจ้าแจ้งอยู่แล้ว ข้าพเจ้าจะหาความผิดใส่เอียจงเปาเต็กเซงสนองคุณท่านให้จงได้ ครั้นกินโต๊ะเสพสุราเสร็จแล้ว ชิงบู๊ก็คำนับลาไปถึงบ้านชิงชิวกับฮูคุนก็แวะเข้าไปในบ้าน ต่างคนคำนับกันตามธรรมเนียม แล้วชิงบู๊จึงว่าข้าพเจ้าจะขอลาท่านทั้งสองไปเมืองซำก๋วน แล้วชิงชิวฮูคุนจึงพูดว่า ข้อสาเหตุของข้าพเจ้าซึ่งมีอยู่กับเอียจงเปาเต็กเซงนั้นท่านก็แจ้งอยู่แล้ว ถ้าท่านไปถึงเมืองซำก๋วนแล้ว ท่านจงคิดหาความผิดใส่เอียจงเปา เต็กเซงได้แล้วคุณของท่านก็จะอยู่กับข้าพเจ้าทั้งสองเป็นอันมาก ชิงบู๊ว่าท่านทั้งสองอย่าวิตกเลย ข้าพเจ้าจะทำตามถ้อยคำของท่าน ท่านอยู่ในเมืองหลวงจงคอยทีทูลซ้ำเติมเอาเถิดคงสมความคิดเป็นแน่ พูดกันดังนั้นแล้วก็คำนับลาชิงชิวกลับไปบ้านจัดเสบียงอาหารบ่าวไพร่พอสมควรแล้วก็ออกจากเมืองหลวงตรงไปเมืองซำก๋วน

ฝ่ายผู้ถือหนังสือบอกเมืองทองก๋วนมาถึงเมืองหลวงก็เอาหนังสือบอกเข้าไปคำนับส่งให้พังหอง ให้นำขึ้น

กราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน พังหองรับมาฉีกผนึกออกอ่าน ในหนังสือนั้นมีความว่า เทพารักษ์ฆ่าเบเองเหลงตาย พังหองแจ้งความแล้วก็หานำขันกราบทูลไม่ปิดความเสีย จึงตั้งขุนนางผู้หนึ่งซึ่งเป็นพรรคพวกของตัว ให้ไปเป็นผู้รักษาเมืองทองก๋วนต่อไป ฝ่ายผู้ถือหนังสือของเอียจงเปากลับไปถึงเมืองซำก๋วน ก็เอาหนังสือซึ่งให้มานั้นส่งให้เอียจงเปา แล้วแจ้งความว่าพระเจ้าแผ่นดินหามีหนังสือตอบมาไม่ เป็นแต่ให้ชิงบู๊เป็นข้าหลวงออกมา อีกสามวันก็จะมาถึง เอียจงเปาก็ฉีกผนึกออกอ่านแจ้งความแล้วจึงปรึกษากับฮอมตงเอียมกับเอียแซ่ว่า บัดนี้พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้เจ้าแผ่นดินมีรับสั่งให้ชิงบู๊เป็นข้าหลวงมาสืบดูว่าเต็กเซงทำเสือเกราะหายกับเราฆ่าลีเสง ลีไตตาย แล้วให้ตรวจดูเสบียงอาหารเงินทองจะขาดเหลือประการใด การอันนี้เราหาทุกข์ไม่ ด้วยทรัพย์สิ่งของทองเงินและเสบียงอาหารเรามีบริบูรณ์แล้ว แต่ชิงบู๊ซึ่งเป็นข้าหลวงมานี้เป็นแซ่เดียวกับชิงชิวผู้บุตรเขยพังหอง ด้วยเรากับพังหอง ชิงชิวเป็นคนบาดหมางกันมานานแล้ว ชิงบู๊คงคิดหาอุบายใส่โทษเราสักอย่างหนึ่งเป็นแน่ เราต้องคิดระวังอย่าให้มีภัยได้ท่านจะเห็นอย่างใด ฮอมตงเอียมจึง

ตอบว่า ถ้ากระนั้นเราต้องทำว่าข้าวของเงินทองเสบียงอาหารขาดทุกอย่างไม่ครบจำนวน ถ้าชิงบู๊มาถึงท่านจงทำเป็นต้อนรับให้ดี ชิงบู๊ถามถึงเงินทองและเสบียงอาหารท่านจงบอกว่าสารพัดจะขาดทุกอย่างไม่ครบจำนวน แล้วจงทำเป็นอ้อนวอนชิงบู๊ว่าได้เอ็นดูเถิด ช่วยกราบทูลว่าเงินทองและเสบียงอาหารครบจำนวนทุกอย่างแล้ว แม้นท่านทูลได้ดังนี้เราจะให้เงินสินบนสี่ห้าพันตำลึง ชิงบู๊เป็นคนโลภเห็นแก่ลาภ แม้นเราให้เงินทองก็คงมีความยินดีรับเอาเงินไว้ แม้นชิงบู๊จะกลับไปเมืองหลวงแล้ว เราจึงแต่งทหารให้ไปคอยสกัดตีแย่งชิงเอาเงินทองและจับตัวชิงบู๊ไว้ แล้วจึงซักถามว่าได้เงินทองมาแต่ไหนมากน้อยหนา ชิงบู๊ก็คงแจ้งความตามจริง แม้นได้ความจริงแล้วท่านจงมีหนังสือบอกกล่าวโทษชิงบู๊เข้าไปเมืองหลวงเป็นใจความว่าซึ่งโปรดให้ชิงบู๊ไปสืบราชการนั้น ชิงบู๊หาทำตามกระแสพระราชดำริไม่ ไปลงเอาเงินทองแก่ข้าพเจ้าดังนี้ แม้นพระเจ้าแผ่นดินทราบในหนังสือบอกของเราแล้ว ถึงชิงบู๊จะกราบทูลใส่โทษเราด้วยข้อหนึ่งข้อใดก็ดี ที่ไหนพระเจ้าแผ่นดินจะทรงเชื่อ อุบายอันนี้แหละจึงจะลบล้างความคิดชิงบู๊ได้ แต่อุบายอันนี้ท่านอย่าให้

เจียวเทงกุ้ยรู้ ด้วยเจียวเทงกุ้ยเป็นคนโทโสมากแม้นรู้ความเข้าแล้วก็คงเสียการ เอียจงเปาได้ฟังก็เห็นชอบด้วย จึงสั่งทหารไปปิดฉางเสียทุกห้องอย่าให้ผู้ใดเห็นเสบียงว่ามีมากน้อยเท่าใด

ฝ่ายชิงบู๊มาถึงเมืองซำก๋วน ก็ให้คนใช้ไปบอกแก่เอียจงเปา เอียจงเปาแจ้งความแล้วก็ออกไปต้อนรับเชิญให้ชิงบู๊เข้าในเมือง แล้วก็เชิญให้นั่งที่สมควร แล้วสั่งคนใช้ให้จัดโต๊ะและสุราไว้พร้อม เอียจงเปาก็เชิญให้ชิงบู๊กินโต๊ะ ชิงบู๊ก็เข้ากินโต๊ะกับเอียจงเปาพูดจาสนทนากันเป็นที่สบาย ครั้นกินโต๊ะเสร็จแล้วชิงบู๊ก็แจ้งความตามซึ่งได้ถือรับสั่งมาให้เอียจงเปาฟังทุกประการ เอียจงเป่าก็ทำเป็นตกใจแล้วตอบชิงบู๊ว่าพระเจ้าแผ่นดินให้ข้าพเจ้ามารักษาเมืองซำก๋วนก็ช้านานแล้ว เงินทองและเสบียงอาหารสรรพสิ่งทั้งปวงก็จับจ่ายใช้สอยจนบกพร่องไป มีอยู่ก็หาครบจำนวนไม่ข้าพเจ้ามีความวิตกนัก บัดนี้พระเจ้าแผ่นดินก็รับสั่งให้ท่านมาตรวจดู ท่านจงได้เมตตาข้าพเจ้าด้วยช่วยกราบทูลว่าของนั้นมีครบจำนวนแล้ว แม้นท่านทูลได้ดังนี้ข้าพเจ้าจะให้เงินสินบนแก่ท่าน คุณของท่านก็จะมีอยู่กับข้าพเจ้าชั่วฟ้าและดิน ชิงบู๊ได้ยินเอียจง-

เปาว่าก็มีความยินดี ด้วยตัวเป็นคนโลภเห็นแก่ลาภ จึงพูดเป็นอุบายว่าพระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งใช้ข้าพเจ้ามา แต่ท่านกับข้าพเจ้าเป็นคนชอบอัธยาศัยกันมานานแล้ว ซึ่งจะพูดถึงเงินทองนั้นหาควรไม่ แต่เมื่อข้าพเจ้าจะมาจากเมืองหลวงนั้นข้าพเจ้าได้ยินพังหองพูดถึงท่านอยู่ว่า ตั้งแต่ท่านออกมาอยู่เมืองซำก๋วนก็ช้านานแล้ว ท่านหานับถือไม่ พังหองคอยหาโทษผิดใส่ท่านอยู่เนือง ๆ ความเรื่องท่านนี้สำคัญนัก ถ้าผิดจากพังหองแล้วผู้ใดก็แก้ไม่ได้ ด้วยพังหองเป็นขุนนางผู้ใหญ่ พระเจ้าแผ่นดินโปรดปรานมาก แม้นได้เงินทองไปให้พังหองบ้าง พังหองคงกราบทูลแก้ไขมิให้มีความผิดได้ ข้าพเจ้าจะเป็นผู้ช่วยธุระว่ากล่าวกับพังหอง ให้สงเคราะห์ท่านให้จงได้อย่าวิตกเลย เอียจงเปาจึงตอบว่า ซึ่งท่านว่าจะช่วยธุระข้าพเจ้านั้นขอบใจแล้ว แต่ท่านจะต้องการเงินสักเท่าใด ชิงบู๊ว่าเงินทองนั้นข้าพเจ้าหาต้องการไม่ แต่ข้าพเจ้าได้ยินพังหองพูดอยู่ว่า ถ้าผู้ใดจะให้พังหองช่วยกราบทูลแก้ไขแล้วต้องให้เงินสินบนแต่ห้าพันตำลึงขึ้นไป ซึ่งท่านจะให้เงินพังหองครั้งนี้ต้องให้ถึงห้าพันตำลึงจึงจะได้ เอียจงเปาจึงตอบว่าข้าพเจ้าทำราชการทุกวันนี้ หามีทรัพย์สินเหมือน

ขุนนางทั้งปวงไม่ ท่านจงได้เมตตาลดหย่อนลงมาแต่สามพันตำลึงเถิด เมื่อขณะเอียจงเปากับชิงบู๊พูดจากันด้วยเรื่องเงินสินบนยังหาทันตกลงกันไม่ พอเจียวเทงกุ้ยมาแอบฟังอยู่ข้างในได้ยินแต่ปลายคำว่า ชิงบู๊จะเอาเงินเท่านั้นเอียจงเปาขอให้เท่านั้น ก็มีความโกรธนักรีบเดินออกมาตรงเข้าทุบเอาชิงบู๊แล้วด่าว่าอ้ายขี้ฉ้อใหญ่ พระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งใช้มากหาทำตามรับสั่งไม่ มาข่มขี่เอาเงินทองกับท่านแม่ทัพดังนี้ควรแล้วหรือว่าแล้วก็เข้าทุบตีอีกเป็นหลายที ชิงบู๊ต้องทุบตีมีความเจ็บเป็นสาหัสจึงร้องให้เอียจงเปาช่วย แล้วว่าท่านให้ทหารมาทำกับเราผู้เป็นข้าหลวงหาเกรงพระราชอาญาไม่หรือ เอียจงเปามีความโกรธเป็นกำลัง สั่งทหารให้จับตัวเจียวเทงกุ้ยกับชิงบู๊ไปขังไว้ แล้วจึงคิดว่าเจียวเทงกุ้ยมาทำให้เราเสียการเสียแล้ว อุบายของเราที่คิดไว้ที่ไหนจะสำเร็จ จำจะบอกส่งตัวเจียวเทงกุ้ยกับชิงบู๊ขึ้นไปกราบทูลพระเจ้าแผ่นดินจึงจะชอบ คิดดังนั้นแล้วจึงมีหนังสือบอกฉบับหนึ่งมีความว่า ข้าพเจ้าเอียจงเปาผู้รักษาเมืองซำก๋วนขอกราบทูลมาให้ทราบ ด้วยโปรดให้ชิงบู๊เป็นข้าหลวงออกไปสุบราชการที่เมืองซำก๋วนและตรวจเสบียงอาหารนั้นชิงบู๊หาทำตามรับสั่งไม่ กลับ

16030

ไปลงเอางินแก่ข้าพเจ้าห้าพันตำลึง ถ้ามิได้เงินห้าพันตำลึงก็จะให้พังหองกราบทูลกล่าวโทษข้าพเจ้าต่าง ๆ ข้าพเจ้าพูดกับชิงบู๊ด้วยเรื่องเงินสินบนยังหาทันจะตกลงกันไม่ เจียวเทงกุ้ยแอบฟังอยู่ข้างในขัดใจว่าชิงบู๊ไม่ทำตามรับสั่งก็ตรงเข้าทุบตีชิงบู๊เจ็บปวดเป็นอันมาก ข้าพเจ้าได้บอกส่งตัวเจียวเทงกุ้ยกับชิงบู๊ให้ข้าหลวงคุมเข้ามาถวายแล้วทำหนังสืออีกฉบับหนึ่งไปถึงนางเอียเลงผัวผู้ย่าเนื้อความเหมือนหนังสือบอกนั้น เสร็จแล้วเข้าผนึกมอบให้ซิมตัดถือเข้าไป ณ เมืองหลวง ซิมตัดก็คำนับรับหนังสือสองฉบับแล้วคุมตัวเจียวเทงกุ้ยกับชิงบู๊รีบไป ครั้นใกล้ถึงเมืองหลวงซิมตัดจึงคิดว่า ชิงบู๊คนนี้เป็นพรรคพวกของพังหอง แม้นเราจะคุมตัวเข้าไปด้วยพร้อมกัน พังหองรู้ความก็คงจะคิดแก้ไขกันเสีย เราจะให้คุมตัวไว้ที่นี่ก่อนจึงจะชอบ คิดแล้วก็สั่งทหารให้คุมตัวชิงบู๊กับเจียวเทงกุ้ยไว้ที่วัดเซียงก๊กยี่ แล้วซิมตัดก็เข้าไปในเมืองจึงเอาหนังสือของเอียจงเปาไปคำนับส่งให้นางเอียเลงผัว นางเอียเลงผัวรับมาอ่านดูแจ้งความแล้ว จึงว่ากับซิมตัดว่า เจ้าเอาหนังสือบอกเข้าไปกราบทูลก่อน ถ้าพระเจ้าแผ่นดินตรัสประการใดจงให้เรารู้ด้วย ซิมตัดก็องนบลานางเอียเลงผัว

PROPERTIES OF
RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
LIBRARY.

แล้วก็เข้าไปในพระราชวัง จึงเอาหนังสือบอกส่งให้เจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานก็นำขึ้นกราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินทราบความในหนังสือบอก แล้วจึงตรัสแก่พังหองว่า เอียจงเปาเขาบอกกล่าวโทษท่านกับชิงบู๊เข้ามาจะว่าประการใด ตรัสแล้วก็ส่งหนังสือให้พังหองดู พังหองรับหนังสือมาอ่านดูแจ้งความแล้วก็ตกใจ จึงคุกเข่าลงคำนับแล้วกราบทูลว่า พระองค์ทรงพระเมตตาชุบเลี้ยงข้าพเจ้ามาช้านานแล้ว ข้าพเจ้าหาได้ลงเอาเงินทองกับผู้ใดไม่ ซึ่งเอียจงเปากล่าวโทษข้าพเจ้ากับชิงบู๊เข้ามานั้นเป็นความหาจริงไม่ แต่เจียวเทงกุ้ยข้าหลวงนั้นมีความผิดด้วย ขอพระองค์จงรับสั่งให้เจ้าพนักงานเอาตัวเจียวเทงกุ้ยมาชำระเอาความจริง เพราะเจียวเทงกุ้ยมิได้เกรงพระราชอาญา พระเจ้าแผ่นดินก็เห็นชอบด้วย จึงให้หาเจียวเทงกุ้ยเข้ามาเฝ้า เจียวเทงกุ้ยเป็นคนบ้านนอกหารู้จักขนบธรรมเนียมไม่ ขุนนางซึ่งเฝ้าอยู่นั้นก็สอนให้คุกเข่าลงถวายบังคม พระเจ้าแผ่นดินทอดพระเนตรเห็นเจียวเทงกุ้ยจึงทรงพระดำริว่า เจียวเทงกุ้ยนี้เป็นคนบ้านนอกหารู้จักขนบธรรมเนียมไม่ คนเช่นนี้ใจเดียวซื่อตรงนัก ดำริแล้วจึงตรัสถามว่า เต็กเซงซึ่งคุมเสือเกราะไปให้โจร

แย่งชิงเอาไปได้จริงหรือ เจียวเทงกุ้ยทูลว่าจริง พังหองกลัวว่าเจียวเทงกุ้ย จะทูลความอันต่อไป จึงชิงกราบทูลขึ้นว่า เจียวเทงกุ้ยก็รับว่าเต๊กเซงทำให้เสือเกราะหายสมจริงแล้ว ขอพระองค์ได้โปรดให้เจ้าพนักงานเอาตัวเจียวเทงกุ้ยกับชิงบู๊ไปชำระเถิด ด้วยคนทั้งสองนี้หาเกรงกลัวพระราชอาญาไม่ พระเจ้าแผ่นดินก็เห็นชอบจึงมีรับสั่งให้ซิมกอกเชงเอาตัวเจียวเทงกุ้ยกับชิงบู๊ไปชำระเอาความจริง ซิมกอกเชงก็กราบถวายบังคมลาพาตัวชิงบู๊กับเจียวเทงกุ้ยไป เจียวเทงกุ้ยก็เดินบ่นไปว่า พระเจ้าแผ่นดินนี้หาดีไม่ถามความได้คำเดียวเราก็ยังมิได้ทูลให้สิ้น ข้อความพังหองทูลให้ชำระก็เชื่อฟังเอาโดยง่ายดังนี้ไม่ควร ฝ่ายพังหองเห็นซิมกอกเชงพาเจียวเทงกุ้ยไปแล้วจึงกราบทูลพระเจ้าแผ่นดินว่า ซิมตัดผู้ถือหนังสือบอกนั้นแม้นพระองค์โปรดให้กลับไปเมืองซำก๋วน ก็คงจะเอาความซึ่งพระองค์ให้ชำระเจียวเทงกุ้ยและความซึ่งพระองค์ทราบว่าเต๊กเซงทำให้เสือเกราะหาย ไปบอกแก่เอียจงเปา ด้วยเอียจงเปาเข้าด้วยผู้ผิดก็จะคิดเป็นศัตรูพระองค์ขึ้น ขอพระองค์อย่าได้ปล่อยซิมตัดไปก่อนเลย พระเจ้าแผ่นดินก็เห็นชอบ

ด้วย จึงมีรับสั่งให้เจ้าพนักงานเอาตัวซิมตัดไปจำไว้แล้วก็เสด็จขึ้น

ฝ่ายซิมกอกเชงพาเจียวเทงกุ้ยมาถึงบ้าน ก็ให้ผู้คุมเอาตัวไปจำขังไว้ แต่ชิงบู๊นั้นพาเลยไปบ้านพังหอง แล้วถามพังหองว่าเจียวเทงกุ้ยนั้นจะชำระประการใด พังหองบอกว่าให้เอาตัวเจียวเทงกุ้ยไปชำระเฆี่ยนตีกดขี่เอาให้รับตามคำหาของนางซิมสี แล้วคัดเอาถ้อยคำขึ้นกราบทูลให้ทราบ เจียวเทงกุ้ยก็คงตาย ซิมกอกเชงจึงตอบว่า เจียวเทงกุ้ยคนนี้เป็นคนดื้อดึงนัก ถึงจะเฆี่ยนตีสักเท่าไรก็คงไม่รับเป็นแน่ ขณะนั้นฮูคุนอยู่ที่นั่นด้วย จึงพูดว่าถ้าเจียวเทงกุ้ยไม่รับจงเฆี่ยนตีให้ยับแล้วเขียนถ้อยคำเอาว่ารับเป็นสัตย์สมดังคำหาของนางซิมสีทุกข้อ แล้วคัดข้อความขึ้นกราบทูลก็คงแก้แค้นพวกเราได้ ครั้นปรึกษาตกลงกันแล้วซิมกอกเชงก็คำนับลาพังหอง ฮูคุนกลับไปบ้าน

ฝ่ายนางอีสีฮูหยินภรรยาซิมกอกเชง จึงถามซิมกอกเชงว่าท่านไปบ้านพังหองวันนี้มีราชการสิ่งใด ซิมกอกเชงก็เล่าความให้นางอีสีฮูหยินฟังตั้งแต่ต้นจนอวสาน แล้วบอกว่ารับสั่งให้เราชำระเจียวเทงกุ้ย เจียวเทงกุ้ยก็คงตายในคราวนี้ ถึงนางเด็กไทเฮาและ

นางเอียเลงผัวก็ช่วยไม่ได้ นางอีสีฮูหยินจึงว่าท่านคบคิดกับพังหองกระทำดังนี้ไม่ชอบ พระเจ้าแผ่นดินทรงพระเมตตาชุบเลี้ยงข้าราชการทั้งหลายก็หวังจะให้ดูแลราชการสิ่งใดต่างพระเนตรพระกรรณ และจะได้ดับทุกข์ของอาณาประชาราษฎรให้อยู่เย็นเป็นสุข ควรที่ท่านจะคิดถึงพระเดชพระคุณ พิจารณาเอาความจริงถวายจึงจะชอบ ซิมกอกเชงหาฟังไม่ นางอีสีฮูหยินจะว่ากระไรก็ไม่เชื่อฟังเกิดวิวาทกุ่มเถียงกันขึ้น ซิมกอกเชงจึงว่า พังหองมีคุณต่อเราเป็นอันมาก เจ้าได้เป็นฮูหยินก็เพราะใครไม่ใช่พังหองจัดแจงให้หรือ เราจะต้องทำตามถ้อยคำของพังหอง นางอีสีฮูหยินตอบว่าการซึ่งจะทำตามคำพังหองนั้นแม้เป็นการดีก็ควรจะทำตาม นี่เป็นการหาดีไม่ซึ่งจะทำลายล้างคนเหล่านี้เสีย แม้ข้าศึกศัตรูรู้ก็จะมีใจกำเริบขึ้น บ้านเมืองก็จะหาความสุขมิได้ อาณาประชาราษฎรทั้งหลายก็จะได้ความเดือดร้อนทั้งแผ่นดิน ซิมกอกเชงก็โกรธนักตรงเข้าตบตีเอานางอีสีฮูหยินเป็นหลายทีแล้วก็เข้าไปที่ชำระความ นางอีสีฮูหยินมีความเจ็บอายยิ่งนักจึงสั่งบ่าวคนสนิทว่า ซิมกอกเชงไปชำระความเรื่อง

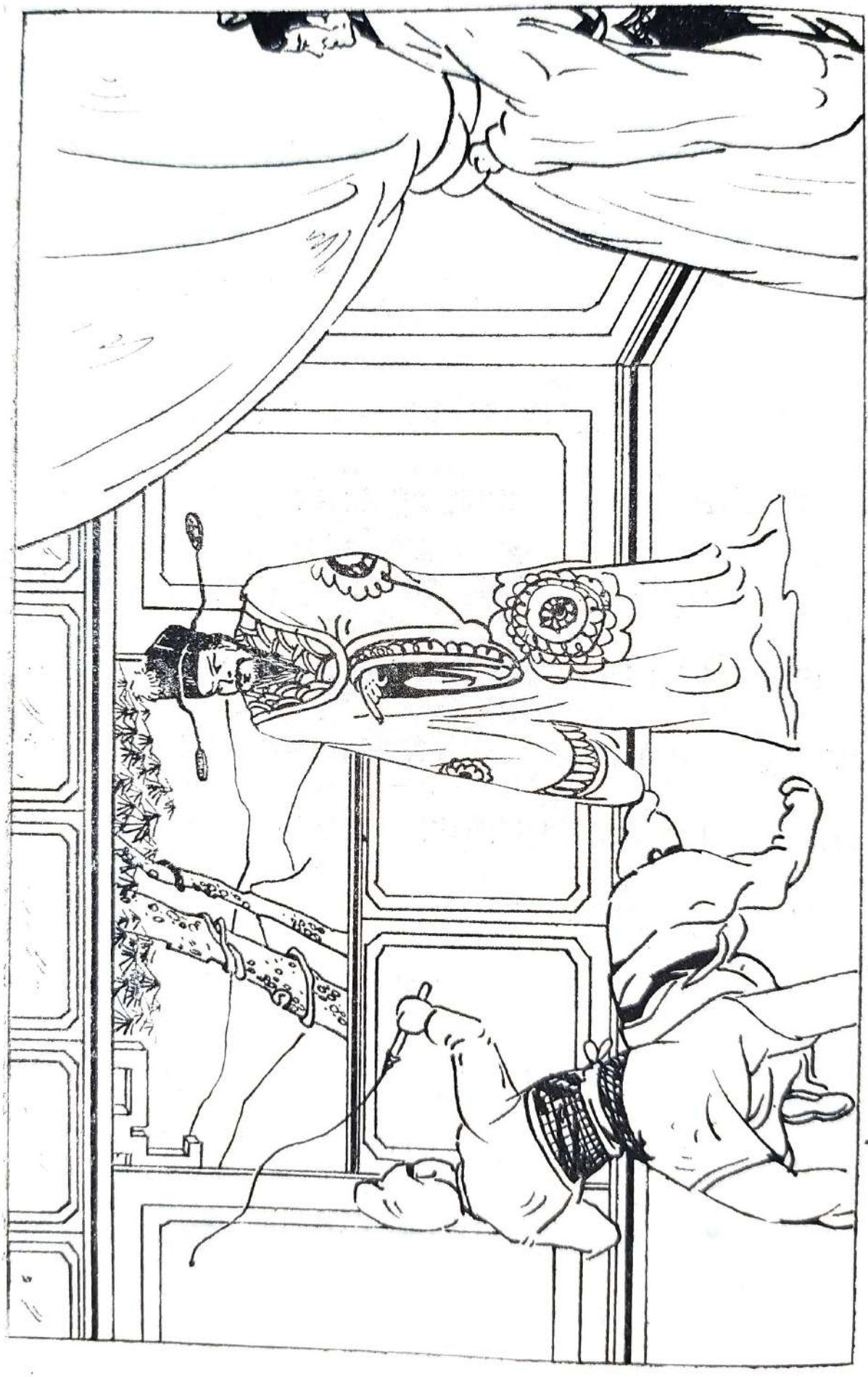

รูปที่ ๒ ซิมกอกเซงขุนนางผู้ใหญ่ กำลังให้ม่าวไพร่เฆี่ยนตีเจียวเหงกุ้ย หหาร่ของเอี๋ยจงเปาจนสลบ

เจียวเทงกุ้ย เจ้าจงรีบไปฟังดูถ้าได้ความประการใดจงรีบกลับมาบอกเราโดยเร็ว

ฝ่ายคนใช้รับคำแล้ว ก็คำนับลาไปคอยแอบฟังอยู่ที่โรงชำระ เห็นซิมกอกเชงเอาเจียวเทงกุ้ยมาข่มขี่เฆี่ยนตีให้รับสมดังข้อหาของนางซิมสี เจียวเทงกุ้ยก็หารับไม่ ซิมกอกเชงให้เอาตัวเจียวเทงกุ้ยผูกเข้าเฆี่ยนตีจนสลบไป แล้วก็ให้เอาตัวไปจำขังไว้ จึงให้เสมียนเขียนคำให้การเอาตามชอบใจ ว่าเจียวเทงกุ้ยรับเป็นสัตย์สมดังคำหาของนางซิมสีทุกข้อ

ฝ่ายคนใช้ของนางอีสูหยินซึ่งแอบฟังนั้น ครั้นได้ความถ้วนถี่แล้วก็กลับมาแจ้งความแก่นางอีสูหยินทุกประการ นางอีสูหยินจึงคิดว่าการเรื่องนี้คงจะเกิดความเป็นแน่ เราห้ามเขา เขาก็ไม่ฟังคำเรา นานไปภัยจะมีมาถึงเราเป็นแน่ เราจะตายเสียดีกว่าอย่าให้เขาฆ่าฟันให้ได้ความลำบากเลย คิดดังนั้นแล้วก็เดินเข้าไปข้างในเรือนเหมือนจะไปนอน แล้วก็ผูกคอตายเสียในห้องตึกหามีผู้ใดรู้ไม่

ฝ่ายคนใช้ทั้งหลายเห็นนางอีสูหยินผู้นายหายไปในห้องตึกเป็นช้านาน จึงเข้าไปมองดูเห็นนางผูกคอตาย

ก็ตกใจวิ่งร้องไห้ไปบอกซิมกอกเชง ซิมกอกเชงก็เดินมาดูเห็นนางอีสุหยินสิ้นใจแล้ว ก็สั่งให้บ่าวเอาศพไปทิ้งไว้ใต้ต้นไม้ในสวน ฝ่ายบ่าวทั้งหลายจึงพูดกันว่านายเราเป็นถึงสุหยินตายแล้วก็ไม่มีโลงใส่ ซึ่งจะเอาไปผังแต่ตัวเปล่านั้นหาควรไม่ จึงชวนกันไปหาเสื่อใหญ่ได้ผืนหนึ่งจึงเอาศพนางอีสุหยินห่อเข้าแล้วก็หามไปซ่อนไว้ในรกแห่งหนึ่ง แต่นางอีสุหยินนั้นยังหาตายไม่ ด้วยเดชะความสัตย์ของนางเป็นแต่สลบนิ่งอยู่

ฝ่ายซิมกอกเชง ครั้นให้เสมียนเขียนถ้อยคำเอาตามชอบใจเสร็จแล้ว ก็เอาไปให้พังหองดู พังหองรับมาตรวจดูถูกต้องแล้วจึงว่าเวลาพรุ่งนี้จงเอาเข้าไปถวายเถิด ซิมกอกเชงก็มีความยินดีจึงคำนับลาพังหองกลับไปบ้าน

ครั้นเวลารุ่งเช้าซิมกอกเชงก็เข้าไปถวายต่อพระหัตถ์พระเจ้าแผ่นดินรับมาทอดพระเนตรมีความว่า ข้าพเจ้าซิมกอกเชงขอพระราชทานกราบทูลให้ทรงทราบ ซึ่งโปรดให้ข้าพเจ้าชำระเจียวเทงกุ้ย เจียวเทงกุ้ยให้การว่าข้อซึ่งเด็กเชงคุมเสือเกราะไปให้โจรแย่งชิงเอาไปได้นั้นจริง ข้อหนึ่งลีเส็ง ลีไตได้ฆ่าจันเทียนอ๋อง จือแฮไซตายนั้นก็จริง แต่เจียวเทงกุ้ยอยากได้สินบนจึงได้รับ

สมอ้างเอาว่าเต็กเซงฆ่าจันเทียนอ๋อง จือแฮไซตาย ความสามข้อนี้เจียวเทงกุ้ยรับแล้ว พระเจ้าแผ่นดินทรงขัดเคืองยิ่งนัก จึงตรัสว่าเอียจงเปากับเต็กเซงมีความผิดมาก เจียวเทงกุ้ยเป็นคนโลภเห็นแก่ลาภ คนเช่นนี้ไม่ควรจะเลี้ยงไว้ในแผ่นดิน พังหองเผ้าอยู่นั่นเห็นได้ทีจึงกราบทูลว่า เอียจงเปาเห็นแก่ผู้ผิดบิดความชอบของเขาเสียก็มีโทษถึงตาย เจียวเทงกุ้ยเป็นคนโลภเห็นแก่เงินทองแล้วทุบตีข้าหลวงล่วงพระราชอาญามีโทษถึงประหารชีวิตทั้งสามคน พระเจ้าแผ่นดินก็เห็นชอบด้วยจึงรับสั่งให้ชิงชิว เอาตัวเจียวเทงกุ้ยไปฆ่าเสีย ชิงชิวก็ถวายบังคมลาพาตัวเจียวเทงกุ้ยไป พระเจ้าแผ่นดินจึงรับสั่งให้ชิงปู๊ถือหนังสือรับสั่งไปหาตัวเอียจงเปากับเต็กเซงเข้ามา พังหองจึงคิดว่าถ้ามีรับสั่งให้ชิงปู๊ไปหาตัวเอียจงเปากับเต็กเซงมาถึงเมืองหลวงไหนเลยคนทั้งสองจะตาย นางเต็กไทเฮากับเอียเลงผัวคงขอไว้ จำจะคิดอุบายให้คนทั้งสองตายที่เมืองซำกวนดีกว่า คิดแล้วจึงกราบทูลว่า ซึ่งมีรับสั่งให้ชิงปู๊ไปเอาตัวเอียจงเปากับเต็กเซงนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าชิงปู๊กับเอียจงเปาเต็กเซงเป็นคนอริมีสาเหตุกันอยู่ อนึ่งถึงมาตรว่าไปหาตัวเอียจงเปา เต็กเซงมาได้ พวก

ทหารทั้งหลายรู้ว่า พระองค์ให้หาเต็กเซง เอียจงเปามา ลงโทษ คงพาพวกเพื่อนมาแย่งชิงเอาเอียจงเปากับเต็ก-เซงกลางทาง ก็จะเกิดสู้รบฆ่าฟันกันขึ้น ด้วยพวกทหารทั้งหลายมีความนับถือรักใคร่เอียจงเปาเต็กเซงมาก แม้เป็นดังคำข้าพเจ้ากราบทูลแล้วก็จะเป็นที่เสื่อมเสียพระ-เกียรติยศแก่นานาประเทศ ข้าพเจ้าเห็นว่าแม้โปรดให้ชิงบู๊ถือหนังสือรับสั่ง บ้านสุรา ยาพิษกับเชือกเส้นหนึ่ง กระบี่เล่มหนึ่งไปลงโทษเอียจงเปากับเต็กเซง เอียจงเปากับเต็กเซงก็คงตาย ไหนจะขัดรับสั่งด้วยกลัวจะเสียชื่อพระเจ้าแผ่นดินก็เห็นชอบด้วยจึงให้ชิงบู๊ถือหนังสือรับสั่งกับบ้านสุรายาพิษ เชือกเส้นหนึ่งกระบี่เล่มหนึ่ง ไปลงโทษเอียจงเปา เต็กเซง ณ เมืองซำก๋วน ชิงบู๊ก็ถวายบังคมลากลับมาบ้าน

ฝ่ายนางเอียเลงผัวตั้งแต่ซิมตัดเอาหนังสือเข้าถวายก็คอยฟังข่าวคราวก็หาได้ความประการใดไม่ จึงให้คนใช้ไปสืบดูได้ความว่าพระเจ้าแผ่นดินให้เอาซิมตัดไปขังไว้ แล้วให้เอาตัวเจียวเทงกุ้ยไปฆ่าเสียบัดนี้จวนจะฆ่าอยู่แล้ว นางเอียเลงผัวแจ้งความแล้วก็ตกใจ จึงให้โตฮูหยินกับนางหมอกกุ้ยเอ๋ง ไปบอกกับชิงชิวผู้ถือรับสั่งว่าอย่าเพ่อฆ่าพันเจียวเทงกุ้ยก่อน สองนางก็คำนับลาไป

บอกกับชิงชิว ตามคำนางเอียเลงผัวทุกประการ ชิงชิวก็ต้องงดรอไว้ตามสั่ง นางเอียเลงผัวก็เข้าไปเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินทอดพระเนตรเห็นจึงตรัสถามว่า ท่านมาหาข้าพเจ้าด้วยธุระสิ่งใดแล้วให้เจ้าพนักงานจัดที่ให้นั่งอันสมควร แล้วนางเอียเลงผัวทูลถามว่า เจียวเทงกุ้ยมีความผิดสิ่งใดหรือ พระองค์จึงสั่งให้ประหารชีวิตเสีย พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่า เจียวเทงกุ้ยมีความผิดทุบตีข้าหลวงล่วงพระราชอาชญา ข้าพเจ้าจึงได้สั่งให้ฆ่าเสีย นางเอียเลงผัวจึงกราบทูลว่า ซึ่งโปรดให้ชิงบู๊เป็นข้าหลวงไปสืบราชการเมืองซำก๋วนชิงบู๊หาทำตามสั่งไม่ไปลงเอาเงินทองแก่แม่ทัพนายกองเจียวเทงกุ้ยเห็นผิดจึงได้ทุบตีเอา ซึ่งชิงบู๊ทำการนอกรับสั่งนั้น เหตุใดพระองค์ไม่ชำระ ซึ่งจะเอาเจียวเทงกุ้ยไปฆ่าเสียนั้นหาควรไม่ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่า เจียวเทงกุ้ยตีข้าหลวงเจียวเทงกุ้ยรับเป็นสัตย์แล้ว แต่ข้อที่ชิงบู๊ไปลงเอาเงินแก่แม่ทัพนายกองนั้นหามีพยานไม่ นางเอียเลงผัวจึงกราบทูลว่า เจียวเทงกุ้ยตีข้าหลวงนั้นผู้ใดเป็นพยานเล่า ชิงบู๊นั้นพระองค์ให้ปล่อยตัวไป เอาแต่เจียวเทงกุ้ยมาชำระฝ่ายเดียวนั้นไม่ควร เจียวเทงกุ้ยเป็นทหารอยู่ใน

บังคับเอียจงเปา แม้เจียวเทงกุ้ยมีโทษเอียจงเปาก็มีโทษ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่า เอียจงเปากับเต็กเซงมีความผิดโทษถึงตาย แต่ข้าพเจ้าเห็นว่ามีความชอบอยู่ในแผ่นดิน จึงให้สุรายาพิษเชือกและกระบี่ลงโทษเอง นางเอียเลงผัวได้ฟังก็ตกใจจึงกราบทูลว่า ตั้งแต่เอียเลง-กงสามีข้าพเจ้า กับบุตรชายบุตรหญิงสิบคนทำราชการอาสาแผ่นดินมาก็ตายในกลางศึกทั้งสิ้นยังเหลืออยู่แต่เอียจงเปากับเอียบุนกว้างสองคนเท่านี้ ก็ได้ทำราชการมาช้านานแล้ว ก็หามีผู้ใดกล่าวโทษไม่ ครั้งนี้พระองค์จะให้เอียจงเปาตายเสียด้วยพระราชอาชญาหาพิจารณาเอาความจริงไม่นั้น ไม่ควร เจียวเทงกุ้ย เจียวจันผู้บิดาก็มีความชอบต่อแผ่นดินมาก เต็กเซงก็เป็นคนอริกันอยู่กับพังหอง ชิงชิว ซิมกอกเซงก็เป็นพวกพ้องพังหอง ชิงชิว มาเป็นตุลาการชำระ ชำระกดขี่ใส่ความเอียจง-เปา เต็กเซง เจียวเทงกุ้ย ซึ่งพระองค์จะทรงเชื่อเอาเป็นจริงนั้นไม่ควรขอพระองค์จงงดรอไว้อย่าเพ่อฆ่าเจียวเทง-กุ้ยก่อน จงหาตัวเอียจงเปาเต็กเซงมาชำระถ้าได้ความจริงแล้ว ตัวข้าพเจ้ากับบุตรหลานที่บ้านบูเหนงฮูขอถวายชีวิตทั้งสิ้น พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็เห็นชอบด้วยจง

รับสั่งให้หาตัวชิงชิวมาสั่งว่า เจียวเทงกุ้ยนั้นอย่าเพ่อฆ่าฟันให้จำไว้ก่อน แล้วมีรับสั่งแก่เจ้าพนักงานอาลักษณ์ว่าหนังสือซึ่งมีไปลงโทษเอียจงเปา เต็กเซงนั้นให้งดไว้จงมีหนังสือเปลี่ยนไปใหม่ว่าให้เอียจงเปาตั้งนายทัพนายกองไว้แทนตัว แล้วให้เอียจงเปากับเต็กเซงรีบเข้าไปเมืองหลวงโดยเร็ว เจ้าพนักงานก็เปลี่ยนหนังสือใหม่ตามพระราชประสงค์เสร็จก็เข้าผนึกมอบให้ชิงบู๊ ชิงบู๊รับหนังสือรับสั่งแล้ว จึงคิดว่าความเรื่องนี้เห็นจะกลับกลายไหนเราจะพ้นความผิดจะบิดเบือนก็ไม่ได้ ต้องจำใจถวายบังคมลาพาบ่าวไพร่ตรงไปเมืองซำก๋วน นางเอียเลงผัวเห็นพระเจ้าแผ่นดินยินดีในถ้อยคำของตัวแล้ว จึงกราบทูลว่าเจียวเทงกุ้ยนั้นข้าพเจ้าขอรับตัวไป ถ้าได้ตัวเอียจงเปาเต็กเซงมาเมื่อใด ข้าพเจ้าจะส่งตัวมาถวาย พระเจ้าแผ่นดินก็โปรดให้ ชิงชิวก็ให้ผู้คุมไปถอดเจียวเทงกุ้ยมามอบให้แก่นางเอียเลงผัว นางเอียเลงผัวก็ถวายบังคมลา พระเจ้าแผ่นดินก็เสด็จขึ้น

ฝ่ายนางเอียเลงผัวครั้นกลับมาถึงบ้าน จึงให้คนใช้ไปบอกแก่ผู้คุมซึ่งคุมตัวซิมตัดว่า ซิมตัดเป็นคนของเรา เราจะทูลขอก็ยังไม่มีช่อง เราขอฝากซิมตัดด้วยเถิด ฝ่าย

ผู้คุมครั้นแจ้งว่าซิมตัดเป็นคนของนางเอียเลงผัว ก็หาทำให้เหลือเกินไม่ เอาใจใส่ดูแลมิให้ซิมตัดได้ความลำบาก

ฝ่ายเจียวเทงกุ้ยอยู่ที่บ้านบูเหนงฮูก่อยมีความสุขขึ้น แต่ให้คิดแค้นพังหอง ชิงชิวยิ่งนัก จึงว่าแก่นางเอียเลงผัวว่า พังหอง ชิงชิวแกล้งทูลใส่โทษข้าพเจ้า กับเอียจงเปา เต็กเซง ข้าพเจ้ามีความแค้นนัก จะขอไปฆ่าเสียให้หายแค้น นางเอียเลงผัวจึงห้ามว่า เจ้าจะไปฆ่าพ้นเขานั้นไม่ได้ เขาเป็นขุนนางผู้ใหญ่พระเจ้าแผ่นดินทรงพระเมตตาชุบเลี้ยงเขา เขาผิดชอบประการใดก็ย่อมแจ้งแล้วคงได้ชำระกันดอก ว่าแล้วก็สั่งบ่าวไพร่ให้ระวังรักษาอย่าให้เจียวเทงกุ้ยไปเที่ยวนอกบ้านได้

ฝ่ายนางอีสีฮูหยิน ภรรยาซิมกอกเชง ซึ่งผูกคอตายนั้น ยังหาตายไม่เป็นแต่สลบไป มีใจเจ็บแค้นซิมกอกเชงเป็นอันมาก วิญญาณของนางก็ไปฟ้องต่อยมบาลเหมือนหนึ่งฝันว่า ข้าพเจ้านางอีสีฮูหยินผู้ภรรยาซิมกอกเชง ซิมกอกเชงเป็นคนหยาบช้าหาซื่อสัตย์ต่อแผ่นดินไม่ ข้าพเจ้าจะห้ามปรามสักเท่าใดก็ไม่ฟัง กลับทุบตีให้ข้าพเจ้าได้ความเจ็บอาย จนข้าพเจ้าต้องผูกคอตาย ครั้นข้าพเจ้าตายแล้วก็หาเอาศพข้าพเจ้าใส่หีบฝังไม่ สั่งบ่าวให้เอาศพข้าพเจ้า

ไปทิ้งที่ต้นไม้ไม่มีสิ่งใดพันกายข้าพเจ้าได้ความเจ็บอายนักยมบาลจึงตอบว่าตัวเจ้าหาถึงที่ตายไม่ ข้อความสิ่งใดของเจ้าก็มีแจ้งอยู่ในบัญชีแล้ว ซิมกอกเชงประพฤติการไม่ดีก็มีแจ้งอยู่แล้ว ซิมกอกเชงก็คงตายด้วยอาชญาพระเจ้าแผ่นดินในเร็ว ๆ นี้แล้ว ซึ่งข้อความของเจ้านั้นเปาบุ้นจิ้นจึงจะชำระได้ บัดนี้เปาบุ้นจิ้นอยู่ที่เมืองซินจิว เจ้าจงไปพ้องแก่เปาบุ้นจิ้นเถิด เราจะให้ทหารผีพาไปฝากไว้ที่ศาลเทพารักษ์หลักเมืองซินจิว ทหารทั้งสองพาวิญญาณไปฝากไว้ตามสั่ง

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นอยู่ที่เมืองซินจิวเมื่อปีนั้น ราษฎรชาวเมืองซินจิวทำนาไม่ได้ผลด้วยหนอนกัดต้นข้าวเสียสิ้น ผู้รักษาเมืองบอกเข้ามากราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินโปรดให้เปาบุ้นจิ้นคุมเงินหลวง ไปเที่ยวซื้อข้าวที่หัวเมืองอื่นมาแจกให้ราษฎรชาวเมืองซินจิวที่ขัดสน ราษฎรที่ขัดสนได้รับพระราชทานข้าวก็มีความยินดี เปาบุ้นจิ้นก็ค้างอยู่ที่เมืองซินจิวสองปีเศษ อยู่มาวันหนึ่งเปาบุ้นจิ้นไปเที่ยวเล่นกับพวกทหารเดินไปใกล้ศาลเทพารักษ์หลักเมือง ก็เผอิญให้ลมพัดหวนไปมา เปาบุ้นจิ้นก็สะดุ้งใจจึงคิดว่าเราเดินมาใกล้ศาลเทพารักษ์ เจ้านายหรือบิดาจ

รูปที่ ๑ เปาบุ้นจิ้นนอนหลับฝันว่ามีหญิงสาวคนหนึ่งเข้ามาคำนับ ร้องไห้แล้วเล่าเรื่องของนางให้ฟัง

จะสำแดงเหตุแก่เราสักอย่างหนึ่งเป็นมั่นคง คิดแล้วก็สั่งคน ใช้ให้ไปปลูกเป็นเรือนพักที่ริมชายป่าหลังหนึ่งเสร็จแล้วก็สั่งให้ เตียเหลง เตียเฮา ตังเถียว ลิปา นายทหารทั้งสี่ไปประกาศที่ศาลเทพารักษ์ทุกศาลว่า เจ้านายหรือบิศาจที่แห่งใดตำบลใด มีกิจธุระสิ่งใดในตัวเรา ก็จงมาเข้าฝันแก่เราที่เรือนพักชายป่าในเวลาค่ำวันนี้ นายทหารทั้งสี่ก็นำนับลาไปประกาศตามสั่ง ครั้นเพลาดึกประมาณสองยามเศษ เปาบุนจิ้นก็มานอนที่เรือนพักซึ่งทำไว้นั้น ฝ่ายวิญญาณนางอีสีฮูหยินครั้นแจ้งคำประกาศของนายทหารทั้งสี่ก็ยินดี จึงมาเข้าฝันเปาบุนจิ้น เปาบุนจิ้นนั้นนอนหลับเหมือนไม่หลับ หลับ ๆ ตื่น ๆ ในฝันนั้นว่า หญิงคนหนึ่งเดินเข้ามาในห้องนอนคำนับแล้วก็ร้องไห้ เปาบุนจิ้นถามว่าเจ้ามาแต่ไหนแซ่ใดชื่อไรมีข้อความสิ่งใด จงเล่าให้เราฟัง หญิงนั้นบอกว่า ข้าพเจ้าแซ่อีชื่อสีเป็นภรรยาซิมกอกเชง ซิมกอกเชงเป็นคนพาลไม่ซื่อตรงต่อแผ่นดิน คิดหาโทษใส่เอียจงเปาเต็กเซง เจียวเทงกุ้ยซึ่งเป็นคนตงฉิน ข้าพเจ้าห้ามปรามก็หาฟังไม่กลับทุบตีข้าพเจ้าให้ได้ความเจ็บอายข้าพเจ้าจึงไปผูกคอตายเสีย ซิมกอกเชงก็หาเอาหีบมาใส่ศพข้าพเจ้าเหมือนฮูหยินทั้งปวงไม่ ให้บ่าวเอาศพ

ข้าพเจ้าไปทิ้งไว้ใต้ต้นไม้แต่ตัวเปล่า ข้อหนึ่งข้าพเจ้าตาย แล้วไม่ได้กี่วัน ชิมกอกเชงเอาหญิงสาวใช้มาเป็นภรรยา แล้วให้เป็นฮูหยินเทียมที่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ความเจ็บอาย ยิ่งนัก ข้าพเจ้าจึงไปฟ้องต่อยมบาล ยมพบาลบอกว่าข้าพเจ้ายังไม่ถึงแก่ชีวิตให้มาฟ้องท่าน ท่านคงช่วยให้ข้าพเจ้าได้กลับคืนชีวิตมา ขอท่านได้เมตตาชำระความเรื่องนี้แล้วช่วยชีวิตข้าพเจ้าด้วย เปาบุนจิ้นได้ฟังฟ้องสิ้นถ้อยคำแล้วตอบว่า ตัวเจ้าเป็นหญิงยังมีกตัญญูต่อแผ่นดินขอบใจแล้ว เราจะรีบกลับเข้าไปเมืองหลวง ช่วยชีวิตเจ้าและคนเหล่านี้มิให้เป็นอันตราย และศพของเจ้านั้นเขาเอาไปทิ้งไว้แห่งใด มีสิ่งไรเป็นสำคัญ วิญญาณนางอีสีฮูหยินบอกว่าศพข้าพเจ้านั้นเขาเอาไปทิ้งไว้ที่สวนดอกไม้ใต้ต้นกุ้ยหวย เปาบุนจิ้นจึงว่าเจ้าเป็นถึงที่ฮูหยิน สามีเจ้าเขาทำกับเจ้าดังนี้ก็เพราะเขาไม่เกรงพระราชอาชญา เจ้าจงกลับไปเถิด เราจะชำระความเรื่องนี้ให้ พอสิ้นความฝันเปาบุนจิ้นก็ตกใจตื่นขึ้น พอจวนสว่างจำความฝันได้แน่นอน จึงคิดว่าซึ่งพระเจ้าแผ่นดินให้ชิงปู๊ถือหนังสือรับสั่งให้หาเอียจงเปากับเต็กเซงเข้าไปเมืองหลวงนั้นหาควรไม่ ด้วยข้าศึกยกมารบกวนอยู่ที่เมืองซ่ำก๋วน จำเราจะให้ทหารถือหนังสือ

รับสั่งอาชญาสิทธิ์ไปห้ามไว้ ด้วยหนังสือรับสั่งอาชญา-สิทธิ์ฉบับนี้พระเจ้าแผ่นดินโปรดพระราชทานให้เราไว้ในหนังสือนั้น มีใจความว่า เจ้าเมืองกรมการฝ่ายใต้ฝ่ายเหนือถ้าเห็นหนังสือรับสั่งอาชญาสิทธิ์ฉบับนี้แล้ว แม้เปาบุนจันจะบังคับบัญชาประการใดต้องให้เชื่อฟังและทำตามบังคับ แม้ผู้ใดขัดขืนจะเอาตัวเป็นโทษ คิดเห็นดังนั้นแล้ว เปาบุน-จันจึงทำหนังสือฉบับหนึ่งมีใจความว่า ซึ่งมีรับสั่งให้หาตัวเอียจงเปา เต็กเซงเข้าไปเมืองหลวงนั้น อย่าเพ่อให้เอียจงเปา เต็กเซงเข้าไปเลย ด้วยข้าศึกมารบกวนอยู่ที่เมืองซำก๋วนสำคัญนัก เราจะกราบทูลชี้แจงให้ทรงทราบก่อน แม้โปรดประการใดเราจะมีหนังสือมาแจ้งครั้งหลัง ทำเสร็จแล้วก็ผนึกเข้ากับหนังสือรับสั่งอาชญาสิทธิ์ มอบให้ม้าใช้ถือรีบไปโดยเร็ว เปาบุนจันจึงให้คนใช้ไปเชิญผู้รักษาเมืองซินจิวมาแล้วจึงว่า เราจะเข้าไปเมืองหลวงมีราชการสำคัญนัก เราจะมอบธุระไว้ให้แก่ท่าน ท่านจงแจกข้าวให้แก่ราษฎรที่ยากจนให้เหมือนเราทำไว้ อย่าให้ราษ-ฎรได้ความเดือดร้อน ผู้รักษาเมืองก็คำนับรับคำสั่งเสร็จแล้ว เปาบุนจันก็ให้จัดเสบียงอาหารได้พร้อมแล้ว ก็ออกจากเมืองซินจิวล่วงทางมาได้วันหนึ่ง ถึงศาลเทพารักษ์ตั้งงักเบี้ยเวลาจวนค่ำ เปาบุนจันก็ให้หยุดพักที่ศาลนั้นคืน

หนึ่ง ครั้นรุ่งเช้าก็ออกจากศาลเทพารักษ์เดินต่อไป ถึงสะพานต้นเกียก็เผอิญให้ลมพัดกระโชกมา หอบเอาหมวกซึ่งใส่ศีรษะเปาบุนจิ้นนั้นตกลงในน้ำ ทหารซึ่งตามมาด้วยนั้น ก็ไปตามเอาหมวกมาให้เปาบุนจิ้น เปาบุนจิ้นรับหมวกมาแล้วคิดว่า ซึ่งลมหอบหมวกเราไปนี้คงมีเหตุสักอย่างหนึ่งเป็นมั่นคง คิดแล้วก็สั่งให้คืนกลับไปพักอยู่ที่ศาลตั้งกเบี้ยนั้น แล้วหาเตียเหลง เตียเฮานายทหารทั้งสองมาสั่งว่า เจ้าทั้งสองจงไปจับตัวลมมาให้เราบัดนี้ นายทหารทั้งสองก็จนใจอยู่หารู้ที่จะทำประการใดไม่ คำนับแล้วจึงตอบว่าลมหาตัวตนมิได้ ข้าพเจ้าจะเอาตัวลมที่ไหนมาให้แก่ท่าน เปาบุนจิ้นจึงว่า ถ้าเจ้าทั้งสองจับตัวลมมาให้เรามิได้เราก็จะฆ่าเสีย เตียเหลง เตียเฮาก็คำนับลาเดินปรึกษากันมาตามทางว่า เราจะคิดประการใดจึงจะจับตัวลมได้ เตียเฮาจึงว่าเราไปบอกแก่กำนันนายอำเภอเถิด เว่าเปาบุนจิ้นให้นำไปจับตัวลมเห็นจะดี เตียเหลงก็เห็นชอบด้วย ก็ชวนกันเดินไปถึงบ้านนายอำเภอแล้วบอกว่า ท่านผู้สำเร็จราชการให้ท่านนำไปจับตัวลม ลมนั้นชื่อเลาะบัว-ฮวง นายอำเภอได้ฟังดังนั้นก็เกิดอัศจรรย์ใจนัก จึงคิดว่าตัวลมอยู่ที่ไหนจะให้เรานำไปจับผิดนัก ชะรอยเปาบุนจิ้น

จะเป็นคนเสียจริตเสียดอกกระมัง คิดแล้วจึงตอบว่าซึ่งจะให้เรานำไปจับตัวลมนั้น ท่านจงเอาหมายมาให้เรา เราจะนำไป เตียเหลง เตียเฮาก็ทำเป็นตกใจว่าเราลืมหมายเสียแล้ว ท่านจงคอยเราอยู่ที่นี่เถิดเราจะไปเอาหมายมาให้ สองนายก็รีบไปแจ้งความแก่เปาบุ้นจิ้น ตามซึ่งโต้ตอบกับนายอำเภอทุกประการ เปาบุ้นจิ้นได้ฟังก็โกรธนักจึงตอบว่า เหตุใดเจ้าจึงไปรบกวนกำนันอำเภอให้ได้ความเดือดร้อน แม้เจ้าทั้งสองจับตัวลมมิได้เราจะให้ฆ่าเสีย ว่าแล้วก็โยนหมายให้ เตียเหลง เตียเฮารับหมายแล้วก็เดินปรึกษากันมาตามทางว่าเราจะคิดประการใด ถ้าจับตัวลมไม่ได้เราทั้งสองก็คงตาย เครั้นจะไปอาศัยพึ่งกำนันนายบ้านก็ห้ามเสีย ดูเหมือนจะหาความผิดเราทั้งสองดอกกระมัง เราทั้งสองทำราชการมาก็ช้านานแล้วไม่มีระแวงความผิดสิ่งใด เหตุใดจึงได้ใช้เราดังนี้ สองนายเดินปรึกษากันมาพอถึงสะพานตันเกี๋ยที่ลมพัดหมวกเปาบุ้นจิ้นตกนั้น สองนายก็คุกเข่าลงคำนับเทพยดาอยู่บนสะพาน แล้วร้องประกาศว่า ขอเทพยดาจงคุ้มกันอันตรายแก่ข้าพเจ้าในบัดนี้ ด้วยข้าพเจ้าทั้งสองทำราชการมาในเปาบุ้นจิ้นโดยซื่อสัตย์

สุจริต มิได้คิดเบียดเบียนราษฎร ให้ได้ความเดือดร้อนด้วยสิ่งใด ขอเทพยดาทั้งหลายจงเป็นพยานข้าพเจ้าด้วยพอสิ้นคำประกาศก็เผอิญเป็นลมพัดใหญ่กระโชกมา หอบเอาหมายซึ่งนายทหารทั้งสองถือไว้นั้นปลิวไปเตียเหลงเตียเฮาก็ตกใจวิ่งตามหมายไป หมายนั้นก็ไปตกที่หาบคนขายผัก พอเตียเหลงเตียเฮามาถึงจึงพูดกันว่าชายขายผักคนนี้เห็นจะเป็นตัวลมลมจึงพาเอาหมายมาตกลงในหาบผัก จำเราจะเอาชายผู้นี้ไปให้แก่นายเรา ครั้นปรึกษาเห็นพร้อมกันแล้ว ก็ตรงเข้าไปบอกชายขายผักว่าเปาบุ้นจิ้นนายเราให้หาตัวเจ้าไปบัดนี้ บอกแล้วนายทหารทั้งสองก็เข้าคุมเอาตัวชายขายผักไป

ฝ่ายราษฎรชาวตลาดเห็นทหารทั้งสองนายพาเอาตัวชายขายผักไป จึงว่ากับทหารทั้งสองว่า ชายคนนี้กะตัญญูต่อมารดาหาความผิดมิได้ ท่านจะเอาตัวไปทำไม เตียเหลง เตียเฮาก็หาฟังไม่ราษฎรทั้งหลายก็ตามไปดูว่าจะมีถ้อยความประการใด ครั้นถึงที่พักเตียเหลง เตียเฮาก็เข้าไปแจ้งความแก่เปาบุ้นจิ้นตามหนหลัง จนได้ตัวชายขายผักมานั้นทุกประการ เปาบุ้นจิ้นจึงให้หาชายขายผักเข้ามาแล้วถามว่าเจ้าแซ่ใดชื่อไรมีเหตุสิ่งใดจงเล่าให้เราฟัง

ชายขายผักคำนับแล้วบอกว่าแซ่กวยชื่อไฮซิว บิดาข้าพเจ้าถึงแก่กรรมเสียนานแล้วยังแต่มารดาก็เสียจักษุทั้งสองข้าง ข้าพเจ้าเที่ยวรับจ้างและหาบผักขายได้เลี้ยงมารดาทุกวันนี้ และตัวข้าพเจ้าจะได้ทำความผิดสิ่งใดนั้นหามิได้ ขอท่านได้เมตตาปล่อยข้าพเจ้าเสียเถิด ฝ่ายราษฎรชาวตลาดทั้งหลายซึ่งตามมาดูนั้นต่างคนก็พูดว่า กวยไฮซิวคนนี้มีกตัญญูต่อมารดาหาเลี้ยงมารดาหามีความผิดสิ่งใดไม่ ขอท่านจงปล่อยตัวไปเอาบุญเถิด เปาบุนจินจึงคิดว่ากวยไฮซิวคนนี้ราษฎรทั้งหลายตามมาร้องว่ามีกตัญญูต่อมารดาปฏิบัติมารดาเราพิจารณาดูจะเอาเหตุสิ่งใดก็หามิได้จำจะปล่อยตัวไปดูก่อน คิดดังนั้นแล้วก็ส่งเงินให้ห้าตำลึงแล้วจึงว่าเจ้ามีกตัญญูต่อมารดาก็ดีแล้วจงเอาเงินนี้ไปเลี้ยงมารดาเถิด กวยไฮซิวก็มีความยินดีรับเงินห้าตำลึงแล้วก็คำนับลากลับมาบ้าน

ฝ่ายนางลีสินฮุยซึ่งเป็นมเหสีรองพระเจ้าซ่องจินจงฮ่องเต้เมื่อครั้งนางเล่าฮองเฮาให้คนใช้เอาไฟเผาเก๋งนั้นนางหนีออกจากพระราชวังได้จะไปบ้านโปยอ๋องก็ไม่ถูกนางเดินหลงทางไปหลายวันได้ความเวทนาเป็นอันมาก พบหญิงคนหนึ่งมีครรภ์แก่แต่สามีนั้นแซ่กวยตายเสียแล้ว

หญิงนั้นเป็นคนเขญใจหามีผู้ใดอยู่เป็นเพื่อนไม่ พอเห็นนางเดินร้องไห้มาจึงชวนนางไว้เป็นเพื่อน นางก็ยอมอยู่กับหญิงนั้นครันอยู่มา หญิงนั้นคลอดบุตรเป็นชายแต่หญิงมารดานั้นก็ตาย นางจึงเลี้ยงทารกนั้นไว้ให้ชื่อกวยไฮซิวตามแซ่ของบิดาคือกวยไฮซิวคนนี้ แต่เมื่อขณะนั้นยังอยู่ในอาณาเขตเมืองหลวง พอเกิดเพลิงไหม้บ้านนางก็พากวยไฮซิวผู้บุตรเลี้ยงไปตั้งบ้านอยู่ที่เมืองซินจิวตำบลบ้านตันเกีย จนกวยไฮซิวอายุได้ ๑๑—๑๒ ปี นางลีสินฮุยเห็นกวยไฮซิวมีอายุเจริญขึ้นก็คิดถึงบุตรของตัวและคิดถึงความหลังก็ตั้งแต่ร้องไห้มิได้เป็นอันกินอันนอนจนโลหิตตกจากจักษุ จักษุบอดทั้งสองข้าง กวยไฮซิวก็อุตส่าห์หามาเลี้ยงนางมาจนอายุได้ ๑๕—๑๖ ปี ก็ไม่แจ้งว่านางเป็นมารดาเลี้ยงวันนั้น พอนางได้ยินเสียงกวยไฮซิวจึงถามว่าวันนี้เหตุใดเจ้ามาแต่วัน กวยไฮซิวก็เล่าความให้ฟังตั้งแต่เปาบุนจินให้หาตัวไปแล้ว ให้เงินมาห้าตำลึงให้นางฟังทุกประการ นางลีสินฮุยได้ยินออกชื่อเปาบุ้นจินจึงคิดว่า เมื่อคืนนี้เทพารักษ์มาเข้าฝันว่าเปาบุ้นจินจะชำระความของเราให้ได้ แต่เปาบุ้นจินนั้นมีสำคัญอยู่ที่ท้ายทอยจำเราจะให้เชญเข้ามาดูสำคัญก่อน คิด

แล้วจึงถามกวยไฮซิวว่าบัดนี้เปาบุนจิ้นอยู่ไหนเจ้าจงไปบอกเขาว่ามารดาให้เชิญมาสักหน่อย กวยไฮซิวได้ฟังก็ตกใจ จึงตอบมารดาว่าเราเป็นคนอนาถา ซึ่งมารดาจะให้ไปเชิญท่านมานั้นข้าพเจ้ากลัวความผิดยิ่งนัก นางลีสินฮุยจึงตอบว่าเจ้าเป็นเด็กจะรู้จักอะไร มารดาใช้แล้วก็จงไปเถิด กวยไฮซิวขัดมารดามิได้ก็ตรงไปหาเปาบุ้นจิ้น คำนับแล้วแจ้งความว่า มารดาข้าพเจ้าให้เชิญท่านไปที่บ้าน เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นจึงคิดว่าผู้ใดหนอบังอาจให้มาเชิญเราไปบ้านคงจะมีเหตุการณ์สักอย่างหนึ่งเป็นมั่นคงคิดแล้วก็สั่งบ่าวไพร่ให้คอยอยู่ที่นั้น แล้วเรียกทหารสองนายรีบไปถึงบ้านกวยไฮซิว กวยไฮซิวจึงให้เปาบุ้นจิ้นพักอยู่ข้างนอกแล้วก็เข้าไปแจ้งความกับมารดาว่าเปาบุ้นจิ้นมาถึงแล้วนางลีสินฮุยให้เชิญเปาบุ้นจิ้นเข้าไปข้างในแล้วว่า ขอเชิญท่านเข้ามาให้ใกล้เราจะขอดูสำคัญว่าจะเป็นเปาบุ้นจิ้นหรือมิใช่ เปาบุนจิ้นได้ฟังก็ยิ่งสงสัยนัก จึงคิดว่าหญิงคนนี้จะเป็นผู้ใดหนอดูท่วงทีก็เป็นผู้ดีมีตระกูล เหตุใดจึงได้ยากไร้นักหนา จำจะเข้าไปดูให้รู้เหตุ คิดแล้วก็ขยับเข้าไปให้ใกล้นางลีสินฮุยก็เอามือมาคลำที่ท้ายทอยเห็นมีสำคัญเหมือนความฝัน

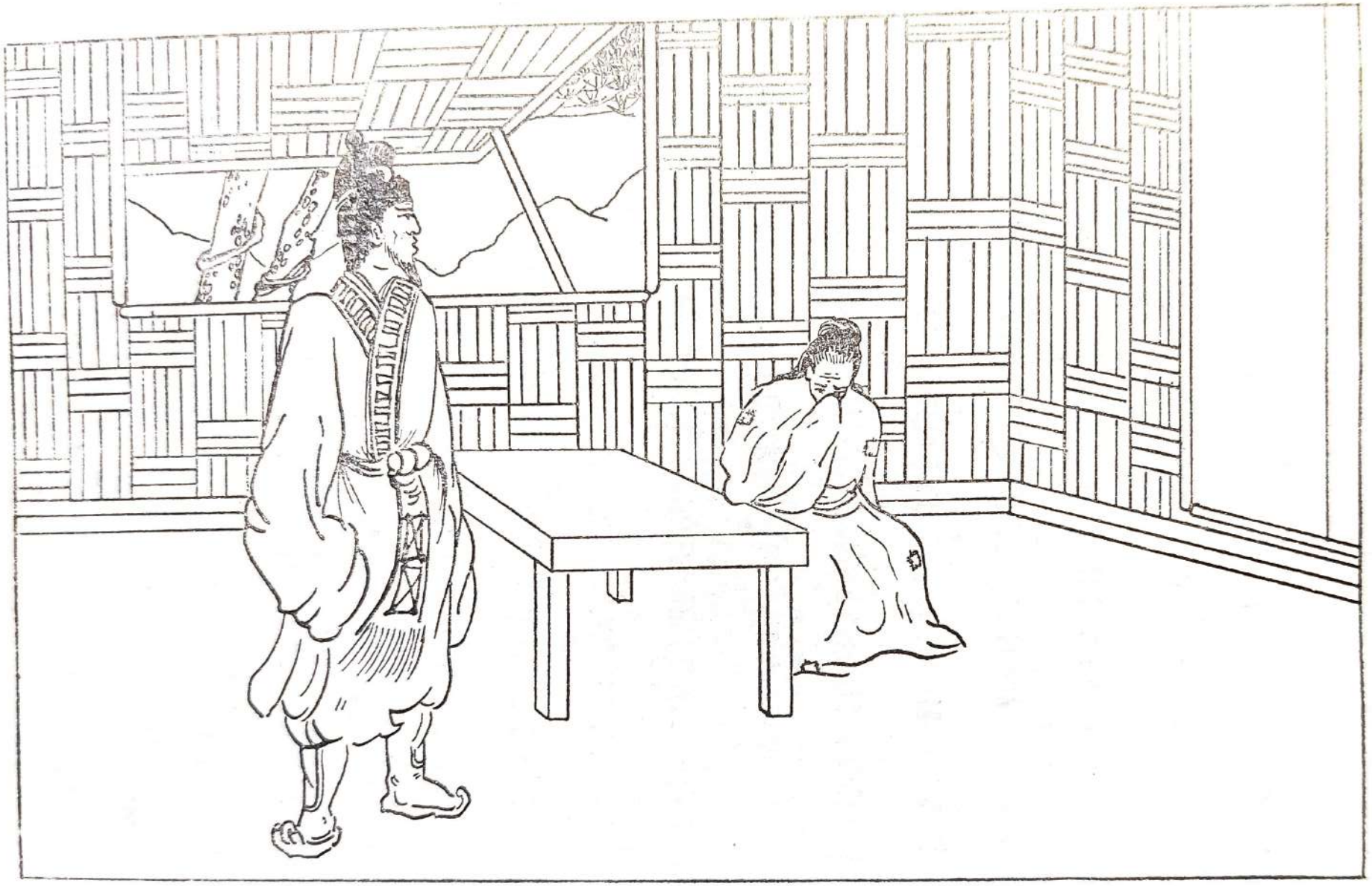

รูปที่ ๔ นางลีสินฮุยซึ่งยากจน กำลังเล่าเรื่องราวของนางให้เปาบุ้นจิ้นฟัง ด้วยท่าทางทุกข์และโศกเศร้า

นางลีสินฮุยจึงถามว่า ท่านไม่รู้จักเราหรือ เราเป็นมเหสีของพระเจ้าซ่องยีนจงฮ่องเต้ เราตกทุกข์ได้ยาก ได้ความลำบากเวทนาอยู่ดังนี้ แล้วนางก็เล่าความเดิมตั้งแต่นางเล่าออองเฮากับกวยหวยขันทีทำอันตรายนาง นางจึงตกมาอยู่ที่ตำบลนี้จนเทพารักษ์มาเข้าฝันเราว่าคือตัวท่านนี้แหละจะช่วยระความของเราได้ พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้พระองค์นี้เป็นราชบุตรของเรา เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นจึงคิดว่าถ้อยคำของนางที่เล่ามา ก็คมสันเป็นอัศจรรย์นักแต่เราจะต้องถามสำคัญในพระองค์ก่อน ถ้าเป็นพระราชมารดาจริงก็รู้สำคัญ คิดแล้วจึงถามว่าซึ่งท่านว่าพระเจ้าแผ่นดินเป็นพระราชบุตรของท่านนั้น สำคัญในพระองค์มีอยู่ที่ไหนบ้าง นางลีสินฮุยจึงตอบว่า พระเจ้าแผ่นดินองค์นี้มีสำคัญที่ฝ่าพระหัตถ์สองข้างมีอักษรสองตัว ตัวหนึ่งซัวตัวหนึ่งหอ ที่ฝ่าพระบาททั้งสองก็มีอักษรข้างละอักษร อักษรหนึ่งเซียอักษรหนึ่งเจ็กเป็นหนังสือสี่อักษรว่า ซัวหอเซียเจ็ก เปาบุ้นจิ้นได้ฟังดังนั้นก็รู้ชัดว่าเป็นพระราชมารดาแน่แล้วก็คุกเข่าลงคำนับแล้วว่าข้าพเจ้าเข้าไปเฝ้าครั้งนี้จะขอดูสำคัญถ้าจริงเหมือนคำท่านว่าแล้วข้าพเจ้าจะทูลขอชำระความเรื่องนี้

ให้จงได้ ถ้าแม้ไม่โปรดให้ข้าพระเจ้าจะทูลลาลงเป็นไพร่ไม่คิดเป็นขุนนางต่อไปอีกแล้ว แล้วเปาบุ้นจิ้นคิดว่านางสีสินฮุยนี้เป็นพระราชมารดาพระเจ้าแผ่นดิน บัดนี้มาตกยากได้ความลำบากนักหนาหามีผู้อุปถัมภ์ไม่ เรารู้ความแล้ว จะนิ่งเสียก็หาควรไม่คิดแล้วจึงสั่งเตียเหลง เตียเฮาให้ไปหาตัวผู้รักษาเมืองซินจิ๋วมาแล้ว เปาบุ้นจิ้นจึงบอกว่านางสีสินฮุยนี้เป็นพระราชมารดาพระเจ้าแผ่นดินเราจะรับเข้าไปในเมืองหลวง ท่านกับขุนนางกรมการจงมาอยู่ปฏิบัติรักษาอย่าให้ขาดได้ ผู้รักษาเมืองรับคำสั่งแล้วก็ให้ขุนนางมาพร้อมกันแล้วผลัดเปลี่ยนกันปฏิบัตินางมิให้ขาดได้นางก็ค่อยมีความสุขสบายขึ้น

เปาบุ้นจิ้นเห็นขุนนางกรมการมาอยู่พร้อมก็มีความยินดีจึงเข้าไปคำนับลานางสีสินฮุยเสร็จแล้ว ก็กลับมาที่พักเรียกบ่าวไพร่มาพร้อมแล้ว ก็ออกจากศาลเจ้ารีบไปถึงเมืองหลวงแล้วก็แวะไปบ้าน บุตรภรรยาทั้งหลายก็ออกไปต้อนรับแล้วถามว่า ท่านไปราชการสำเร็จแล้วหรือจึงกลับมาเร็วนัก เปาบุ้นจิ้นจึงตอบว่าราชการนั้นยังหาสำเร็จไม่ เรารีบกลับมาครั้งนี้ด้วยมีข้อความสำคัญนักต่อเมื่อไรเรากราบทูลแล้วเจ้าทั้งหลายจึงค่อยรู้เถิด

ครั้นเวลารุ่งเช้าเปาบุ้นจิ้นก็เข้าไปในพระราชวัง แต่ยังหาเสด็จออกไม่ ขุนนางทั้งหลายซึ่งคอยเฝ้าอยู่นั้น ต่างคนก็ทักถามเปาบุ้นจิ้นด้วยข้อความต่าง ๆ เปาบุ้นจิ้นก็แจ้งความให้ฟังทุกประการ พอได้ยินเสียงประโคมขึ้นข้างในประเดี๋ยวใจพระเจ้าแผ่นดินก็เสด็จออกขุนนางเจ้าพนักงานก็ทูลเบิกว่า เปาบุ้นจิ้นซึ่งโปรดให้ไปราชการเมืองซินจิวนั้น บัดนี้มีข้อความสำคัญเป็นการแผ่นดินจึงเข้ามาเฝ้าพระองค์ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสถามเปาบุ้นจิ้นว่า ท่านมีข้อความสำคัญเป็นการแผ่นดินอย่างไรหรือ เปาบุ้นจิ้นจึงกราบทูลว่าซิมกอกเชงเป็นคนไม่ซื่อตรงต่อแผ่นดิน พระองค์โปรดให้ชำระความก็ไม่เป็นยุติธรรม ชำระเอาตามอำเภอน้ำใจหาเกรงพระราชอาญาไม่ ขณะนั้นพังหองเฝ้าอยู่ที่นั้นด้วยจึงกราบทูลว่า เปาบุ้นจิ้นนี้พระองค์โปรดให้ไปแจกข้าวแก่ราษฎรที่ขัดสน ณ เมืองซินจิวก็ยังไม่แล้วราชการ อนึ่งพระองค์ก็มิได้ให้หา ขอพระองค์จงให้เปาบุ้นจิ้นออกไปแจกข้าวแก่ราษฎรเถิด เปาบุ้นจิ้น ได้ฟังก็ขัดใจจึงพูดขึ้นต่อหน้าที่นั่งว่า เรากราบทูลกล่าวโทษซิมกอกเชงนี้เหตุใดท่านจึงมาขัดขวางไว้ดังนี้ พังหองก็นิ่งอยู่ไม่โต้ตอบประการใด

ฝ่ายพระเจ้าแผ่นดินเห็นขุนนางทั้งสองพูดทุ่มเถียงกันขึ้นจึงทรงพระดำริว่าเห็นจะมีข้อความสักอย่างหนึ่งเป็นแน่ คิดแล้วจึงตรัสถามเปาบุ้นจิ้นว่า ซึ่งท่านว่าซิมกอกเชงไม่ชอบตรงต่อแผ่นดินนั้นท่านรู้การสิ่งใดหรือ เปาบุ้นจิ้นจึงกราบทูลว่าซึ่งพระองค์โปรดให้ซิมกอกเชงเป็นตุลาการชำระความเรื่องนางซิมสี ชิงบู๊ เจียวเทงกุ๋ย กับเอี๋ยจงเปา เต็กเชงนั้น เป็นความหาจริงไม่ ข้อซึ่งเต็กเชงทำเสือเกราะหายไปนั้นจริง แต่เต็กเชงได้ตามเสือเกราะไปฆ่าจันเทียนอ๋อง จอแฮไซตายทำการแก้ตัวเอาความชอบได้ ได้มอบศีรษะนายทหารให้เจียวเทงกุ๋ยมาให้เอี๋ยจงเปา เอี๋ยจงเปาจึงได้บอกความชอบเต็กเชง ข้อหนึ่งเจียวเทงกุ๋ยเอาศีรษะนายทหารทั้งสองมาพักอยู่ที่บ้านลีเสง ลีไต ลีเสง ลีไตเอาสุรามอมเจียวเทงกุ๋ยเมาไม่ได้สติ แล้วก็เอาศีรษะนายทหารทั้งสองไปให้เอี๋ยจงเปาเอาความชอบเป็นความหาจริงไม่ ข้อหนึ่งเอี๋ยจงเปาชำระลีเสง ลีไตได้ความจริงว่า แย่งเอาความชอบของผู้อื่นมาเป็นของตัวจึงให้ฆ่าลีเสง ลีไตเสียตามโทษ ข้อหนึ่งโปรดให้ชิงบู๊เป็นข้าหลวงไปสืบราชการเมืองซำก๋วนและตรวจเสบียงอาหาร ชิงบู๊หาทำตามรับสั่งไม่ ไปลงเอา

เงินกับแม่ทัพนายกอง เจียวเทงกุ้ยเป็นคนซื่อตรงเห็นชิงปู
ทำไม่ชอบจึงได้ทุบตีเอาชิงปู้ เป็นความผิดด้วยกันทั้งสอง
ฝ่าย พังหองจึงทูลแย้งขึ้นไปว่า เปาบุ้นจินอยู่ถึงเมือง
ชินจิว หนทางไกลกันหลายพันลี้ เหตุใดจึงได้ล่วงรู้ข้อ
ความในเมืองซำก๋วนข้อความเล่านี้เป็นแต่คำของเปาบุ้นจิน
มาพูดฝ่ายเดียว จะได้มีสำคัญสิ่งใดก็หาไม่ ขอพระองค์
อย่าเชื่อฟังเลยเปาบุ้นจินจึงตอบว่าข้อความซึ่งเรากราบทูล
นี้เป็นความจริงทั้งนั้น เหตุใดท่านจึงได้ทัดทานดังนี้ พระ
เจ้าแผ่นดินจึงตรัสถามเปาบุ้นจินต่อ ไปว่าท่านอยู่ถึงเมือง
ชินจิวเหตุไรจึงได้รู้ข้อความที่เมืองซำก๋วน เปาบุ้นจินจึง
กราบทูลว่า พระองค์โปรดให้ข้าพเจ้าออกไปพระราชทาน
อาหารแก่ราษฎรที่เมืองชินจิวนั้น ข้าพเจ้าทราบว่าที่เมือง
ซำก๋วนมีข้าศึกมารบกวน ข้าพเจ้าได้แต่งทหารคนสนิท
ให้ไปสืบราชการที่เมืองซำก๋วนและเมืองหลวงอยู่เป็นนิจจึง
ได้รู้ความ บัดนี้มีขุนนางคนหนึ่งไม่ซื่อตรงต่อแผ่นดิน
แนะนำเสียมสอนนางซิมสีให้ถวายฎีกากล่าวโทษเอียจงเปา
เต็กเซงพระองค์โปรดให้ซิมกอกเชงชำระ ซิมกอกเชงก็
หาชำระเอาความจริงไม่ ด้วยซิมกอกเชงเป็นพี่นางซิมสี
แล้วเป็นพรรคพวกขุนนางซึ่งเป็นผู้แนะนำนางซิมสี จึง

ได้ข่มขี่เมียนตีเจียวเทงกุ้ยให้รับเป็นสัตย์เจียวเทงกุ้ยต้องตี
จนสลบไปแล้วเขียนถ้อยคำขึ้นกราบทูลว่าเจียวเทงกุ้ยรับ
เป็นสัตย์ดังคำหานางชมสีทุกข้อจนพระองค์ทรงขัดเคืองให้
เอาเจียวเทงกุ้ยไปฆ่าเสีย นี่หากว่านางเอียเลงผัวทูลไว้
หาไม่เจียวเทงกุ้ยก็คงจะตายด้วยการไม่ควรตาย อนึ่ง
พระองค์มีหนังสือรับสั่งไปหาตัวเอียจงเปา เต็กเซงเข้ามา
เมืองหลวงนั้น ข้าพเจ้ามีความวิตกนัก ด้วยเมืองซำก๋วน
มีข้าศึกมารบกวนติดพันอยู่ ข้าพเจ้าจึงให้ทหารถือหนัง-
สือรับสั่งอาชญาสิทธิ์ไปห้ามเอียจงเปา เต็กเซงไว้แล้วข้าพ-
เจ้าจึงได้รีบเข้ามาเมืองหลวง หวังจะกำจัดคนร้ายซึ่ง
เป็นเสี้ยนหนามแผ่นดินถวายให้จงได้ ทูลแล้วก็เล่าความ
ฝันซึ่งนางอีสฺหยินมาเข้าฝันนั้นให้ทรงทราบทุกประการ
พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่าเป็นแต่ความฝัน ท่านจะเอาสิ่ง
ใดมาเป็นพยานหลักความ จะเป็นสำคัญไม่ได้ดอกกระมัง
เปาบุ้นจิ้นจึงกราบทูลว่า ความฝันนั้นข้าพเจ้าได้เคยสังเกต
มาแน่นอนแม่นยำนัก นางอีสฺหยินมาเข้าฝันข้าพเจ้าว่า
ตัวยังไม่ถึงกาลจะตาย แต่มีความแค้นจึงได้ผูกคอตาย
ด้วยไม่สุจริต ข้าพเจ้าขอรับพระราชทานของวิเศษสาม
อย่าง คือเลียงป๊อแปลว่าหมวกศุกขุม ฮวงฮุนจิน แปล

ว่าหมอนเรียกพูด ฮวงฮุนเฮียงแปลว่าภูตกลับพูด ที่ชาวเมืองเกาหลีมาถวาย ครั้งแผ่นดินพระเจ้าซ่องไทจงนั้น พระองค์เคยพระราชทานให้ข้าพเจ้าไปช่วยชีวิตคน ซึ่งยังไม่ถึงกาลที่ตายนั้นหลายครั้งแล้ว ครั้นนางอีสฮู-หยินยังไม่ถึงกาลที่จะตาย ข้าพเจ้าขอรับพระราชทานของวิเศษสามอย่าง ไปช่วยชีวิตนางอีสีฮูหยินให้เป็นมาดังเก่า จะได้ซักถามเอาความจริงถวาย ซิมกอกเชงได้ฟังก็ตกใจ จึงทูลแย้งขึ้นไปว่า นางอีสีฮูหยินภรรยาข้าพ-เจ้าตายไปได้หลายวันแล้ว ข้าพเจ้าได้เอาศพใส่หีบไปฝังเสียแล้ว บัดนี้ศพก็คงเน่าเปื่อยไป เหตุใดเปาบุ้นจิ้นจึงจะแก้ไขให้เป็นขึ้นมาได้ อนึ่งนางอีสีฮูหยินก็ทำตัวให้ตายเอง หามีใครทำให้ตายไม่ เหตุใดเปาบุ้นจิ้นว่านางอีสีฮูหยินเจ็บแค้นมาเข้าฝันเปาบุ้นจิ้นเล่า เปาบุ้นจิ้นจึงตอบว่าซึ่งท่านว่าได้เอาศพนางอีสีฮูหยินใส่หีบไปฝังไว้นั้นไม่จริง นางอีสีฮูหยินเป็นถึงที่ฮูหยินมียศศักดิ์ด้วยพระเจ้าแผ่นดินพระราชทานให้ ครั้นตายแล้วท่านเอาศพไปทิ้งไว้แต่ตัวเปล่า มิได้เกรงพระราชอาชญา ยังมาทูลแก้หน้าปดพระเจ้าแผ่นดินอีกเล่า ขณะนั้นซิมกอกเชงจึงกราบทูลว่าซึ่งเปาบุ้นจิ้นกราบทูลนี้เป็นแต่ความฝัน จะฟังเอาเป็น

สำคัญก็ยังไม่ได้แม้พระองค์ตรัสถามดูว่าศพนางอีสีฮูหยินอยู่แห่งใด ถ้าเปาบุ้นจิ้นชี้ที่ไว้ศพนางอีสีฮูหยินมิได้เปาบุ้นจิ้นก็มีโทษ เปาบุ้นจิ้นจึงตอบว่าศพนางอีสีฮูหยินนั้นไว้ใต้ต้นกุ้ยหวยหลังบ้านซิมกอกเซงทิศตะวันออก พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังเปาบุ้นจิ้นเห็นแม่นยำมั่นคงนัก จึงตรัสถามซิมกอกเซงว่า จริงดังคำเปาบุ้นจิ้นหรือประการใดจงบอกไปแต่ความจริง ซิมกอกเซงก็ตกใจสะดุ้งไหวไปทั้งกายมิรู้ที่จะแก้ไขประการใด เป็นความจนใจก็ต้องทูลรับว่าจริงเหมือนเปาบุ้นจิ้นกล่าว พระเจ้าแผ่นดินก็ทรงขัดเคืองเป็นอันมากจึงตรัสว่า นางอีสีฮูหยินเราตั้งเป็นฮูหยินมียศศักดิ์ ตายแล้วก็เอาศพไปทิ้งไว้แต่ตัวเปล่า เจ้าทำหมิ่นประมาทแผ่นดินนัก จึงรับสั่งให้ทหารรักษาพระองค์เปลื้องเครื่องยศที่ตัวซิมกอกเซงออกเสียแล้วถอดลงเป็นไพร่ มอบตัวให้เปาบุ้นจิ้นไปชำระ แล้วรับสั่งให้เจ้าพนักงานเอาของวิเศษสามอย่างมาพระราชทานให้เปาบุ้นจิ้นเสร็จแล้วก็เสด็จขึ้น

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นครั้นออกจากเฝ้าแล้ว จึงว่ากับชิงชิว ชิงบู๊ว่า รับสั่งให้เราไปขุดศพนางอีสีฮูหยิน ท่านทั้งสองไปกับเราด้วย ชิงชิว ชิงบู๊ก็มิอาจขัดได้ ต้องไปกับเปา

บุ้นจั้น ครั้นถึงบ้านซิมกอกเชงก็ตรงไปหลังบ้านทิศตะวันออก เห็นไม้เกศเมืองต้นหนึ่งเพิ่งปลูกใหม่จึงให้บุกรุกเข้าไปถึงต้นกุ้ยหวย เห็นศพหญิงศพหนึ่งห่อด้วยเสื่อทิ้งไว้บนดิน แต่ศพนั้นยังปกติดีอยู่ เปาบุ้นจั้นก็มีความยินดีจึงถามซิมกอกเชงว่านี่ศพนางอีสีฮูหยินหรือมิใช่ ซิมกอกเชงก็รับว่าศพนี้คือศพนางอีสีฮูหยินภรรยาข้าพเจ้า ข้าพเจ้าให้เอามาทิ้งไว้ เปาบุ้นจั้นจึงให้ทหารยกเอาศพไปถึงบ้านจึงเอาของวิเศษสามอย่างที่ซ่อเลี่ยงป๊อนั้น วางบนศีรษะให้ติดกับเนื้อแล้วเอาผ้าพันไว้ ที่ซ่อฮวงฮุยจิวนั้นทำเป็นหมอนหนุนที่ต้นคอ ที่ซ่อฮวงฮุนเฮียงนั้นวางประทับลงที่หน้าอก แล้วเอาผ้าคลุมไว้ให้มิดชิดให้หญิงคนใช้คอยนั่งระวังดูอยู่

ฝ่ายชิงชิว ชิงบู๊เห็นดังนั้นก็ตกใจ ต่างคนก็คำนับลากลับไปบ้าน เปาบุ้นจั้นจึงพูดกับชิงชิวว่า ท่านจะกลับไปบ้านก็ตามเถิด แต่ชิงบู๊นั้นต้องคดีอยู่จะไปยังไม่ได้ว่าแล้วสั่งให้ทหารเกาะตัวชิงบู๊ไว้ ชิงชิวได้ฟังก็โกรธนักจึงว่าชิงบู๊นั้นหาได้มีรับสั่งให้ขำระไม่ แม้ท่านไม่ปล่อยชิงบู๊ไปเราจะกราบทูล เปาบุ้นจั้นก็หัวเราะแล้วว่าเราหากลัวท่านกราบทูลไม่ แม้นชิงบู๊ไม่มีคดีติดตัวเราจับตัว

ชิงบู๊ไว้เราก็มีโทษ หาต้องท่านทูลไม่ คดีเรื่องนี้ก็มิได้เกี่ยวข้องในตัวท่าน ไม่ควรจะมาวุ่นวายจงกลับไปบ้านเสียเถิด ชิงชิวก็จนใจอยู่มิรู้จะทำประการใดก็ต้องกลับมาบ้าน เปาบุ้นจิ้นก็ให้ทหารเอาซิมกอกเชงไปจำขังคุกไว้ แต่ชิงบู๊นั้นเป็นแต่เอาตัวไปคุมไว้ แล้วก็ให้คนใช้จัดโต๊ะและสุรากับเครื่องบูชาของบวงสรวงเทพยดาเสร็จแล้ว เปาบุ้นจิ้นก็คุกเข่าลงคำนับเทพยดาผู้รักษาพ้าและดินแล้วก็ออกวาจาว่า ข้าพเจ้าเปาบุ้นจิ้นขอบวงสรวงเทพยดาจงมาประชุมพร้อมกันรับเครื่องสังเวยของข้าพเจ้าด้วยข้าพเจ้าตั้งใจทำราชการสนองพระเดชพระคุณพระเจ้าแผ่นดินโดยสุจริต ขอเทพยดาทั้งหลายจงบันดาลให้นางอีสฮุยหยินคืนชีวิตเป็นขึ้นมาบัดนี้ จะได้ซักถามเอาความจริง ข้าพเจ้าจะได้ชำระคนซึ่งเป็นเสี้ยนหนามแผ่นดินเสียให้ราบคาบ ราษฎรจะได้อยู่เย็นเป็นสุข ครั้นบวงสรวงเทพยดาเสร็จแล้ว พอเวลายามเศษก็มีลมพัดมาหนาวเย็นยิ่งนัก เปาบุ้นจิ้นก็ให้เอาอั้งโล่ใส่ถ่านไฟมาตั้งล้อมศพนางอีสฮุยหยินไว้ทั้งสี่ด้าน พอถึงเวลาสองยามเศษ ศพนางอีสฮุยหยินก็มีลมหายใจเข้าออกรวย ๆ เหยียดมือและเท้าได้แต่เบา ๆ เปาบุ้นจิ้นก็มีความยินดี แล้วคิดว่าศพ

นางอีสุหยินทิ้งอยู่กับดินหลายเวลาแล้ว ไอดินคงจะซาบเข้าไปในเนื้อ จึงให้เอาน้ำขิงต้มกรอกเข้าไป พอได้เวลาสามยามเศษนางอีสุหยินก็พลิกตัวลืมตาขึ้นพูดได้คำเดียวว่าร้องทุกข์ เปาบุ้นจิ้นก็ให้สาวใช้พยุงไปในห้องแล้วให้ผลัดเสื้อกางเกงเสียใหม่ แล้วให้หญิงคนใช้ไปคอยระวังพยาบาลอยู่ ครั้นเวลารุ่งเช้าเปาบุ้นจิ้นก็เข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน แล้วกราบทูลว่าพระองค์พระราชทานของวิเศษไปช่วยชีวิตนางอีสุหยินนั้น บัดนี้นางอีสุหยินคืนเป็นมาแล้ว แล้วเปาบุ้นจิ้นก็เอาของวิเศษถวายคืน พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็ยินดีเป็นอันมาก จึงตรัสว่าท่านช่วยชีวิตคนไว้ดังนี้จะเป็นบุญหนักหนา ของวิเศษสามอย่างนั้นเราให้เจ้าพนักงานเก็บรักษาไว้ก็หาประโยชน์มิได้ ท่านจงเอาไปไว้เถิดจะได้ช่วยชีวิตคนซึ่งยังไม่ถึงที่ตาย เปาบุ้นจิ้นก็มีความยินดีกราบถวายบังคม แล้วทูลว่าซึ่งพระองค์โปรดให้ข้าพเจ้าชำระความเรื่องนางซิมสีนั้น ข้าพเจ้าขอรับพระราชทานหนังสือบอกของเอียจงเปา กับเรื่องราวฎีกานางซิมสี และตัวเจียวเทงกุ้ย จะได้ซักถามเอาความจริง

พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟัง จึงพระราชทานหนังสือบอกเอียจงเปากับเรื่องราวนางซิมสีให้เปาบุนจิ้น เปาบุ้นจิ้นรับหนังสือสองฉบับพิจารณาดูสิ้นข้อความแล้วจึงกราบทูลว่า หนังสือบอกของเอียจงเปาฉบับหนึ่งว่าเตกเซงมีความชอบได้กำจัดข้าศึกศัตรู ฉบับหนึ่งว่าชิงบู๊เป็นข้าหลวงไปสืบราชการ และตรวจเสบียงอาหารที่เมืองซำก๋วน ชิงบู๊หาทำตามรับสั่งไม่ ไปตั้งหน้าเอาแต่เงินสินบนผ่ายเดียว ข้าพเจ้าเห็นว่าหนังสือเอียจงเปากับเรื่องราวนางซิมสีถ้อยคำหาต้องกันไม่ เอียจงเปารักษาเมืองซำก๋วนมาช้านานถึง ๒๐ ปีเศษ แล้วมีความชอบมาตั้งแต่บู๊และบิดาถึงสี่ลิไตได้ทำความชอบต่อแผ่นดิน เอียจงเปาก็คงมีบอกเข้ามากราบทูล ซึ่งจะปิดความชอบของผู้นั้นไว้และเอาความเท็จบอกเข้ามากราบทูลนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยข้อหนึ่ง นางซิมสีก็เป็นแต่ภรรยาขุนนางบ้านอกเหตุใดจึงได้กล้าหาญเข้ามาร้องฎีกา คงมีผู้แนะนำสั่งสอนเป็นมั่นคง ขอพระองค์จงโปรดให้ชำระเอาตัวผู้แนะนำสั่งสอนให้จงได้ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสถามว่า ท่านจะใคร่ได้ผู้แนะนำสั่งสอนหรือ เปาบุ้นจิ้นจึงคิดว่าผู้แนะนำสั่งสอนนี้เห็นจะเป็นพังหองเป็นแน่ แม้ชำระเอาความจริงก็

คงไม่พ้นพังหอง แต่บุตรสาวของพังหองเป็นมเหสีที่สอง ของพระเจ้าแผ่นดิน ถึงชำระได้ความจริงพระเจ้าแผ่นดิน ก็คงไม่เอาโทษ แต่จะต้องทูลเสียให้พังหองรู้ตัวว่าเราไม่กลัวเกรง คิดแล้วจึงทูลว่า ข้าพเจ้าตรวจดูเรื่องราว ของนางซิมสีเฉียบแหลมเป็นข้อฉกรรจ์ทุกข้อผิดสำนวน คนบ้านนอก คงจะเป็นขุนนางผู้ใหญ่ทำให้ข้อความจึงได้ฉกรรจ์นัก พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็เข้าพระทัย จึงตรัสเป็นทางไกล่เกลี่ยไปว่า นางซิมสีอยู่ถึงตำบลเงาบุนซินทางไกลกับเมืองหลวงเป็นอันมาก ไหนจะรู้จักขุนนางผู้ใหญ่ในเมืองหลวงเห็นจะเป็นถ้อยคำของคนที่ตำบลเงาบุนซินดอกกระมัง เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่า ข้าพเจ้ามิได้จงใจจะชำระเอาตัวผู้ที่เสียมสอนดอก แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าผู้ที่เสียมสอนนี้มิได้เห็นแก่การแผ่นดิน จึงได้ตั้งใจจะทำลายล้างคนซึ่งมีความชอบต่อแผ่นดินดังนี้ แต่นางซิมสีนั้นคงเดินเหิน บนบาน ขุนนางผู้ใหญ่ ให้แต่งถ้อยคำให้เป็นมั่นคง เมื่อขณะเปาบุ้นจิ้นทูลนั้นพังหองยังเฝ้าอยู่ที่นั่นให้ร้อนตัวครั่นคร้ามนัก จึงคิดว่าเปาบุ้นจิ้นนี้มีปัญญาเฉียบแหลมนักล่วงรู้ความในใจเราทุกอย่าง ครั้นเราจะทูลแก้ไข

ความก็จะกินตัวเราลุกลามไป จึงนิ่งเฉยเสียทำเป็นไม่รู้ไม่เห็น

ฝ่ายพระเจ้าแผ่นดิน ครั้นเปาบุ้นจิ้นกราบทูลเช้าซ้หนักเข้าก็เข้าพระทัยชัดว่าพังหองเป็นผู้แนะนำเสี้ยมสอนครั้นจะให้เปาบุ้นจิ้นชำระก็คงไม่พ้นตัวพังหอง แต่จะลงโทษก็ยากเป็นที่คับพระทัยอยู่ จึงตรัสกลบเกลื่อนเสียว่าคนซึ่งให้ถ้อยคำสำนวนนั้น อย่าชำระเลยเป็นแต่ความเล็กน้อยดอกจะลำบากแก่ท่านมากนัก ตรัสแล้วก็เสด็จขึ้นเปาบุ้นจิ้นมายังที่ชำระความ ให้เตียเหลงไปบ้านนางเอี๋ย-เลงผัว หาตัวเจียวเทงกุ้ยมาให้เตียเฮาไปเชิญนางอีสีฮูหยินมา ให้ลิปาไปหาตัวนางซิมสีผู้โจทก์มา ให้ตังเถียวไปเอาตัวซิมกอกเชงกับชิงบู๊มา เตียเหลง เตียเฮา ตังเถียว ลิปาทหารสี่นายก็คำนับลาไป

ฝ่ายนางเอี๋ยเลงผัว แจ้งว่าพระเจ้าแผ่นดินให้เปา-บุ้นจิ้นชำระความเรื่องเจียวเทงกุ้ยก็มีความยินดี ก็สั่งคนใช้ให้เอาตัวเจียวเทงกุ้ยมามอบให้เปาบุ้นจิ้น พอเตียเหลงไปถึงนางก็มอบตัวเจียวเทงกุ้ยให้กับเตียเหลงไป เตียเหลงก็พาตัวเจียวเทงกุ้ยมายังที่ชำระ พอเตียเฮา ตังเถียวพาตัวนางอีสีฮูหยินกับชิงบู๊ ซิมกอกเชง มาถึงพร้อมกัน แต่

ลิปาซึ่งไปหาตัวนางซิมสีนั้นกลับมาบอกเปาบุ้นจิ้นว่าหาได้ตัวไม่ เปาบุ้นจิ้นจึงว่านางซิมสีนั้นเป็นน้องของซิมกอก-เชง ถ้าความชำระไปถึงนางซิมสีเข้าเมื่อใดก็ให้เร่งเอากับซิมกอกเชงผู้พี่ให้จงได้ แล้วเปาบุ้นจิ้นก็ขึ้นนั่งบนที่ชำระความ จึงให้เชิญนางอีสุหยินขึ้นมาบนโรงชำระ แล้วเปาบุ้นจิ้นจึงว่า ครั้งนี้ของท่านก็ไปปรากฏอยู่เมืองผีแล้ว ด้วยเดชะผลสัตย์สุจริตของท่านซึ่งซื่อตรงต่อแผ่น-ดินท่านจึงได้ชีวิตคืนมา ท่านจงให้การไปแต่ตามจริง เหตุผลประการใดจึงไปผูกคอตาย นางอีสุหยินคำนับกราบลงแล้วให้การว่า ซิมกอกเชงกับข้าพเจ้าได้อยู่กินเป็นผัวเมียกันมาถึง ๓๐ ปีเศษแล้ว ข้าพเจ้าทราบว่าซิม-กอกเชงคบคิดกับพังหองจะทำลายล้างผู้ซึ่งมีความชอบต่อแผ่นดิน ข้าพเจ้าเห็นไม่ชอบจึงได้ห้ามปรามซิมกอกเชง ซิมกอกเชงกลับโกรธข้าพเจ้าแล้วทุบตีข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงคิดว่าซิมกอกเชงเป็นผัวข้าพเจ้าที่ได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน แต่ซิมกอกเชงทำความผิด ครั้นจะไปฟ้องร้องก็เป็นคนไม่รู้คุณผัว ซึ่งมีคุณอุปถัมภ์มาแต่ก่อน ครั้นจะนิ่งความไว้ไหนจะพ้นอาชญาพระเจ้าแผ่นดินจึงได้ไปผูกคอตายเสีย เปาบุ้นจิ้นฟังนางอีสุหยินให้การสิ้นข้อความแล้ว จึงว่า

ท่านเป็นแต่หญิงยังรู้คิดถึงการแผ่นดินว่าผิดและชอบ ก็จัดเอาเป็นหญิงดีมีบัญญาได้คนหนึ่ง แต่ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินโปรดให้ชิมกอกเชงเป็นตุลาการชำระความเจียวเทงกุยนั้น ท่านรู้ความสิ่งใดจงให้การแต่ตามจริง นางอีสูหยินก็ให้การตามซึ่งได้รู้เห็นและคนใช้มาบอกนั้นให้เปาบุ้นจิ้นฟังตามจริงทุกประการ เปาบุ้นจิ้นจึงให้หาเจียวเทงกุยขึ้นมาบนโรงชำระ แล้วพิจารณาดูเห็นเป็นคนมุทะลุดุร้ายแต่คนกริยาดังนี้มักซื่อตรง คิดแล้วเปาบุ้นจิ้นจึงแกล้งชู่กระโชกถามด้วยเสียงเป็นอันดังว่า นางชิมสีทำเรื่องราวร้องถวายฎีกากล่าวโทษเต็กเซงว่าทำเสือเกราะให้หายนั้น เท็จจริงประการใด ข้อหนึ่งลีเสง ลีไตมีความผิดสิ่งใดเอียจงเปาจึงฆ่าเสีย ข้อหนึ่งเจ้าทุบตีชิงบู๊ซึ่งเป็นข้าหลวงนั้น ด้วยเหตุสิ่งใดจงให้การไปแต่ความจริง เจียวเทงกุยเห็นเปาบุ้นจิ้นชู่ถามก็มีความโกรธแต่ในใจแล้วให้การว่า เอียจงเปาใช้ข้าพเจ้าไปตามเต็กเซงข้าพเจ้าพบเต็กเซง เต็กเซงบอกกับข้าพเจ้าว่า เสือเกราะนั้นโจรแย่งชิงเอาไปได้สิ้นแล้ว ข้าพเจ้ากับเต็กเซงได้ติดตามไปได้สู้รบกับจันเทียนอ๋อง จอแฮไซ เต็กเซงฆ่าจันเทียนอ๋อง จอแฮไซแม่ทัพฮวนตายตัดศีรษะมอบให้ข้าพเจ้ามา เปา-

บุ้นจันได้ฟังดังนั้นจึงว่า เต็กเซงทำให้เสื้อเกราะหาย เหตุใดเอียจงเปาจึงไม่มีบอกเข้ามาเล่า ความข้อนี้เอียจงเปาผิดมาก แต่ในคำหาของนางซิมสีว่า ลีเสง ลีไตเป็นผู้ฆ่าจันเทียนอ๋อง จีอแฮไซตาย เหตุใดเจ้าจึงให้การว่าเต็กเซงฆ่าตายเล่า หรือเจ้าได้สินบนเต็กเซงจึงมารับสมอ้างเอาจงให้การแต่ตามจริง เจียวเทงกุ้ยมีความโกรธนักจึงพูดด้วยเสียงเป็นอันดังว่า เอียจงเปาเป็นคนซื่อสัตย์ต่อแผ่นดิน ซึ่งจะปิดบังความชอบของผู้อื่นเสียนั้นหาจริงไม่ เต็กเซงทำเสื้อเกราะหายไปได้ไม่กี่วันก็ได้คืนมาทั้งสิ้น หาเป็นอันตรายไม่ เต็กเซงได้ฆ่าจันเทียนอ๋องจีอแฮไซตายตัดศีรษะมอบให้ข้าพเจ้าเอาไปให้เอียจงเปา แล้วเจียวเทงกุ้ยก็เล่าความซึ่งลีเสง ลีไตทำกับตัว จนเอียจงเปาชำระลีเสง ลีไตได้ความจริงว่าแย่งเอาความชอบของผู้อื่นมาเป็นของตัว เอียจงเปาจึงให้ฆ่าลีเสง ลีไตเสียตามโทษ ข้อซึ่งชิงบู๊มาตรวจเสบียงอาหารนั้น ชิงบู๊จะเรียกเอาแต่เงินสินบนข้าพเจ้ามีความเจ็บแค้นจึงได้ทุบตีเอาชิงบู๊ นี่เป็นความผิดของข้าพเจ้า เอียจงเปาจึงได้บอกส่งตัวข้าพเจ้ากับชิงบู๊เข้ามาเมืองหลวง พระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งให้ซิมกอกเชงเป็น

ผู้ชำระข้าพเจ้า ซิมกอกเชงเอาตัวข้าพเจ้าไปเฆี่ยนถามจะให้ข้าพเจ้ารับตามคำหาของนางซิมสี ครั้นข้าพเจ้าไม่รับก็ให้เอาตัวข้าพเจ้าไปใส่คุกไว้ ซิมกอกเชงจะเอาข้อความสิ่งใดกราบทูลนั้น ข้าพเจ้าหาทราบไม่ เปาบุ้นจิ้นได้ฟังเจียวเทงกุ้ยให้การสิ้นข้อความแล้ว จึงสั่งผู้คุมให้เอาตัวออกไปเสีย แล้วก็ให้หาชิงบู๊ขึ้นมาที่ชำระแล้วถามว่า พระเจ้าแผ่นดินโปรดให้ท่านเป็นข้าหลวงไปตรวจเสบียงอาหารที่เมืองซำก๋วน เหตุใดหาทำตามรับสั่งไม่ ไปเรียกเอาเงินสินบนแก่แม่ทัพนายกองดังนี้เห็นชอบแล้วหรือ ชิงบู๊จึงให้การว่า เมื่อข้าพเจ้าถือรับสั่งไปถึงเมืองซำก๋วนนั้นยังไม่ทันจะตรวจเสบียงอาหาร เอียจงเปาว่ากับข้าพเจ้าว่า เสบียงอาหารสำหรับเมืองยังน้อยนักหาครบจำนวนไม่ ให้ข้าพเจ้าช่วยกราบทูลแก้ไขว่า เสบียงอาหารสำหรับเมืองนั้นมีครบจำนวนแล้ว จะให้เงินสินบนแก่ข้าพเจ้าสี่พันตำลึง เมื่อขณะข้าพเจ้าพูดอยู่กับเอียจงเปานั้นเจียวเทงกุ้ยมาทุบตีข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเจ็บอายเป็นสาหัส แต่ข้าพเจ้าจะได้เรียกเอาเงินสินบนแก่เอียจงเปานั้นหามิได้ เปาบุ้นจิ้นจึงให้เรียกเจียวเทงกุ้ยมาจะสอบถาม เจียวเทงกุ้ยเหลือบ

เห็นชิงบู๊ก็โกรธนักจะตรงเข้าทุบตีเอาชิงบู๊อีก เปาบุ้นจิ้นเข้าห้ามไว้ แล้วให้เอาเจียวเทงกุ้ยกับชิงบู๊ไปขังไว้คนละแห่ง แล้วให้หาตัวซิมกอกเชงมาซักถามตามคำหาของนางอีสูหยิน ซิมกอกเชงให้การปฏิเสธไม่รับแต่สักข้อหนึ่ง เปาบุ้นจิ้นให้ผูกซิมกอกเชงเข้าเฆี่ยนถาม ซิมกอกเชงทนเจ็บมิได้ก็รับตามคำนางอีสูหยินทุกข้อ เปาบุ้นจิ้นจึงบังคับให้ซิมกอกเชงส่งตัวนางซิมสีผู้น้อง ซิมกอกเชงแจ้งว่านางซิมสีหาได้อยู่ที่บ้านข้าพเจ้าไม่ ไปอาศัยอยู่ที่วัดหลวงชี เปาบุ้นจิ้นจึงให้เตียเหลง เตียเฮาไปเอาตัวนางซิมสีมาให้จงได้

ฝ่ายนางซิมสีซึ่งอาศัยอยู่ที่วัดหลวงชีนั้น แต่ได้แจ้งความว่า พระเจ้าแผ่นดินโปรดให้เปาบุ้นจิ้นเป็นตุลาการชำระความ เรื่องของตัวก็มีความวิตกหนัก จึงให้อองเหลงบ่าวคนสนิทไปสืบดูให้รู้ว่าซิมกอกเชงจะให้การอย่างไร อองเหลงไปสืบได้ความแล้ว กลับมาบอกนางซิมสีว่า ซิมกอกเชงกับชิงบู๊รับสารภาพสิ้นแล้ว บัดนี้เปาบุ้นจิ้นให้เตียเหลง เตียเฮามาเอาตัวท่านแล้ว นางซิมสีก็ตกใจจึงคิดว่าถ้าเปาบุ้นจิ้นเอาตัวเราไปได้ เราก็คงตาย เราจะไปตายเสียก่อนดีกว่า คิดแล้วก็รีบเดินไปข้างหลังวัด

รูปที่ ๕ นางชิมสีวิ่งหนี ทหาร ๒ คนวิ่งตามจับในบริเวณวัด นางชิมสีวิ่งตรงไปยังเสาศิลาเสาหนึ่ง

หอสมุดแห่งชาติ

โดยเร็ว หลวงชีเห็นกิริยานางซิมสีลนลานผิดประหลาด ก็ชวนกันสะกดรอยตามไปดูเห็นนางซิมสีจะผูกคอตาย หลวงชีก็ช่วยกันแก้ไว้ได้ พอทหารสองนายมาถึงจะเข้าจับนางซิมสี นางซิมสีเห็นนายทหารทั้งสองมีความกลัวนักก็วิ่งไปด้วยกำลังแรงเอาศีรษะโดนเสาศิลาสมองแตกตาย เตียเหลง เตียเฮาเห็นนางซิมสีตายแล้ว จึงมอบศพให้หลวงชีรักษาไว้ แล้วกลับมาแจ้งความแก่เปาบุ้นจิ้นทุกประการ เปาบุ้นจิ้นจึงให้เสมียนคัดเอาคำให้การคนมีชื่อเหล่านั้นขึ้นถวายพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินทอดพระเนตรคำให้การคนมีชื่อเหล่านั้น ตลอดแล้วจึงทรงพระดำริว่าความเรื่องนี้แม้นจะชำระเอาตัวผู้แนะนำเสียมสอนนางซิมสีคงไม่พ้นตัวพังหองเป็นแน่ จะต้องตัดรอนเสียให้แล้วแต่เพียงนี้ ทรงพระดำริแล้วจึงตรัสกับเปาบุ้นจิ้นว่าซิมกอกเชง เราก็ได้ตั้งให้เป็นขุนนางมียศศักดิ์ให้เป็นตุลาการชำระความ กลับชำระเอาเท็จเป็นจริงมีโทษมากให้ประหารชีวิตเสีย ซิงบู๊เล่าก็เป็นขุนนางมียศศักดิ์ เราก็ให้ไปสืบราชการที่เมืองชำก่วนและตรวจเสบียงอาหาร ไปลวงเอาเงินทองแก่นายทัพนายกอง มีโทษผิดให้ประหารชีวิตเสีย

ฝ่ายนางสุลันภรรยาน้อยซิมกอกเซงนั้นเป็นผู้ยุยงซิมกอกเซงให้ทำโทษนางอีสูหยิน จนนางอีสูหยินผูกคอตายมีความผิดให้เอาผ้ารัดคอตายเลย นางซิมสีผู้ยื่นเรื่องราวกล่าวโทษเอียจงเปา เต๊กเซง ชำระไม่ได้ความจริง แต่ฆ่าตัวตายเสียก่อนแล้ว ให้เอาศพไปทำโทษประจานตามกฎหมาย เจียวเทงกุ้ยซึ่งทุบตีข้าหลวงนั้นมีความผิด แต่เป็นบุตรเจียวจันผู้มีความชอบต่อแผ่นดิน อนึ่งเจียวเทงกุ้ยเป็นคนซื่อตรง ตัวก็มีความชอบเป็นอันมากให้ภาคโทษไว้ให้กลับไปทำราชการอยู่กับเอียจงเปาตามเดิม เต๊กเซงนั้นทำให้เสือเกราะหายมีความผิด แต่เสือเกราะนั้นได้คืนกลับมาทั้งสิ้น แล้วได้กำจัดข้าศึกศัตรูมีความชอบเป็นอันมากตั้งให้เป็นปลัดเมืองซำก๋วน ซิมตัดซึ่งคุมตัวชิงปู้เจียวเทงกุ้ยมาแต่เมืองซำก๋วนนั้น โปรดพระราชทานให้บำเหน็จรางวัลเป็นอันมาก แล้วให้กลับคืนไปรับราชการ อยู่ ณ เมืองซำก๋วนตามเดิม นางอีสูหยินนั้นเป็นหญิงมีสติปัญญาและรู้จักผิดและชอบ เป็นคนซื่อตรงต่อแผ่นดินความเรื่องนี้ชำระเอาความจริงได้ก็เพราะนางอีสูหยินเป็นต้นเดิม บ้านเรือนและทรัพย์สิ่งของของซิมกอกเซงนั้น โปรดพระราชทานนางอีสูหยินทั้งสิ้นแล้ว

ตั้งให้เป็นที่เกียดฮวนกุน มีเบี้ยหวัดเงินเดือน พระเจ้าแผ่นดินตรัสสั่นข้อความแล้วก็เสด็จขึ้น เปาบุ้นจิ้นออกจากเฝ้ากลับมายังที่ว่าราชการ แล้วสั่งเจ้าพนักงานให้เอานักโทษเหล่านั้นไปประหารชีวิตเสียตามรับสั่ง

ครั้นเวลารุ่งเช้าก็เข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน พร้อมด้วยขุนนางทั้งปวง เปาบุ้นจิ้นก็กราบทูลข้อความซึ่งโปรดให้เอานักโทษเหล่านั้นไปประหารชีวิตเสียตามรับสั่งทุกประการ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่าต้องให้มีข้าหลวงไปตรวจเสบียงอาหารที่เมืองซ่ำก๋วน ให้รู้จำนวนไว้จึงจะได้ท่านจะเห็นควรให้ผู้ใดไป เปาบุ้นจิ้นยังหาทันจะกราบทูลไม่ พังหองแย่งกราบทูลไปว่า เต็กเซงทำให้เสือเกราะหายเหตุใดเอียจงเปาบี่ดเนื้อความเสียหาบอกเข้ามากราบทูลไม่ถ้าพิจารณาไปเอียจงเปาก็มีโทษ เปาบุ้นจิ้นจึงกราบทูลว่าเดิมพังหองขอให้ชิงบู๊เป็นข้าหลวง ไปตรวจเสบียงอาหาร ณ เมืองซ่ำก๋วน ชิงบู๊ไปเมืองซ่ำก๋วนเรียกเอาเงินสินบนกับเอียจงเปา ถ้าชิงบู๊ได้เงินสินบนก็คงแบ่งให้พังหอง พังหองได้ส่วนแบ่งปันแล้วจะได้กราบทูลแก้ไขไปตามควรการ ยังจะกลับมากราบทูลข้อผิดเอียจงเปาผู้มีความชอบในแผ่นดินอีกเล่า ขอพระองค์ได้โปรดให้เจ้า-

พนักงานปรึกษาโทษพังหองก่อน จึงปรึกษาโทษเอียจงเปาต่อภายหลัง

พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังขุนนางทั้งสอง ทูลแก่งแย่งกันดังนั้น จึงทรงพระดำริว่า พังหองนี้หาควรที่จะคุ้ยเขี่ยข้อความอันนี้ขึ้นอีกไม่ ซึ่งเราไม่ชำระเอาตัวผู้ทำเรื่องราวและแนะนำเสี้ยมสอนนางซิมสีนั้น ก็เพราะเห็นกับนางพังกุยหุยจึงได้ยกเสีย ยังกำเริบจิตต่อไปอีกเล่า ดำริแล้วจึงตรัสกับเปาบุ้นจิ้นว่า ความเรื่องพังหองกับเอียจงเปานั้นเราขอเสียเถิด บัดนี้เราจะให้ชิงชิวไปตรวจเสบียงอาหารที่เมืองซำก๋วนท่านจะเห็นประการใด เปาบุ้นจิ้นจึงกราบทูลว่าควรแล้ว พระเจ้าแผ่นดินก็สั่งให้ชิงชิวไปตรวจเสบียงอาหาร ณ เมืองซำก๋วนแล้วก็เสด็จขึ้น ชิงชิวก็ถวายบังคมลากลับมาบ้าน จัดเสบียงอาหารบ่าวไพร่ได้พร้อมแล้ว ก็ออกจากเมืองหลวงตรงไปเมืองซำก๋วน

ฝ่ายนางอีสีฮูหยิน เมื่อได้ที่ตั้งมียศใหญ่ก็มีความยินดีจึงจัดแจงฝังศพซิมกอกเชงเสียใหม่เสร็จแล้ว ก็ถือศีลสวดมนต์ภาวนามิได้ขาด ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นครั้นเห็นว่าราชการว่างเปล่าแล้ว เปาบุ้นจิ้นก็ไปเฝ้านางเต็กไทเฮาที่วังนำเก๋งซอง นางเต็กไทเฮาก็ต้อนรับเป็นอันดี ถามกิจทุกข์

สุขกันเสร็จแล้วเปาบุ้นจิ้นก็คำนับลา แล้วก็ไปหานางเอี๋ยเลงผัว ณ บ้านบูเหนงฮูผ่างนางเอี๋ยเลงผัวแจ้งว่าเปาบุ้นจิ้นมาถึงบ้านก็ออกไปต้อนรับเชิญให้นั่งที่อันสมควร คำนับกันตามธรรมเนียม แล้วนางเอี๋ยเลงผัวจึงว่า ข้าพเจ้าขอบคุณท่านนักหนา เอี๋ยจงเปาผู้หลานข้าพเจ้าครั้งนี้ ถ้าแม้นท่านมิช่วย ก็คงเป็นอันตรายด้วยอำนาจพังหอง ชิงชิวเป็นมั่นคงเปาบุ้นจิ้นจึงตอบว่า ซึ่งท่านจะมานับเนื่องยกบุญคุณที่ข้าพเจ้านั้นหาชอบไม่ ข้าพเจ้าตั้งใจทำราชการสนองพระเดชพระคุณด้วยความซื่อตรง เห็นผู้ใดผิดชอบประการใดก็ว่าไปตามกฎหมายแผ่นดิน เปาบุ้นจิ้นก็พูดสนทนากับนางเอี๋ยเลงผัวพอได้เวลาแล้วก็คำนับลากลับไปบ้าน เวลาวันหนึ่งเปาบุ้นจิ้น เข้าเฝ้าพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้พร้อมด้วยขุนนางทั้งปวง พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้จึงตรัสกับเปาบุ้นจิ้นว่าราชการในเมืองหลวงก็ว่างเปล่าแล้ว ท่านจงกลับไปเมืองซินจิวแจกเสบียงอาหารแก่ราษฎรเถิด เปาบุ้นจิ้นจึงกราบทูลว่ามีความสำคัญอยู่ข้อหนึ่งยังหาได้กราบทูลไม่ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่าท่านมีข้อความสิ่งใดจงว่าไปเถิด เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่าข้าพเจ้ามีความร้อนใจนักถ้าเป็นความไม่จริงข้าพเจ้าก็ไม่พ้นพระราชอาญา การใน

โลกนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าพระมหากษัตริย์อันดำรงแผ่นดินนั้น เป็นใหญ่อยู่ในโลก หรือพระองค์เห็นว่าผู้อื่นจะเป็นใหญ่กว่าพระมหากษัตริย์บ้าง พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่า ซึ่งท่านจะถือเอาว่าพระมหากษัตริย์เป็นใหญ่ในโลกแต่ผู้เดียวนั้นยังไม่ได้เหมือนฟ้าและดิน พระจันทร์พระอาทิตย์ และบิดามารดาครูอาจารย์เหล่านี้เป็นใหญ่ทั้งสิ้น เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่า พระองค์ตรัสดังนี้ควรแล้ว แต่คนซึ่งไม่รู้จักคุณบิดามารดาจะเรียกว่าคนชนิดไร พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่า ถ้าคนไม่รู้จักคุณบิดามารดาถึงโดยว่าเป็นมนุษย์ก็เหมือนสัตว์เดียรัจฉานเหมือนกัน

ขณะนั้นขุนนางผู้น้อยผู้ใหญ่เฝ้าอยู่พร้อมกัน เปาบุ้นจิ้นจะกราบทูลข้อความเรื่องพระราชมารดาก็หามีช่องไม่ จึงหลีกเลี่ยงไปที่ห้องอาลักษณ์ แล้วเขียนเป็นเรื่องราวว่า พระองค์ยังไม่รู้จักพระราชมารดาซึ่งประสูตินั้น ความอันลึกลับอยู่หามีผู้ใดรู้ไม่ พระราชมารดานั้นตกทุกข์ยากได้ความลำบากนัก ครั้นเขียนแล้วก็เอาไปถวายต่อพระหัตถ์

ฝ่ายขุนนางทั้งหลาย ซึ่งเป็นพรรคพวกพังหองชิงชิวอันเฝ้าอยู่นั้น เห็นเปาบุ้นจิ้นเอาเรื่องราวขึ้นไป

รูปที่ ๖ ภาพห้องพระโรง พระเจ้าซองหินจงฮ่องเต้เสด็จออก ขุนนางเฝ้า

ถวาย ก็นึกสงสัยไม่รู้ว่า เปาบุ้นจิ้นจะกล่าวโทษผู้ใด ให้ร้อนตัวกลัวความผิดนัก ด้วยพวกของตัวทำความผิดไว้เป็นอันมาก พิเคราะห์ดูพระเจ้าแผ่นดินพระพักตร์เผือดผิดปกติ ก็ตกใจต่างคนต่างแลดูตากัน

ฝ่ายพระเจ้าแผ่นดินเมื่อรับหนังสือเปาบุ้นจิ้นมา ทอดพระเนตรสิ้นข้อความแล้ว มีพระพักตร์เผือดลงทันที จึงตรัสถามเปาบุ้นจิ้นว่า นางเต็กไทเฮาไม่ใช่พระราชมารดาประสูติของเราหรือ เราก็ได้ตั้งให้เป็นที่มียศใหญ่แล้ว เหตุใดท่านจึงมาว่าดังนี้อีกเล่า เปาบุ้นจิ้นจึงกราบทูลว่าถ้าพระองค์จะใคร่ทราบว่า พระราชมารดาประสูติแล้ว จงตรัสถามนางเต็กไทเฮาดูก็จะรู้แจ้ง พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็ร้อนพระทัยเสด็จกลับเข้าข้างใน ไปตำหนักนางเต็กไทเฮา แล้วตรัสถามเรื่องความพระราชมารดา ตามซึ่งได้ฟังมาแต่เปาบุ้นจิ้นทุกประการ นางเต็กไทเฮาจึงตรัสว่า ความเรื่องนี้เรารู้ความหาตลอดไม่ รู้แต่ว่าต้นหลิมพาเข้ามาถวายกับโปยอ๋อง โปยอ๋องให้เราเลี้ยงไว้จนเจริญวัยได้ราชสมบัติ ผู้ซึ่งเป็นคนต้นคิดนั้นคือนางเล่าไทเฮากับกวยหวย เจ้าก็ได้ตั้งให้เป็นที่มียศใหญ่เสียแล้ว ถึงผู้ใดจะโจษว่าขืนกลัวด้วยรู้ความไม่

ตลอด จะอ้างอิงพิงพยานก็ไม่ได้ โปยอ่องก็ดับสูญล่วงไปเสียแล้วจึงรู้ตลอดไม่ได้ ความเรื่องนี้แม้เปาบุ้นจินบอกแล้วคงได้ความจริงทุกข้อ ด้วยเปาบุ้นจินเป็นคนซื่อตรงต่อแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็ร้อนพระทัยนัก คำนับลานางเต็กไทเฮาแล้วก็เสด็จเลยไปสวนดอกไม้ ให้หาเปาบุ้นจินเข้ามาตรัสถามว่า ท่านว่ามารดาประสูติของเราตกทุกข์ได้ยากนั้น บัดนี้อยู่ที่แห่งใด เปาบุ้นจินจึงคิดว่านางลีสินฮุยพระราชมารดาบอกสำคัญเราไว้ เราจะทูลขอดูสำคัญเสียก่อนจึงจะชอบ คิดแล้วจึงกราบทูลเป็นอุบายว่า พระองค์เป็นกษัตริย์อันประเสริฐมีสำคัญสิ่งใดในพระองค์บ้าง พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่าเรามีสำคัญอยู่ที่ฝ่ามือซ้ายขวาเป็นอักษร ข้างหนึ่งเรียกซัว ข้างหนึ่งเรียกหอ ที่ฝ่าเท้าก็มีอักษรข้างหนึ่งเรียกเซีย ข้างหนึ่งเรียกเจ๊ก อักษรสี่อักษรนี้จะเอาเป็นสำคัญได้หรือไม่ ตรัสแล้วก็เหยียดพระหัตถ์พระบาทให้เปาบุ้นจินดู เปาบุ้นจินได้เห็นอักษรที่พระหัตถ์พระบาท เหมือนคำพระราชมารดาบอกก็คุกเข่าลงถวายบังคมทูลว่า ข้าพเจ้าเห็นอักษรสี่อักษรนี้แล้ว ก็สิ้นสงสัย สมเหมือนคำพระราชมารดาบอกไว้ ถ้าพระองค์จะทราบเรื่องพระราชมารดาต่อไป

แล้วจงให้หากวยหวยมาถามดูเถิด ด้วยกวยหวยรู้ความละเอียด แม้กวยหวยซื่อตรงต่อพระองค์ก็คงทูลความตามจริง พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังดังนั้น จึงมีรับสั่งให้ขันทีไปหาตัวกวยหวยมาเฝ้า ขันทีได้รับสั่งแล้วก็ถวายบังคมลาไป

ขณะนั้นขุนนางและเจ้านายทั้งหลายได้แจ้งว่าเปาบุ้นจิ้นกราบทูลความเดิม เมื่อครั้งเกิดเพลิงไหม้ในพระราชวังนั้น เราทั้งหลายคิดว่านางลีสินฮุยกับพระราชบุตร ดับสูญเสียในไฟแล้ว บัดนี้เปาบุ้นจิ้นเก็บเอาความเก่าก่อนมากราบทูลขึ้น แต่เป็นการในพระราชวังลึกลับนัก ถ้าจริงเหมือนคำเปาบุ้นจิ้นทูลแล้ว นางเล่าไทเฮากับเกาเชยเกาส่วยก็คงไม่พ้นความผิด บางคนก็ว่ากวยหวยเป็นคนมีอำนาจวาสนามาก หนึ่งก็เป็นพรรคพวกพังหองขุนนางผู้ใหญ่ใครจะทำอะไรได้ แม้ชำระไปไม่ได้ความจริงเปาบุ้นจิ้นก็จะไม่พ้นผิด บางคนก็ไปหายันขีแล้วถามว่า ความเรื่องที่เกิดเพลิงไหม้ในพระราชวังครั้งนั้นท่านทราบบ้างหรือไม่ บัดนี้เปาบุ้นจิ้นมาทูลความเรื่องนี้ขึ้นท่านจะเห็นประการใด ยันขีจึงว่าเปาบุ้นจิ้นเป็นคนตรง

แม้นไม่รู้ความจริงแล้วที่ไหนจะกราบทูลความเรื่องนี้ ช้านานถึง ๒๐ ปีเศษมาแล้วเกิดขึ้นก็เพราะด้วยบุญบารมีของพระเจ้าแผ่นดิน เทพยดาจึงบันดาลให้เปาบุ้นจิ้นรู้ความเรื่องนี้เป็นความสำคัญนัก ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นจึงกราบทูลพระเจ้าแผ่นดินต่อไปอีกว่า ซึ่งข้าพเจ้าทูลถามของสำคัญในพระองค์นั้น ด้วยพระราชมารดาบอกข้าพเจ้าไว้ ครั้นข้าพเจ้าได้เห็นสำคัญแล้ว ก็สมจริงเหมือนคำพระราช-มารดาบอกข้าพเจ้าไว้ อันธรรมเนียมพระมหากษัตริย์ซึ่งดำรงแผ่นดินนั้น แม้นตั้งอยู่ในยุติธรรมแล้ว เป็นที่สรรเสริญแก่เทพยดา และนานาประเทศ แม้ความเรื่องพระราชมารดานี้รู้ไปถึงหัวเมืองทั้งปวงว่า พระองค์ละเลยพระราชมารดาไว้ให้ได้ความลำบากเวทนา ก็จะติฉินนินทา และเอาใจออกหากจากพระองค์ บ้านเมืองก็จะเกิดจลาจลต่าง ๆ ข้าพเจ้าเห็นการดังนี้จึงได้กราบทูลให้ทราบขอพระองค์จงทรงพระดำริให้มาก พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็มิได้ตรัสประการใด ให้อัดอั้นตันพระทัยมิได้ตรัสตอบ

ฝ่ายขันทีซึ่งถือรับสั่งไปนั้น ครั้นถึงกวยหวยก็บอกว่า มีรับสั่งให้หาท่านไปเฝ้าเป็นการเร็ว กวยหวยจึงว่า

กับขันทีว่าเจ้าจงกลับไปทูลเถิดวันนี้เราหาสู้สบายไม่ ด้วยโรคภัยมารบกวนเนือง ๆ วันอื่นเราจึงจะไปเฝ้า ขันทีก็กลับมาทูลตามคำกวยหวยว่าทุกประการ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่า เจ้าจงรีบไปบอกกวยหวยเถิด เรามีราชการสำคัญนักให้กวยหวยรีบมาโดยเร็ว ขันทีก็กลับมาแจ้งข้อรับสั่งแก่กวยหวยทุกประการ กวยหวยก็คิดเออนอยู่มิใคร่จะไป ครั้นจะขัดรับสั่งก็ไม่ได้ จึงให้คนใช้พยุงเดินมาจนถึงที่เฝ้า พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสถามกวยหวยว่า เมื่อครั้งแผ่นดินพระเจ้าซ่องจนจงฮ่องเต้ พระเจ้าซ่องจนจงฮ่องเต้เสด็จขัดทัพเมืองทันจิวนั้น การที่เกิดขึ้นในพระราชวังผู้ใดเอาแมวตายไปเปลี่ยนพระราชบุตร กับอนึ่งที่เกิดเพลิงไหม้เก๋งนางสีสินฮุยนั้น ท่านแจ้งบ้างหรือไม่ผู้ใดกระทำ กวยหวยได้ฟังรับสั่งถามถึงความหลังก็ตกใจ ให้วิตกถึงความหลังครั้งตัวกับนางเล่าไทเฮาทำความไว้ก็ช้านานได้ ๒๔ ปีเศษแล้ว เหตุใดพระเจ้าแผ่นดินจึงได้ทรงทราบจะต้องทูลปฏิเสธเสีย คิดแล้วจึงทูลว่าความเรื่องนี้ ข้าพเจ้าหาทราบไม่ ผู้ใดมากราบทูลพระองค์ พอทูลแล้วก็เป็นลม จึงเรียกคนใช้ให้พยุงกลับไป

เปาบุ้นจิ้นจึงเข้ายึดเอาชายเสื้อไว้แล้วว่า พระเจ้าแผ่นดิน
ให้หามาตรัสถามข้อความยังไม่ทัน จะสิ้นพระราชประสงค์
จะกลับไปเสียอย่างไรได้ กวยหวยจึงตอบว่าท่านเป็น
อะไรจึงได้มายึดเราไว้ เปาบุนจิ้นจึงตอบว่า ท่านไม่รู้
จักเราหรือเราชื่อเปาบุ้นจิ้น กวยหวยจึงตอบว่า ชื่อเสียง
ของท่านก็ปรากฏมาช้านานแล้วว่าเป็นคนซื่อตรง เหตุใด
จึงเอาความเท็จมิจริงมาทูลดังนี้เล่า มิเสียชื่อไปหรือ
เปาบุ้นจิ้นจึงตอบว่า ท่านเอาแมวตายไปเปลี่ยนพระราช
บุตรไว้ กับเอาไฟเผาเก๋งนางลีสินฮุยนั้น ท่านเข้าใจว่า
จะไม่มีผู้ใดรู้หรือ บัดนี้เทพยดาบันดาลให้ความเรื่องนี้
เกิดขึ้นแล้วเหตุใดจึงไม่ทูลตามจริงเล่า กวยหวยจึงคิดว่า
เหตุใดหนอ ความเรื่องนี้จึงได้เกิดขึ้น คิดแล้วจึงตอบว่า
ท่านนี้จะเป็นคนเสียจริตดอกกระมัง ไปเก็บเอาความเก่า
แก่ที่ไหนมาว่า แต่เราทำราชการมาก็หลายแผ่นดินแล้ว
จะได้มีระแวงผิดสิ่งใดก็หามิได้ พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟัง
กวยหวยโต้ตอบกับเปาบุ้นจิ้น ก็เข้าพระทัยชัดว่ากวยหวย
มีพิรุธ จึงรับสั่งให้ทหารรักษาพระองค์คุมเอาตัวกวยหวย
ไว้ กวยหวยจึงทูลว่า แต่ข้าพเจ้าทำราชการสนองพระเดช
พระคุณมาก็ช้านานแล้ว จะได้มีความผิดสิ่งใดก็หาไม่

เปาบุ้นจิ้น ไปเก็บเอาความเก่าแก่ที่ไหนมาทูลกล่าวโทษข้าพเจ้าดังนี้ ขอพระองค์จงทรงพระดำริให้จงหนัก พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่าความเรื่องนี้เป็นการสำคัญอยู่ จะต้องชำระให้เห็นเท็จและจริง ซึ่งจะปล่อยตัวไปก่อนนั้นยังไม่ได้ เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่ากวยหวยนี้ใจคอเหี้ยมหาญเข้มแข็งนัก ข้าพเจ้าขอเอาตัวไปซักถามเอาความจริงถวายให้จงได้

เมื่อขณะมีรับสั่งให้หากวยหวยนั้น พังหองรู้ความก็รีบไปเฝ้า ครั้นได้ยินเปาบุ้นจิ้นทูลขอตัวกวยหวยไปชำระดังนั้น พังหองจึงทูลขัดขึ้นว่า ความเรื่องนี้เป็นการสำคัญอยู่ เปาบุ้นจิ้นเป็นโจทก์มากราบทูล ถ้าพระองค์จะให้เปาบุ้นจิ้นชำระแล้ว ที่ไหนจะได้ความจริง เปาบุ้นจิ้นก็คงเอาอำนาจเข้าข่มขี่เอากวยหวย กวยหวยเป็นคนชราไหนจะทนอาญาเปาบุ้นจิ้นได้ ข้าพเจ้าจะขอรับเอาตัวกวยหวยไปชำระเอาความจริงถวาย เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่า ซึ่งพังหองจะรับเอาตัวกวยหวยไปชำระนั้น ข้าพเจ้ามีความสงสัยอยู่ ด้วยพังหองกับกวยหวยเป็นพรรคพวกกัน ขอพระองค์ทรงพระดำริให้จงหนัก พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสถามเปาบุ้นจิ้นว่า ท่านเห็นขุนนางคนใดจะชำระความเรื่องนี้ได้

เปาบุ้นจิ้นได้ฟังรับสั่งถาม ก็ตรวจดูหน้าขุนนางทั้งหลายซึ่งเฝ้าอยู่นั้น ก็หาเห็นขุนนางคนใดเงยหน้าขึ้นดูไม่ เปาบุ้นจิ้นจึงคิดว่าขุนนางเหล่านี้เห็นจะกลัวอำนาจพังหองนัก ครั้นตรวจดูต่อไปเห็นขุนนางคนหนึ่งชื่อเฮงเปงเงยหน้าดูเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นเห็นดังนั้นจึงพยักหน้าให้เฮงเปงทูล เฮงเปงเห็นเปาบุ้นจิ้นพยักหน้าจึงกราบทูลพระเจ้าแผ่นดินว่า ความเรื่องนี้ข้าพเจ้าจะชำระเอาความจริงถวายสนองพระเดชพระคุณให้จงได้ พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังจึงตรัสถามเปาบุ้นจิ้นว่า เฮงเปงเขาจะรับชำระความเรื่องนี้ท่านจะเห็นเป็นประการใด เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่า เฮงเปงคนนี้ก็เป็นคนซื่อตรงต่อแผ่นดิน ข้าพเจ้าเห็นว่าจะชำระเอาความจริงถวายได้ พระเจ้าแผ่นดินก็เห็นชอบด้วย จึงรับสั่งให้ทหารรักษาพระองค์เอาตัวกวยหวยมามอบให้เฮงเปง แล้วทรงกำชับว่าท่านจงชำระเอาความจริงให้ได้ใน ๓ วัน เฮงเปงก็ถวายบังคมลาพากวยหวยไปบ้าน พระเจ้าแผ่นดินก็เสด็จขึ้น แล้วไปประทับที่เก๋งนางพังกุยหุย นางพังกุยหุยเห็นพระพักตร์ผิดปกติ จึงทูลถามว่า พระองค์ทรงพระวิตกด้วยข้อราชการสิ่งใดหรือ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสเล่าเรื่องพระราช

มารดาให้นางพังกุยหุยฟังทุกประการ นางพังกุยหุยจึงคิดว่าความเรื่องนี้ แม้นจริงเหมือนเปาบุ้นจิ้นทูลแล้ว ที่ไหนจะพ้นผิด คงถึงแก่ชีวิตเป็นแน่ ถ้ากวยหวยเป็นโทษแล้ว ความก็ถึงแก่ตัวเราและบิดาเรา จำเราจะคิดอุบายทูลให้ความผิดไปตกอยู่กับเปาบุ้นจิ้นให้จงได้ คิดแล้วจึงทูลว่าซึ่งเปาบุ้นจิ้นมากราบทูลว่าพบพระราชมารดานั้น ได้สลักสำคัญสิ่งใด ขอพระองค์ได้ทรงพระดำริให้จงหนัก ข้าพเจ้าเห็นว่าเปาบุ้นจิ้นจะเป็นคนเสียจริตดอกกระมัง จึงเชื่อฟังเอาคำหญิงแก่ชาวตลาดมากราบทูล ขอพระองค์อย่าเพ่อเชื่อฟังเอาง่ายๆ จะเป็นที่เศร้าหมองพระราชหฤทัยไป

พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟัง จึงทรงพระดำริว่า ซึ่งนางพังกุยหุยมาว่านี้มิชอบ เปาบุ้นจิ้นเป็นคนซื่อสัตย์มั่นคง แม้เป็นความไม่จริงไหนจะเอามากล่าว ซึ่งเราให้เฮงเปงเอาตัวกวยหวยไปชำระ ก็ยังไม่รู้จะได้ความจริงหรือไม่ ขอเทพยดาทั้งหลายซึ่งรักษาเศวตฉัตร จงช่วยเฮงเปงชำระเอาความจริงให้จงได้ถึงมาตรว่าเราจะมิได้อยู่ในศิริราชสมบัติก็หาว่าไม่ ขอแต่ให้ได้ความจริงเถิด จะ

ได้พ้นความนินทาแห่งข้าราชการทั้งหลาย ทรงพระดำริดังนั้นแล้วพระพักตร์ก็มัวหมองมากไป

ฝ่ายนางพังกุยหุย เห็นพระพักตร์พระเจ้าแผ่นดินมัวหมองมากหนักไป ก็มิได้ห่างไกลคอยเอาใจใส่ปฏิบัติอยู่กับที่ ฝ่ายขันทีทั้งหลายซึ่งเป็นคนรับใช้ของนางเล่าไทเฮา ครั้นได้แจ้งว่าเปาบุ้นจิ้นมากราบทูลความเรื่องพระราชบุตร กับเรื่องไฟไหม้เก๋งนางลีสินฮุยครั้งแผ่นดินพระเจ้าซ่องจินจงฮ่องเต้ ก็เอาเหตุนั้นไปบอกกับนางเล่าไทเฮาตามซึ่งได้รู้มานั้นทุกประการ แล้วบอกว่าบัดนี้มีรับสั่งให้เฮงเปงเอาตัวกวยหวยไปชำระเอาความจริงให้จงได้ นางเล่าไทเฮาได้ฟังก็ตกใจ แล้วถามขันทีว่ากวยหวยให้การอย่างไร ขันทีบอกว่าวันนี้กวยหวยยังหารับไม่ แต่เฮงเปงจะชำระต่อไปประการใดข้าพเจ้าหาทราบไม่ นางเล่าไทเฮาจึงคิดว่าความเรื่องนี้ก็นานถึง ๒๐ ปีเศษแล้วเปาบุ้นจิ้นรู้ความมาแต่ไหนเหตุใดจึงมากราบทูลขึ้นจำเราจะจัดของที่ดีมีราคาไปให้สินบนแก่เฮงเปง ให้เฮงเปงกลบเกลื่อนเสียอย่าให้ชำระเอาความจริงได้ นางเล่าไทเฮาคิดแล้วก็เขียนหนังสือฉบับหนึ่งไปถึงเฮงเปง มีความว่า เล่าไทเฮาขอคำนับมายังเฮงเปง ด้วยข้าพเจ้าได้

ทราบว่ามีรับสั่งให้ท่านเอาตัวกวยหวยไปชำระความเรื่องพระราชบุตร กวยหวยคนนี้เป็นคนของเรา เราได้ชุบเลี้ยงมา ขอท่านได้เมตตาไกล่เกลี่ยอย่าให้ความลุกลามต่อไปได้ ด้วยกวยหวยเป็นคนชราหนักหนาอยู่แล้ว บัดนี้เราได้จัดเพชรพลอยอย่างดี ๓๐๐ เม็ด กับทองคำ ๕๐ แท่ง มาคำนับท่าน ครั้นเขียนแล้วก็เข้าผนึกมอบให้เฮงอินขันทีกับขันทีอีกสองคนเอาหนังสือกับสิ่งของไปขันทีทั้งสามรับหนังสือกับสิ่งของแล้วก็ออกจากพระราชวังไป

ฝ่ายเฮงเปงครั้นออกจากเผ้าแล้ว ก็ให้คนใช้เอาตัวกวยหวยไปขังไว้แล้วก็ไปบ้าน นางเบสีผู้ภรรยาจึงถามว่าวันนี้ท่านไปเผ้ามีราชการสิ่งใดหรือ ดูหน้าตาหาเหมือนปกติไม่ เฮงเปงก็เล่าความตามซึ่งมีรับสั่งมาให้ชำระกวยหวยนั้นให้นางเบสีภรรยาฟังทุกประการ นางเบสีจึงว่าเปาบุ้นจิ้นนี้จะเป็นคนเสียจริตเสียดอกกระมัง จึงพังเอาคำผู้อื่นมากราบทูล นางเต็กไทเฮานั้นไม่ใช่พระราชมารดาหรือท่านอย่าพูดเพ้อไปเลย เฮงเปงจึงว่าเปาบุ้นจิ้นคนนี้ซื่อตรงมั่นคงนัก แม้ไม่ได้ความจริงไหนเลยจะกราบทูล เราจะต้องรับชำระเอาความจริงเสียให้ได้ในสามวันนี้ นางเบสีจึงว่าซึ่งท่านจะทำอย่างนั้นไม่ได้ ด้วยกวยหวยมี

อำนาจบรรดาศักดิ์ใหญ่ แม้ความรู้ไปถึงเล่าไทเฮาและพังหอง พังหองจะคิดพยาบาทอาฆาตกันต่อไป ท่านจะทนอำนาจเขาได้หรือ ขอท่านได้กดความนึ่งไว้อย่าชำระเลย ถ้าข้าพเจ้าห้ามท่านไม่ฟังแล้วจะขอไปตายเสียก่อน ท่านอย่าต้องให้เขาฆ่าฟันให้ลำบากเลย เฮงเปงจึงตอบว่าเจ้าจะทำอย่างนั้นหาควรไม่ ค่อยพูดปรึกษาหารือกันไปก่อน ครั้นจะไม่ชำระก็ไม่ได้จะเป็นข้อขัดรับสั่ง เจ้าจะเห็นอุบายประการใดจึงจะแก้ไขให้พ้นผิดได้ นางเบสีจึงว่าข้าเห็นอุบายอยู่อย่างหนึ่ง ท่านจงหาชายที่รูปร่างหน้าตาให้เหมือนกวยหวย อายุก็ให้คราวกัน จงเอามาทำโทษเฆี่ยนตีแทนกวยหวยแต่อย่าให้รับแม้เฆี่ยนตีครบกำหนดแล้ว ท่านจงเอาข้อความขึ้นกราบทูลว่าเฆี่ยนตีกวยหวยหนักหนาแล้วก็หารับไม่ พระเจ้าแผ่นดินก็จะทรงพิโรธลงโทษเปาบุ้นจิ้นว่าเก็บเอาความมิจริงมาทูล เราก็จะพ้นความผิด ข้าพเจ้าคิดเห็นดังนี้หรือหาไม่ เฮงเปงได้ฟังภรรยาบอกอุบายให้ก็มีความยินดี จึงตอบว่าอุบายซึ่งเจ้าคิดนี้ก็มีเสียที่ที่เป็นหญิงมีปัญญาแท้ เวลาพรุ่งนี้เราจึงจะจัดหาคนที่จะปลอมตัวกวยหวยเจ้าอย่าวิตกเลย เฮงเปงนั่งปรึกษากับภรรยาอยู่จนเวลาดึก

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นครั้นออกจากเฝ้าแล้ว ใจให้ผูกพันอยู่ถึงเรื่องกวยหวยมิได้ขาด ครั้นเวลาค่ำประมาณสองยามเศษจึงเรียกนายทหารทั้งสี่ออกจากบ้านของตัว ไปณบ้านเฮงเปงคอยด้อมมองดูว่าเฮงเปงจะชำระกวยหวยประการใด เห็นขันทีสามคนเข้าไปในบ้านเฮงเปงเป็นช้านานก็นึกสงสัย ชวนทหารสี่นายซ่อนตัวอยู่นอกบ้าน

ฝ่ายเฮงอินกับขันทีสองคน ไปถึงบ้านเฮงเปงก็เข้าไปในบ้านเห็นเฮงเปงนั่งพูดกับภรรยาก็ดีใจ จึงเอาหนังสือกับสิ่งของนั้นส่งให้เฮงเปง เฮงเปงรับหนังสือมาฉีกผนึกออกอ่านแจ้งความแล้วก็ยินดี รับเอาเพชรพลอยกับทองคำไว้ แล้วสั่งเฮงอินว่าเจ้าจงไปทูลเล่าไทเฮาเถิดเราจะจัดแจงให้เรียบร้อย เฮงอินมีความยินดีจึงคำนับลากลับไป เมื่อขณะเฮงอินมาถึงบ้านเฮงเปงนั้น เฮงอินให้ขันทีสองคนกลับไปก่อน ตัวเฮงอินอยู่พูดกับเฮงเปงเสร็จแล้วจึงกลับไปทีหลังแต่ผู้เดียว

ฝ่ายนางเบสีเห็นเฮงอินขันทีกลับไปแล้ว จึงพูดกับเฮงเปงว่านี่หากว่าข้าพเจ้าห้ามท่านไว้ไม่ใช่หรือ จึงได้เพชรพลอยสิ่งของมากนักหนา สืบไปเมื่อหน้าท่านจะได้ลาภยิ่งกว่านี้ เฮงเปงได้ฟังภรรยาว่าก็มีความยินดี

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นคอยด้อมมองอยู่หน้าบ้านเฮงเปง เห็นขันทีสองคนเดินออกมาก่อน ก็นึกสงสัยจึงคิดว่าขันทีอีกคนหนึ่งนั้นคงจะอยู่พูดความลับกับเฮงเปงเป็นแน่ คิดแล้วก็นั่งคอยอยู่ประมาณครู่หนึ่งเห็นเฮงอินขันทีออกมาจากบ้านเฮงเปง เปาบุ้นจิ้นก็ให้ทหารร้องถามไปว่า ค่ำมืดดึกดื่นป่านนี้เจ้าจะไปข้างไหน เฮงอินก็ตกใจออกวิ่งหนีเปาบุ้นจิ้นก็ให้ทหารจับตัวเฮงอินไว้ แล้วถามว่าเจ้าไปไหนมาเวลากลางคืน ทำไมไม่จุดโคมไฟมาด้วย ธุระสิ่งใดจงบอกไปแต่ตามจริง เฮงอินบอกว่ามีคำสั่งให้ข้าพเจ้าไปถามเฮงเปงว่าชำระเรื่องกวยหวยได้ความประการใดบ้าง เปาบุ้นจิ้นจึงตวาดเอาว่า เจ้าเอาเท็จมาว่ากล่าวเราหาเชื่อเจ้าไม่ ถ้ามีรับสั่งด้วยข้อราชการสิ่งใดก็คงสั่งเจ้าพนักงานมิต้องใช้ขันที เราถามโดยดีเหตุใดจึงวิ่งหนี ว่าแล้วก็ให้ทหารคุมเอาตัวเฮงอินขันทีกลับไปบ้าน ถึงที่โรงชำระความก็ให้ผูกเฮงอินเข้าเฆี่ยน แล้วถามว่าเจ้าไปธุระสิ่งใดจงบอกไปแต่ตามจริง เฮงอินทนเจ็บมิได้ก็บอกว่า เล่าไทเฮาให้เอาหนังสือกับเพชรพลอยทองคำไปให้เฮงเปงให้เฮงเปงช่วยแก้ไขกวยหวยให้พ้นโทษ เปาบุ้นจิ้นจึงให้เอาตัวเฮงอินไปจำขังในที่สงัด สั่งกำชับไม่ให้ความแพร่ง

พรายไป เปาบุ้นจิ้นจึงคิดว่าเล่าไทเฮาให้หนังสือกับสิ่งของไปให้เป็นสินบนแก่เฮงเปง ก็ปรารถนาจะให้ช่วยกวยหวยเป็นข้อความสำคัญอยู่ เฮงเปงเล่าแต่เราได้เห็นทำราชการมาก็ช้านานแล้ว เห็นเป็นคนดีอยู่ในยุติธรรม ไม่ควรเลยที่จะรับสินบนเข้ากับผู้ผิด เสียแรงพระเจ้าแผ่นดินทรงพระเมตตาชุบเลี้ยง ถ้าเฮงเปงประพฤติการเช่นนี้ที่ไหนจะพ้นโทษ จำเราจะคอยดูท่วงทีในวันพรุ่งนี้ก่อนเฮงเปงจะคิดประการใด

ฝ่ายเฮงเปงครั้นวันที่สองเวลาสองยามเศษ จึงให้คนใช้ที่สนิทไปถอดกวยหวยมา แล้วก็เชิญให้นั่งที่อันสมควรแล้วพูดว่าเปาบุ้นจิ้นเก็บเอาความเท็จมิจริงมากราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน ก็เพราะมีความอิจฉาในท่าน ด้วยปรารถนาจะกดขี่เอาคดีของท่านให้ถึงแพ้ ข้าพเจ้าจึงได้ทูลขอชำระก็ปรารถนาจะช่วยท่าน ถ้าท่านตกอยู่ในอำนาจเปาบุ้นจิ้นแล้วที่ไหนท่านจะทนได้ กวยหวยจึงตอบว่าข้าพเจ้าหาวิตกไม่ ถึงจะตกไปอยู่ในอำนาจเปาบุ้นจิ้นก็สู้ยอมตายด้วยความซื่อตรง ซึ่งท่านสงเคราะห์ข้าพเจ้าให้ตกมาอยู่ในอำนาจท่านนั้นข้าพเจ้ามีความยินดีนัก แต่ซึ่งท่านว่าจะช่วยสงเคราะห์ข้าพเจ้านั้น พระเดช พระคุณ หาที่

สุดมิได้ ท่านคิดอุบายประการใดจึงจะช่วยข้าพเจ้าได้ เฮงเปงก็แจ้งความตามซึ่งได้คิดอุบายไว้ ให้กวยหวยฟังทุกประการ แล้วบอกว่า บัดนี้ข้าพเจ้ายังสืบหาคนที่รูปร่างเหมือนท่านนั้นยังไม่ได้ กวยหวยก็มีความยินดีนึกคิดอยู่ครู่หนึ่งก็นึกขึ้นได้ จึงบอกเฮงเปงว่า เมื่อข้าพเจ้าอยู่ในคุก เห็นชายคนหนึ่งรูปพรรณคล้ายคลึงกับข้าพเจ้า ท่านจงไปเอามาแทนตัวข้าพเจ้าเถิด เฮงเปงก็มีความยินดี จึงให้ผู้คุมไปหาตัวชายผู้นั้นมา เห็นรูปร่างหน้าตาคล้ายคลึงกับกวยหวยก็มีความยินดี จึงถามว่าชื่อไร เป็นโทษด้วยเหตุสิ่งใด ชายนั้นบอกว่า ข้าพเจ้าชื่อนาซิกเป็นโทษมาช้านานแล้ว เฮงเปงจึงว่าเราจะเอาตัวเจ้าปลอมแทนตัวกวยหวย แต่จะต้องลงอาชญาถึงสาหัส แม้เองทนได้เราจะปล่อยให้พ้นโทษ จะให้บำเหน็จรางวัลจงหนักหนา นาซิกจึงคิดว่าตัวเรานี้มีโทษถึงตาย เหมือนปลาว่ายอยู่ในกระทะน้ำร้อน ความตายมาเยี่ยมเยียนอยู่มิได้ขาด จำจะต้องรับอาชญาแทนกวยหวย ทนเอาเราจะได้พ้นโทษ คิดแล้วจึงตอบว่า ถ้าท่านจะให้ข้าพเจ้าพ้นโทษแน่แล้ว ข้าพเจ้าก็จะทนได้ เฮงเปงก็มีความยินดีจึงสั่งคนใช้ให้เอาเสื่อกางเกงมาเปลี่ยนให้นาซิกใส่ใหม่

ครั้นเวลารุ่งเช้าเฮงเปงก็เข้าไปเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินตรัสถามเฮงเปงว่า ท่านชำระความกวยหวยได้ข้อความประการใดบ้าง เฮงเปงจึงทูลว่าข้าพเจ้าซักกวยหวยได้ข้อความยังไม่ละเอียด จึงยังมิได้กราบทูล พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่า ตั้งแต่เราเห็นท่านทำราชการมาก็ช้านานท่านเป็นคนซื่อสัตย์มั่นคงอยู่ เราจึงได้ให้ท่านชำระความ เรื่องนี้เป็นความสำคัญนัก ท่านอย่าเห็นแก่หน้าผู้ใดเลย ตรัสแล้วก็เสด็จขึ้น

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นเมื่อออกจากเฝ้า จึงถามเฮงเปงว่าความเรื่องนี้ท่านจะชำระเมื่อไร เฮงเปงจึงคิดว่าแม้นเราจะบอกตามจริงเปาบุ้นจิ้นคงจะมาดูเมื่อเราชำระ จำจะบอกเสียให้ผิดเพี้ยนเวลา คิดแล้วจึงบอกว่าเวลาพรุ่งนี้ข้าพเจ้าจึงจะชำระ พูดกันดังนั้นแล้วเปาบุ้นจิ้นกับเฮงเปงต่างคนก็กลับไปบ้าน ครั้นเฮงเปงมาถึงบ้านจึงแจ้งความกับนางเบสีภรรยาตามซึ่งพระเจ้าแผ่นดินตรัสถาม และบอกความกับเปาบุ้นจิ้นทุกประการ นางเบสีจึงว่าเหตุใดท่านจึงบอกกำหนดวันให้เปาบุ้นจิ้นรู้เล่า เปาบุ้นจิ้นจะมิมาคอยฟังความหรือ เฮงเปงได้ฟังก็หัวเราะ จึงพูดว่าเจ้ามาว่าดังนี้จะมิเป็นคนเขลาไปหรือ เพราะเรากลัวว่าเปาบุ้นจิ้นจะมา

ฟังความเราจึงได้บอกว่าจะชำระพรุ่งนี้ แต่ความจริงนั้น เราจะชำระค่ำวันนี้ดอก นางเบสก็มีความยินดีแล้วจึงพูดว่า ครั้งนี้ท่านคงมีวาสนาแล้วจึงได้มีสติปัญญาดังนี้ เฮงเปงได้ฟังภรรยาว่าก็ยินดี จึงว่าเราจะชำระความเรื่องนี้ต้องให้รู้แต่คนที่สนิทจึงจะได้ เฮงเปงปรึกษากับภรรยาเห็นชอบแล้วจึงให้คนใช้ที่สนิทไปเชิญกวยหวยให้มาซ่อนตัวอยู่ที่โต๊ะโรงชำระความ จึงให้เอาตัวนาซิกไปจำไว้ที่คุกแทนตัวกวยหวย แล้วสั่งทหารว่าเวลากลางคืนวันนี้จะเอาตัวกวยหวยมาชำระ ความเรื่องนี้เป็นการในพระราชวังสำคัญอยู่ จะชำระเหมือนความเรื่องอื่นนั้นไม่ได้ แต่บรรดาคนซึ่งคอยรับใช้นั้นจงยืนอยู่แต่ไกลอย่าเข้ามาฟังคำให้การ พอเวลายามเศษก็มาที่โรงชำระ คนซึ่งไม่วางใจนั้นก็ให้ยืนอยู่แต่ไกล ๆ แต่คนที่สนิทไว้ใจนั้นให้เข้ามารับใช้อยู่สามคน เฮงเปงก็ให้คนสนิทไปหาตัวกวยหวยปลอมมา คนใช้ก็คำนับลาไปถึงคุกก็เอาตัวนาซิกซึ่งปลอมเป็นกวยหวยมา ณ โรงชำระ คนทั้งหลายซึ่งยืนดูอยู่แต่ไกลก็หารู้เหตุไม่ เฮงเปงก็ทำเป็นตวาดถามว่าเมื่อครั้งแผ่นดินพระเจ้าซ่องจีนจงฮ่องเต้นั้นผู้ใดเอาแมวตายไปเปลี่ยนพระราชบุตรไว้ อนึ่งผู้ใดเป็นผู้เอาไฟเผา

เก๋งนางลีสินฮุย ท่านคิดอ่านทำประการใดจงรับเสียแต่ตามจริง นาซิกก็ก้มหน้านิ่งอยู่ กวยหวยซึ่งซ่อนตัวอยู่ใต้โต๊ะนั้นจึงร้องตอบว่า ความเรื่องนี้ข้าพเจ้าไม่ทราบจะให้รับยังไรได้ เปาบุ้นจิ้นเกบเอาเท็จมากล่าวโทษข้าพเจ้าทั้งนี้เพราะอิจฉาข้าพเจ้า ขอท่านอย่าได้เข้ากับผู้ผิดเลย เฮงเปงก็ทำเป็นโกรธแล้วร้องตวาดด้วยเสียงอันดังว่า ความเรื่องนี้เปาบุ้นจิ้นรู้ถ้วนมีสำคัญทุกอย่าง แม้ไม่รับตามจริงจะต้องลงอาญา จึงเรียกทหารให้ผูกนาซิกซึ่งปลอมแทนกวยหวยเข้าเฆี่ยนจนสลบไป กวยหวยซ่อนอยู่ใต้โต๊ะก็ร้องครางดังประหนึ่งว่าถูกเฆี่ยนตี

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นครั้นเวลาพลบค่ำ ก็แต่งตัวเหมือนนายอำเภอเรียกเตียเหลง เตียเฮา ตังเถียว ลีปา นายทหารทั้งสี่ไปเที่ยวตรวจโจรผู้ร้ายตามถนนตามเคย ได้ยินราษฎรพูดว่าเฮงเปงชำระความเรื่องนี้สำคัญนัก พวกเราจะเข้าไปดูนายประตูก็ไม่ให้เข้า เปาบุ้นจิ้นได้ยินถนัดดังนั้นก็สงสัยจึงคิดว่า เฮงเปงบอกกับเราว่าชำระพรุ่งนี้ เหตุใดจึงชำระเสียในค่ำวันนี้เล่า คงจะมีเหตุสักอย่างหนึ่งเป็นมั่นคง คิดแล้วก็พาทหารสี่นายรีบไปถึงบ้านเฮงเปง ผู้รักษาประตูเห็นเปาบุ้นจิ้นมาก็วิ่งเข้าไปในบ้าน เปาบุ้น-

จันถามว่าเจ้าจะไปไหน ผู้รักษาประตูบอกว่าข้าพเจ้าจะไปบอกนายข้าพเจ้าให้ออกมารับท่าน เปาบุ้นจิ้นจึงบอกว่านายเจ้ากับเราเป็นคนชอบพอกัน อย่าเข้าไปเลยเราจะเข้าไปเอง เปาบุ้นจิ้นกับทหารสี่นายก็เข้าไปในบ้าน ได้ยินเสียงเฆี่ยนตี เปาบุ้นจิ้นก็ไปแอบดู ได้ยินแต่ปลายคำว่าความนั้นไม่จริง เปาบุ้นจิ้นจึงคิดว่าคนต้องเฆี่ยนตีทำไมจึงมีเสียงแจ่มใสเหมือนคนดี คนในบ้านก็ไม่มีผู้ใดรู้ว่าเปาบุ้นจิ้นมาแอบฟัง เปาบุ้นจิ้นยืนแอบฟังอยู่ครู่หนึ่งก็สงสัยมากขึ้นจึงเดินตรงเข้าไปในที่ชำระความ ถามเฮงเปงว่า ท่านชำระความเรื่องไหน เฮงเปงตกใจสะดุ้งขึ้นทั้งตัวจึงบอกว่าข้าพเจ้าชำระความเรื่องกวยหวย เปาบุ้นจิ้นก็หยิบเอาเทียนมาส่องดูก็รู้ว่าไม่ใช่กวยหวย เหลือบไปดูที่ใต้โต๊ะเห็นนั่งอยู่คนหนึ่งจึงเอาเทียนส่องดูก็รู้ว่ากวยหวย จึงเรียกทหารให้จับตัวกวยหวยไว้ ทหารสี่นายก็เข้ากุมเอาตัวกวยหวยไว้ตามคำสั่ง เปาบุ้นจิ้นจึงว่ากับเฮงเปงว่าท่านมาคิดอ่านทำการเช่นนี้หาควรไม่ เสียแรงพระเจ้าแผ่นดินทรงพระเมตตาตั้งให้เป็นที่มียศ พระราชทานเบี้ยหวัดเงินเดือนก็หวัง พระทัยจะให้ต่างพระเนตรพระ-

กรรณ ควรที่จะระลึกถึงพระเดชพระคุณจึงจะชอบ ท่านมาคบคิดกับคนพาลทำการทุจริตดังนี้มิควร พูดแล้วก็สั่งทหารให้คุมตัวเฮงเปงไว้ เปาบุ้นจิ้นก็ขึ้นนั่งบนที่ว่าราชการแล้วจึงถามกวยหวยปลอมว่า เหตุใดเอ็งจึงได้มาทนเสี่ยนตีแทนกวยหวยดังนี้ นาซิกจึงตอบว่าข้าพเจ้าเป็นคนโทษ โทษถึงตาย เฮงเปงบอกข้าพเจ้าว่าแม้นรับโทษแทนตัวกวยหวยได้ จะปล่อยให้ข้าพเจ้าพ้นโทษ ข้าพเจ้าอยากจะใคร่พ้นโทษจึงได้ทนเสี่ยนตีเอาก็ปรารถนาจะใคร่พ้นโทษ เปาบุ้นจิ้นได้ฟังก็โกรธนักจึงว่ากับเฮงเปงว่าท่านคิดทำอุบายนั้นก็ดีแล้วแต่หนีปัญญาเราหาได้ไม่ บัดนี้เราก็จับได้แล้วจะว่าประการใดเล่า เฮงเปงมีความกลัวยิ่งนักหน้าซีดสลดลงทันทีจึงพูดอ้อนวอนว่า ข้าพเจ้าได้ผิดแล้วขอท่านได้เมตตาช่วยชีวิตสักครั้งหนึ่งเถิด เปาบุ้นจิ้นจึงว่าวันนี้เราไม่พูดกับท่านแล้วพรุ่งนี้จึงค่อยพูดกัน จึงสั่งให้ทหารเอาตัวนาซิกไปใส่คุกไว้ตามเดิม แต่เฮงเปงกับกวยหวยนั้นให้ทหารเอาตัวไปคุมไว้ ครั้นรุ่งเช้าก็ให้ทหารคุมตัวเฮงเปงกับกวยหวยเข้าไปในพระราชวังพอพระเจ้าแผ่นดินเสด็จออก เปาบุ้นจิ้นก็ทูลว่าเมื่อคืนนี้

ข้าพเจ้า พาทหาร สี่คน ไปเที่ยว ตรวจ ตามถนน จน ถึงบ้าน เฮงเปง ข้าพเจ้าก็พาทหารเข้าไปในบ้านเฮงเปง เฮงเปง นั่งชำระความเรื่องกวยหวยข้าพเจ้าก็แอบฟังดู แล้วกราบทูลตามซึ่งรู้เหตุมานั้นทุกประการ บัดนี้ข้าพเจ้าพาตัวเฮงเปงกับกวยหวยเข้ามาถวาย พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็โกรธนัก จึงรับสั่งให้ทหารรักษาพระองค์ไปเอาตัวเฮงเปงกวยหวยเข้ามาหน้าที่นั่งแล้วตรัสว่า เราก็ได้ชุบเลี้ยงตัวถึงขนาดเหตุใดมิได้เห็นแก่เราบ้าง ตัวคิดประการใดจงบอกแต่ตามจริง เฮงเปงจึงกราบทูลว่าข้าพเจ้าเป็นคนโมหจริตมิได้คิดถึงพระเดชพระคุณ เห็นแก่ลาภและประโยชน์เพราะเชื่อคำนางเบสีภรรยาข้าพเจ้ามีความผิดยิ่งนัก พระเจ้าแผ่นดินก็ทรงพระสรวลจึงตรัสว่า เราได้ชุบเลี้ยงตัวก็ถึงขนาด ควรที่จะมีกตัญญูต่อเราจึงจะชอบ ไม่ควรที่จะเข้ากับผู้ผิดเลย ความเรื่องนี้จะต้องให้เปาบุ้นจิ้นชำระต่อไป พังหองจึงทูลว่าซึ่งพระองค์จะให้เปาบุ้นจิ้นชำระความเรื่องนี้ต่อไปนั้นไม่ควร ด้วยเดิมเปาบุ้นจิ้นทูลขอให้เฮงเปงชำระกวยหวย เฮงเปงก็หาชำระตามพระราชประสงค์ไม่ เปาบุ้นจิ้นเป็นผู้ทูลให้เฮงเปง

ชำระ เปาบุ้นจิ้นก็มีความผิด เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่าซึ่งพังหองทูลกล่าวโทษข้าพเจ้านั้นชอบแล้ว ข้าพเจ้ามีความผิดจริง แต่ความชอบของข้าพเจ้าซึ่งจะลบล้างความผิดได้ยังมีอยู่ แต่หาได้กราบทูลไม่ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสถามว่า ท่านมีความชอบสิ่งใดจงว่าไปเถิด เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่า เมื่อเวลาล่วงมาแล้วสองวันนี้เวลากลางคืนสองยามเศษ ข้าพเจ้ากับทหารทั้งสี่ไปเที่ยวตรวจโจรผู้ร้ายตามถนน เห็นขันทีคนหนึ่งเดินออกมาจากบ้านเฮงเปง ข้าพเจ้าร้องถามว่าจะไปข้างไหน เหตุใดไม่มีไต้เพลิง ขันทีผู้นั้นก็วิ่งหนี ข้าพเจ้ามีความสงสัยจึงให้ทหารวิ่งตามจับตัวขันทีคนนั้นได้ ข้าพเจ้าจึงถามว่าไปไหนมาเหตุใดจึงไม่มีไต้เพลิงมีธุระสิ่งไรจงบอกไปแต่ตามจริง ขันทีพูดอิดเอือนอ้างสิ่งโน้นสิ่งนี้ไป ข้าพเจ้ายิ่งมีความสงสัยมากขึ้นจึงให้ทหารจับขันทีเข้าผูกจะเฆี่ยน ขันทีกลัวจะถูกเฆี่ยนก็บอกว่าเล่าไทเฮาให้เอาหนังสือกับเพชรพลอยทองคำไปให้เฮง-เปง ให้ช่วยสงเคราะห์กวยหวยไกล่เกลี่ยเสียให้พ้นโทษเฮงเปงก็ว่าจะทำตาม พังหองจึงว่าท่านจับเฮงอินขันทีได้สองวันแล้วเหตุใดจึงไม่กราบทูล หรือท่านอุบายประการ

ใดอยากจะได้ความชอบหรือ พังหองกับเปาบุ้นจิ้นก็ทุ่มเถียงกันขึ้นต่อหน้าที่นั่ง ปูบีดชุนนางผู้ใหญ่จึงกราบทูลว่า เปาบุ้นจิ้นคนนี้ตั้งแต่รับราชการสนองพระเดชพระคุณมาก็ช้านานแล้ว หามีระแวงผิดสิ่งใดไม่ ราษฎรก็สรรเสริญว่ามีสติปัญญาซื่อตรงต่อแผ่นดิน ความเรื่องเป็นการในพระราชวัง เปาบุ้นจิ้นมากราบทูลพระองค์จึงได้ทราบ พังหองนี้เป็นคนเจ้าสำนวนนัก ไม่ควรจะทูลแคะไค้ขัดขวางความเรื่องนี้ ถ้าโปรดให้ผู้อื่นชำระก็คงจะเป็นเหมือนเฮงเปงอีก ซึ่งเฮงเปงจะรับสินบนหรือไม่รับนั้นไม่ยากดอก ขอพระองค์ได้โปรดให้เจ้าพนักงานไปค้นเอาสิ่งของซึ่งเปาบุ้นจิ้นทูลนี้ที่เรือนเฮงเปง ถ้าได้สิ่งของมาเหมือนเปาบุ้นจิ้นทูลแล้ว ต้องเอาตัวเฮงเปงกับนางเบสีมอบให้เปาบุ้นจิ้นชำระจึงจะชอบ

พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็เห็นชอบด้วย จึงสั่งให้พังโฮไปค้นดูสิ่งของที่บ้านเฮงเปง และเอาตัวนางเบสีมาบุนหงวนภักจึงทูลว่า พระองค์โปรดให้พังโฮไปนั้นไม่ควรด้วยพังโฮเป็นบุตรพังหอง เขาเป็นพรรคพวกกับเฮงเปง ขอพระองค์ได้โปรดให้ผู้อื่นไปจึงจะชอบ พระเจ้าแผ่นดินก็เห็นชอบด้วย จึงรับสั่งให้โตเคียนไปโตเคียนก็กราบถวาย

บังคมลาไปบ้านเฮงเปง ครั้นโตเคียนถวายบังคมลาไป แล้วจึงมีรับสั่งให้เฮาเอียนชิว ไปเอาตัวเฮงอินขันทีเข้ามาหน้าที่นั่ง พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสถามว่า ใครใช้เจ้าไปบ้านเฮงเปงด้วยธุระสิ่งใด เฮงอินก็กราบทูลตามจริง เหมือนคำให้การไว้ที่เปาบุ้นจิ้น พอโตเคียนพานางเบสีและสิ่งของเข้ามาถวาย พระเจ้าแผ่นดินทอดพระเนตรเห็นสิ่งของสมดังคำเปาบุ้นจิ้นกราบทูลก็เสียพระทัย จึงตรัสว่าเป็นถึงเล่าไทเฮายังเอาสินบนไปให้ขุนนางผิดเยี่ยงอย่างประเพณีนัก แล้วตรัสกับเปาบุ้นจิ้นว่า เฮงเปงกับนางเบสีมีความผิดมาก ท่านจงเอาตัวไปชำระเอาตัวผู้ร่วมคิดให้จงได้ ตรัสแล้วก็เสด็จขึ้น เปาบุ้นจิ้นก็ให้ทหารเอาตัวเฮงเปงกับนางเบสีมาที่โรงชำระ แล้วเปาบุ้นจิ้นก็ขึ้นนั่งบนที่ชำระความ จึงถามเฮงเปงว่าผู้ใดแนะนำเสี้ยมสอนให้คิดทำการเช่นนี้ มีผู้ร่วมคิดกี่คน เฮงเปงจึงบอกว่านางเบสีภรรยาข้าพเจ้าเป็นคนชักนำเสี้ยมสอน คนนอกนั้นหามีผู้ใดรู้เห็นไม่ เปาบุ้นจิ้นให้เฮงเปงลงไปเสียจากที่ชำระ ให้เอาตัวนางเบสีมาถามว่า ผู้ใดแนะนำเสี้ยมสอน และสมรู้ร่วมคิดด้วยกันกี่คน นางเบสีให้การว่าข้าพเจ้าเป็นแต่หญิง จะได้มีผู้ใดแนะนำเสี้ยมสอนและจะได้รู้เห็นว่าเฮงเปง

คิดประการใดนั้นหามิได้ เปาบุ้นจิ้นก็ให้เอาตัวเฮงเปงมาสอบถามเฮงเปงก็ให้การยันเอานางเบสี นางเบสีก็ไม่รับ เปาบุ้นจิ้นจึงให้ผูกเฮงเปงกับนางเบสีเข้าเฆี่ยนทั้งสองคน เฮงเปงนางเบสีกรับเป็นสัตย์ทั้งสองคนว่าข้าพเจ้าทั้งสองได้รับสินบนของเล่าไทเฮาจริง เปาบุ้นจิ้นก็คัดคำให้การขึ้นกราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินทอดพระเนตรคำให้การตลอดแล้ว ก็มีรับสั่งให้เอาเฮงเปงกับนางเบสีไปประหารชีวิตเสีย เปาบุ้นจิ้นก็ถวายบังคมลามา ให้ทหารเอาตัวเฮงเปงกับนางเบสีไปประหารชีวิตเสียตามรับสั่ง

ครั้นเวลารุ่งเช้า พระเจ้าแผ่นดินก็เสด็จออกขุนนางพร้อมกันจึงทรงพระดำริว่า ความเรื่องพระราชมารดาเดิมเรามีความสงสัยอยู่ ด้วยเป็นแต่เปาบุ้นจิ้นมาพูดฝ่ายเดียว เล่าไทเฮาเป็นถึงพระราชมารดาเหตุใดจึงเอาทองคำกับเพชรพลอยไปให้เฮงเปง ซึ่งเป็นผู้ชำระความกวยหวย เปาบุ้นจิ้นมีสติปัญญาลึกซึ้งเอาใส่ใจในราชการโดยแท้ จึงจับขันทีซึ่งเป็นคนใช้ของเล่าไทเฮาได้ ครั้นชำระไปได้ความจริงเหมือนเปาบุ้นจิ้นกล่าวทั้งสิ้น จะต้องให้เปาบุ้นจิ้นเอาตัวกวยหวยไปชำระจึงจะได้ความ ทรง

พระดำริดังนั้นแล้วจึงตรัสกับเปาบุ้นจิ้นว่าความเรื่องกวยหวยนี้เป็นการใหญ่ ท่านจงเอาตัวไปชำระเอาความจริงเถิด เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่าความเรื่องกวยหวยนี้ข้าพเจ้าเป็นโจทก์ ซึ่งพระองค์โปรดจะให้ข้าพเจ้าชำระนั้นไม่ได้ จะเสียราชประเพณีไป ขอพระองค์ได้โปรดให้ผู้อื่นชำระเถิด อนึ่งพังหองก็เป็นขุนนางผู้ใหญ่ควรที่จะชำระเอาความจริงถวายได้

พังหองได้ฟังก็ตกใจจึงคิดว่า ความเรื่องนี้เดิมเปาบุ้นจิ้นกราบทูลว่าเราชำระไม่ได้ บัดนี้กราบทูลว่าเราชำระได้คงมีอุบายทำกับเราเหมือนเฮงเปงเป็นมั่นคง จำจะทูลแก้ไขให้พ้นตัวจึงจะได้คิดแล้วจึงทูลว่า ข้าพเจ้ามีสติปัญญาน้อยจะชำระเอาความจริงถวายนั้นเหลือสติปัญญาจะสนองพระเดชพระคุณได้ พระเจ้าแผ่นดินได้ฟังจึงตรัสกับเปาบุ้นจิ้นว่า ความเรื่องนี้เราไม่เห็นผู้ใดจะชำระเอาความจริงได้ท่านจงเอาไปชำระเองเถิด เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่าถ้าไม่มีผู้ชำระแล้ว ข้าพเจ้าจะขอสนองพระเดชพระคุณต่อไป แต่ต้องชำระหน้าที่นั่งพระองค์จะได้ฟังเป็นประธาน ด้วยความเรื่องนี้แม้นชำระไปก็คงเกี่ยวไปถึงเล่าไทเฮาเป็นที่สำคัญอยู่แห่งหนึ่ง อนึ่งมักมีผู้เพ็ดทูลแคะได้ว่าชำระไม่

เป็นยุติธรรม ถ้าพระองค์เสือมเห็นไปบ้างตามคำผู้เพ็ดทูล ก็จะเป็นที่กวนพระทัยไม่รู้แล้ว ข้าพเจ้าจึงได้ทูลขอชำระหน้าที่นั่งหวังจะมิให้ผู้ใดกล่าวโทษได้ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่าท่านมีสติปัญญาคิดการรอบคอบเช่นนี้สมควรแล้ว ความเรื่องนี้ท่านจงเอาไปชำระตามอำนาจเถิดอย่าเห็นกับหน้าผู้ใดเลย จึงตรัสประกาศต่อหน้าขุนนางซึ่งเฝ้าอยู่พร้อมกันว่า ความเรื่องกวยหวยนี้เรามอบให้เปาบุ้นจิ้นชำระตามอาชญาแผ่นดิน ให้ได้ความจริง แม้นผู้ใดมากล่าวโทษว่า เปาบุ้นจิ้นชำระไม่เป็นยุติธรรมจะเอาตัวผู้นั้นเป็นโทษ ตรัสแล้วก็เสด็จขึ้น

เปาบุ้นจิ้นก็มายังโรงชำระนั่งที่ชำระความ แล้วสั่งทหารให้ไปเอาตัวกวยหวยมาแล้วถามว่า ท่านคิดประทุษร้ายต่อเจ้านายซึ่งมีพระคุณดังนี้ผิดนัก เทพยดาท่านไม่เข้าด้วยผู้ผิดจึงได้บันดาลให้ความอันนี้เกิดขึ้น ท่านคิดทำไว้ประการใดจงรับเสียตามจริง กวยหวยจึงคิดว่าความเรื่องนี้แม้นรับตามจริงก็คงจะถึงเล่าไทเฮา เล่าไทเฮาก็ได้ชุบเลี้ยงเรามาจนมียศใหญ่ถึงเพียงนี้เราก็มีอายุถึง ๘๒ ปีแล้ว ถึงเปาบุ้นจิ้นจะลงอาชญาเฆี่ยนตีเราประการใดก็ดีตายเสียดีกว่าเราไม่รับแล้ว คิดแล้วจึงว่ากับเปาบุ้นจิ้นว่า

ท่านจะถามข้อความกับเราก็จงถามกันแต่โดยดี อย่าข่มขี่เหมือนราษฎรนั้นไม่ได้ ความเรื่องนี้ท่านไปเก็บเอาที่ไหนมาว่ากล่าว เปรียบเหมือนเข็มตกในมหาสมุทรอันลึกผู้ใดจะงมหาได้ ท่านอย่ามีความสงสัยความข้อนี้หาจริงไม่ดอก เปาบุ้นจิ้นจึงว่าซึ่งเราถามท่านแต่โดยดี ก็เพราะเห็นว่าท่านกับเราได้ทำราชการสนองพระเดชพระคุณมาด้วยกันช้านานแล้ว ท่านจงรับเสียโดยดีเถิดอย่าให้ขุ่นเคืองพระทัยเลย เราจะช่วยเพ็ดทูลแก้ไขให้พ้นไกล กวยหวยก็หารับไม่ ให้การยืนคำอยู่ เปาบุ้นจิ้นก็สั่งให้ผูกกวยหวยเข้าเฆี่ยนยกหนึ่งกวยหวยก็ไม่รับ เปาบุ้นจิ้นก็ให้ติดเครื่องครบตบตีจนกวยหวยสลบไป ทหารเข้าแก้ไขฟื้นขึ้นกวยหวยจึงว่า ถ้าพระอาทิตย์กลับไปขึ้นข้างตะวันตก และน้ำในมหาสมุทรไหลย้อนขึ้นภูเขาเมื่อใดเราจึงจะรับ เรายังมีลมหายใจอยู่แล้วท่านอย่ามาหมายเลยที่เราจะรับ ถ้าเราตายไปแล้วเมื่อใดยมบาลถามเราจึงจะรับ เปาบุ้นจิ้นจึงตรึกตรองว่ากวยหวยนี้ใจแข็งเหี้ยมหาญนัก ถึงจะลงอาชญาเฆี่ยนตีสักเท่าใดที่ไหนจะรับ ซึ่งกวยหวยพูดว่าตายแล้วยมบาลถามจึงจะรับ พูดดังนี้เห็นจะเป็นความจริง คิดแล้วก็สั่งทหารให้เอากวยหวยไปใส่คุกไว้ ขณะเมื่อ

ทหารเอาตัวกวยหวยไปไว้ในคุกนั้น กวยหวยหารู้สึกตัวไม่ด้วยถูกเฆี่ยนตีจนสลบไปหลายครั้งจึงไม่รู้สึกตัว เปาบุ้นจิ้นก็ไปเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินแล้วทูลว่า ข้าพเจ้ามีความสำคัญอยู่ข้อหนึ่งแต่จะกราบทูลยังหาได้ไม่ พระเจ้าแผ่นดินก็โปรดให้เปาบุ้นจิ้นเข้ามาเฝ้าแทบฝ่าพระบาท เปาบุ้นจิ้นจึงกราบทูลว่า ซึ่งพระองค์โปรดให้ข้าพเจ้าเอาตัวกวยหวยไปชำระนั้น ถึงจะลงอาชญาเฆี่ยนตีสักเท่าใดกวยหวยก็ไม่รับ แต่กวยหวยพูดอยู่ว่าตายไปเมืองผีเมื่อยมบาลถามจึงจะรับ

พระเจ้าแผ่นดินตรัสถามว่า ถ้ากระนั้นท่านจะคิดประการใด เปาบุ้นจิ้นจึงทูลว่าจะต้องคิดอุบาย ขอให้พระองค์แต่งทหารรักษาพระองค์ที่สนิทให้แต่งเป็นทหารผี อนึ่งต้องจัดการที่สวนดอกไม้วางที่ทางให้ชอบกลเหมือนดังเมืองผี ต้องทำการเสียให้สำเร็จในค่ำวันนี้จึงจะได้ ด้วยกวยหวยต้องเฆี่ยนตีสลบไปยังหารู้สึกตัวไม่ แต่อย่าให้แพร่งพรายไป แม้นรู้ไปถึงเล่าไทเฮาเห็นการจะไม่สำเร็จ พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็เห็นชอบด้วย จึงรับสั่งให้เจ้าพนักงานจัดที่ทางดังเมืองผีที่สวนดอกไม้ดังคำเปาบุ้นจิ้นกราบทูลเสร็จแล้ว พระเจ้าแผ่นดินก็แต่งพระองค์เป็น

เจ้าพระยายมราช ให้ทหารรักษาพระองค์ที่สนิทแต่งเป็นทหารผี เปาบุ้นจิ้นนั้นแต่งตัวเป็นขุนนางเมืองผี ถือสมุดคอยจดถ้อยคำ ครั้นแต่งแปลงเสร็จแล้วพระเจ้าแผ่นดินและเปาบุ้นจิ้นทหารแปลง ก็ไปที่สวนดอกไม้ซึ่งจัดไว้ วันนั้นเป็นวันเดือนหงายเปาบุ้นจิ้นก็ให้ยกโต๊ะเครื่องบูชาบวงสรวงเทพยดามาตั้ง จุดธูปเทียนขึ้นบูชาเสร็จแล้ว คุกเข่าลงคำนับแล้วอธิษฐานว่า ขอเทพยดาทั้งหลายจงมาประชุมกันในเวลาค่ำวันนี้ ขอจงบันดาลดลใจให้กวยหวยเห็นเป็นเมืองผี ให้รับเสียโดยดีตามความจริงเถิด ครั้นเสร็จคำอธิษฐานแล้วอากาศก็มืดมัวเยือกเย็นจับอกจับใจเหมือนดังเมืองผี เปาบุ้นจิ้นก็มีความยินดีจึงเชิญเสด็จพระเจ้าแผ่นดินขึ้นนั่งที่พระยายม สั่งทหารบีศาจแปลงให้ไปเอาตัวกวยหวยมา แต่ไปถึงที่อยู่กวยหวยให้พูดเป็นอุบายว่า กวยหวยเจ้าถึงที่ตายแล้ว บัดนี้พระยายมให้เรามาเอาตัวไป จงเข้าทางประตูซึ่งเราจัดไว้นี้ แม้นผู้ใดร้องถามจงบอกว่ากวยหวยนี้ยังเป็นมนุษย์อยู่นั้นทำการประทุษร้ายต่อแผ่นดิน บัดนี้พระยายมให้เอาตัวไปชำระแล้วจึงเอาตัวมา ทหารแปลงสี่นายรับคำสั่งแล้วก็คำนับลาไป ถึงกวยหวยก็บอกกวยหวยตามอุบายของเปาบุ้นจิ้น

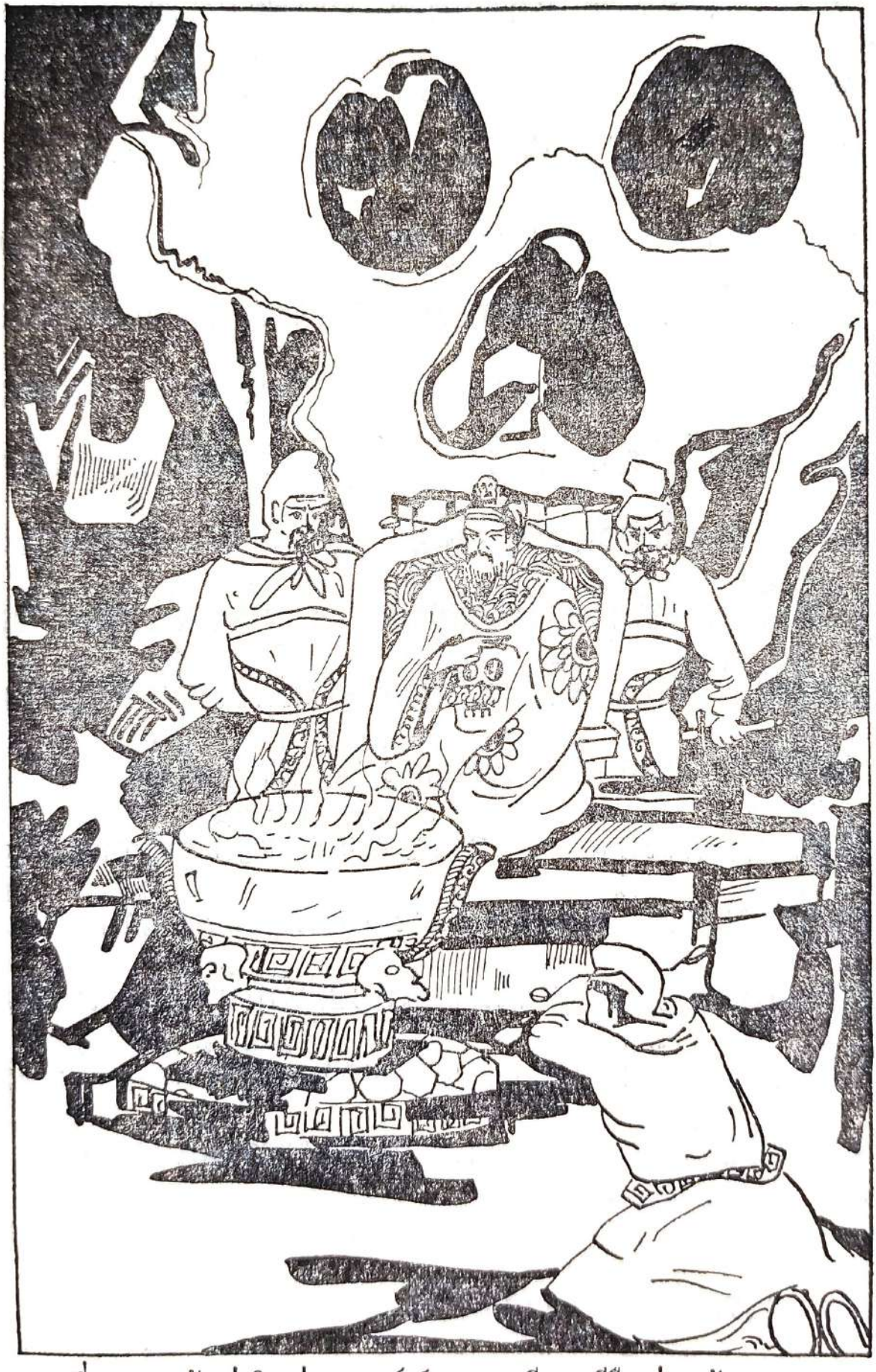

รูปที่ ๗ พระเจ้าแผ่นดินแต่งพระองค์เป็นยมบาล มีทหารผียืนอยู่สองข้าง ตรงกลางเป็นกระทะใบใหญ่มีน้ำเดือด กวยหวยขันทีแก่อายุ ๘๐ ปี คุกเข่าอยู่ตรงหน้ายมบาล

สั่งมานั้นทุกประการ แล้วก็เข้าช่วยกันพยุงเอาตัวกวยหวยเดินมา แต่กวยหวยนั้นสลบไปยังไม่ได้สติ ได้ยินแต่เสียงร้องเรียกแล้วพาตัวไปก็สำคัญว่าตัวตายไปแล้วทหารผีเขามาเอาตัวไป ครั้นถึงประตูกุยหมิงก่วน ทหารคนหนึ่งโตใหญ่ล่ำสันยืนเฝ้าประตูอยู่ร้องถามว่า พวกทหารเหล่านี้ไปเอาตัวใครมา ทหารสี่นายบอกว่าคนนี้คือตัวกวยหวยพระยายมให้ไปเอาตัวไปชำระ กวยหวยได้ฟังดังนั้นก็ตกใจให้เคลิ้มสติไปว่าตัวตายไปเมืองผีแล้ว ชักผ้าคลุมศีรษะออกดูเห็นทหารโตใหญ่มีความกลัวนัก ก็ชักผ้าคลุมศีรษะลงเสียดังเก่า ทหารก็พาตัวกวยหวยไปตรงหน้าพระยายมแปลง พระยายมแปลงจึงถามว่าเมื่อท่านยังไม่ตายนั้นทำการบาปสิ่งใดไว้บ้าง จงรับเสียแต่โดยดีเถิดเราจะช่วยแม้น ไม่รับเราจะให้ทหาร จับลงต้มในกระทะน้ำมันบัดนี้แล้วจะให้ส่งลงไปในนรกให้ไฟไหม้อยู่เป็นนิจมิได้รู้ผุดเกิดได้ กวยหวยได้ฟังพระยายมแปลงถามก็ชักผ้าที่คลุมศีรษะออกดู แลเห็นขุนนางและพระยายมมีทหารผีแวดล้อมเป็นอันมากก็ตกใจ ชักผ้าคลุมศีรษะเสียแล้วจึงคิดว่าเราก็ตายเป็นผีแล้วพระยายมถามเรา เราจะไม่รับก็ได้ พระยายมจะทำประการใดกับเราได้ คิดแล้วจึงตอบว่า เมื่อข้าพเจ้า

ยังเป็นมนุษย์อยู่นั้นจะได้ทำบาปกรรมสิ่งใดก็หาไม่ พระยายมจึงตอบว่าเราถามแต่โดยดีก็ไม่รับเป็นไร มีคงได้เห็นกัน ว่าแล้วก็ร้องสั่งทหารผีจงเอาตัวกวยหวยไปทิ้งลงในกระทะน้ำมันเสียบัดนี้ แล้วส่งลงในนรกอย่าให้รู้ผุดเกิดได้ ทหารผีก็เข้ากลุ้มรุมกันจับตัวกวยหวยจะทิ้งลงไปในกระทะน้ำมัน กวยหวยก็ชักผ้าที่คลุมศีรษะออกดูเห็นน้ำมันในกระทะน้ำมันนั้นเดือดพล่านอยู่มีความกลัวยิ่งนัก จึงคิดว่าแม้นเรารับเสียแต่โดยดีเห็นจะไม่เป็นไร พระยายมว่าจะช่วยแก้ไขให้เบาบาง ถ้าเราไม่รับก็จะให้ไปตกในนรกมิให้รู้ผุดเกิด เราก็จะต้องทนทุกขเวทนาอยู่ช้านานไหนเราจะทนได้ คิดแล้วจึงบอกกับทหารผีจงพาเราไปหาพระยายมเถิดเราจะรับโดยดีแล้ว ทหารผีก็พามาหาพระยายม พระยายมจึงว่ารับเสียแต่โดยดีแล้วเรามีความเมตตาบ้างจะปิดบังไว้ทำไม กวยหวยจึงให้การตามจริงว่าเดิมข้าพเจ้าเป็นขันทีอยู่ในพระราชวัง นางเล่าไทเฮาคลอดพระราชบุตรเป็นหญิง นางลีสินฮุยมเหสีรองคลอดพระราชบุตรเป็นชาย พระเจ้าซ่องจีนจงฮ่องเต้เสด็จไปราชการทัพ นางเล่าไทเฮาจึงปรึกษากับข้าพเจ้าว่า บุตรของตัวเป็นหญิงบุตรนางลีสินฮุยเป็นชายนานไปคงได้ราชสมบัติ จำ

จะต้องคิดกำจัดบุตรนางลีสินฮุยเสีย กวยหวยก็ให้การตามซึ่งตัวกับนางเล่าไทเฮาและสมัครพรรคพวกคบคิดกันกำจัดพระราชบุตร และเอาไฟเผาเก๋งนางลีสินฮุย นางลีสินฮุยจะเป็นตายประการใดข้าพเจ้าหาทราบไม่ เป็นความสัตย์จริงของข้าพเจ้าแต่เท่านี้ พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้เจ้าแผ่นดิน ซึ่งพระองค์เป็นพระยายมทรงสดับกวยหวยให้การตลอด แล้วก็ทรงพระกันแสง มีความแค้นกวยหวยกับเล่าไทเฮาเป็นอันมากแต่มิได้ตรัสประการใด

เปาบุ้นจิ้นฟังคำให้การกวยหวยสิ้นสำนวนแล้ว ก็ให้เสมียนเขียนถ้อยคำไว้ จึงสั่งทหารทั้งหลายซึ่งแปลงเป็นผีนั้นเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเสียตามเดิม พระเจ้าแผ่นดินก็ทรงเครื่องทรงตามเดิมจึงดำรัสให้รื้อการซึ่งทำเป็นเมืองผีเสียสิ้น กวยหวยได้ยินเสียงผู้คนเอะอะก็ชักผ้าที่คลุมศีรษะออกดูเห็นหาใช่เมืองผีไม่ เหลือบไปเห็นพระเจ้าแผ่นดินเสด็จอยู่บนเก้าอี้ เปาบุ้นจิ้นและทหารทั้งหลายยืนอยู่เป็นแถวก็ตกใจแทบจะตายไปในขณะนั้น ให้คิดแค้นเปาบุ้นจิ้นยิ่งนักจึงคิดว่าเปาบุ้นจิ้นนี้มีปัญญาสามารถนัก เราเสียกลเขาเสียแล้วหารู้ที่จะทำประการใดไม่ต้องจนใจก้มหน้านิ่งอยู่

ฝ่ายพระเจ้าแผ่นดินจึงมีพระดำรัสว่า กวยหวยนี้หามีกตัญญูต่อแผ่นดินไม่ ทำให้เราพลัดพรากจากพระราชมารดา พระราชมารดาได้ความทุกขเวทนาเป็นอันมาก นี่หากว่าเปาบุ้นจิ้นมีสติปัญญาจึงอาจสามารถทำอุบายเอาความจริงได้ จึงมีรับสั่งให้ทหารรักษาพระองค์เอาตัวกวยหวยไปจำขังไว้ สั่งแล้วก็เสด็จกลับเข้าพระราชวัง จึงรับสั่งให้เจ้าพนักงานจัดโต๊ะมาตั้งเลี้ยงเปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นกินโต๊ะอิ่มสำเร็จแล้ว จึงกราบทูลว่า ตันหลิมเป็นผู้ช่วยชีวิตพระองค์ไว้ ถ้าพระองค์จะใคร่ทราบความเดิมให้ละเอียดจงให้หาตันหลิมมาถามดูเถิด พระเจ้าแผ่นดินก็เห็นชอบด้วย จึงรับสั่งให้หาตันหลิมเข้ามาเฝ้าแล้วตรัสถามว่าเมื่อครั้งแผ่นดินพระเจ้าซ่องจีนจงฮ่องเต้นั้น นางเล่าไทเฮาทำการจำกัดพระราชบุตรนั้นท่านรู้ความประการใดจงเล่าไปให้เราฟัง ตันหลิมก็อุบอิบอยู่หาอาจกราบทูลข้อความประการใดไม่ ด้วยเกรงอำนาจนางเล่าไทเฮากับกวยหวยอยู่ เปาบุ้นจิ้นรู้ในทีจึงว่ากับตันหลิมว่า ท่านจงทูลไปตามจริงเถิดอย่าเกรงผู้ใดเลย นางเล่าไทเฮากับกวยหวยรับเป็นสัตย์แล้ว ตันหลิมมีความยินดีจึงกราบทูลว่าเดิมเวลาวันหนึ่งเป็นวันแซยิดของโปยอ๋อง โปยอ๋องให้

ให้ข้าพเจ้าไปเก็บดอกไม้ในสวนหลวง ข้าพเจ้าเห็นนางโควหนิงอุ้มเด็กร้องไห้อยู่ที่ปากสระ ข้าพเจ้าจึงถามว่าเจ้าอุ้มบุตรผู้ใดมานั่งร้องไห้อยู่ในนี้ด้วยเหตุใด นางโควหนิงบอกข้าพเจ้าว่า นางเล่าไทเฮากับกวยหวยให้นางเอาราชบุตรมาทิ้งน้ำเสีย นางโควหนิงมิอาจทำได้ด้วยเป็นลูกกษัตริย์ ให้มีความสงสารนักจึงได้ร้องไห้อยู่ดังนี้ ข้าพเจ้าจึงว่าแก่นางโควหนิงว่าถ้ากระนั้นเจ้าจงส่งพระราชบุตรมาให้เรา เราจะเอาไปให้โปยอ๋องและนางเต็กไทเฮาเลี้ยงไว้ นางโควหนิงก็ดีใจส่งพระราชบุตรให้ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็เอาพระราชบุตรซ่อนใส่ในเข่งดอกไม้พาไปให้โปยอ๋องและนางเต็กไทเฮา ข้าพเจ้าก็แจ้งความให้โปยอ๋องและนางเต็กไทเฮาฟังทุกประการ โปยอ๋องและนางเต็กไทเฮาก็รับพระราชบุตรเลี้ยงไว้มิให้ผู้ใดรู้ ครั้นเพลาพลบค่ำลงวันนั้นเกิดเพลิงไหม้เก๋งนางลีสินฮุย นางลีสินฮุยนั้นจะเป็นตายประการใดข้าพเจ้าหาทราบไม่ โปยอ๋องก็ดับสูญไปเสีย แต่พระเจ้าซองจินจงฮ่องเต้ยังไม่เสด็จกลับมาจากราชการทัพเป็นความสัตย์จริงของข้าพเจ้าแต่เท่านี้ พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสถามว่า พระราชบุตรนั้นไปข้างไหน เราไม่ใช่บุตรนางเต็กไทเฮาดอกหรือ ตันหลิมทูลว่าหาใช่บุตรนางเต็กไทเฮาไม่ คือพระองค์เป็นเจ้าแผ่นดินนี้

และเป็นราชบุตรนางลีสินฮุย พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสถามต้นหลิมต่อไปว่า ท่านก็รู้ความสิ้นทุกประการแล้วเหตุใดจึงไม่บอกเราให้รู้แต่แรกเล่า ต้นหลิมจึงทูลว่าโปยอ๋องก็ถึงแก่กรรมแล้ว นางเต็กไทเฮาก็รู้ความไม่ละเอียด อนึ่งนางเล่าฮองเฮากับกวยหวยก็มีอำนาจมาก ข้าพเจ้าเป็นแต่ผู้น้อยจึงหาอาจกราบทูลประการใดไม่ พระเจ้าแผ่นดินก็เห็นชอบด้วยจึงตรัสว่า ครั้นท่านมีความชอบนักหนา เราไปรับพระราชมารดามาแล้วจึงจะตั้งให้ท่านเป็นที่มียศใหญ่ ตรัสแล้วก็ให้ทหารรักษาพระองค์พาตัวต้นหลิมไปส่งถึงบ้าน แล้วตรัสกับเปาบุ้นจิ้นว่า เราจะไปรับพระราชมารดามา ณ เมืองซินจิว ท่านจงล่วงหน้าไปก่อนเราเถิด เปาบุ้นจิ้นก็กราบถวายบังคมลามาบ้าน จัดเสบียงอาหารผู้คนได้พร้อมแล้วก็ออกจากเมืองหลวง รอนแรมไปตามระยะทาง เห็นที่แห่งใดชอบกลก็ให้ทหารทำที่ไว้รับเสด็จตามระยะทางจนถึงเมืองซินจิว

ฝ่ายพระเจ้าแผ่นดิน ครั้นถึงวันฤกษ์ดีก็เสด็จพระราชดำเนินออกจากเมืองหลวง พร้อมด้วยขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยตรงไป ยังเมืองซินจิว

ฝ่ายคนใช้ของนางเล่าไทเฮาแจ้งว่าพระเจ้าแผ่นดินกับเปาบุ้นจิ้นคิดอุบายเอาตัวกวยหวยไปชำระ กวยหวย

รับเป็นสัตย์แล้ว ก็เอาความไปแจ้งแก่นางเล่าไทเฮาทุกประการ นางเล่าไทเฮาแจ้งความแล้วก็ตกใจ จึงตรึกตรองว่าความเรื่องนี้กวยหวยกรับเป็นสัตย์แล้วถ้าพระเจ้าแผ่นดินเสด็จกลับมาถึง พระเจ้าแผ่นดินแม้นจะไม่ทำโทษเรา นางลีสินฮุยกับเปาบุ้นจิ้นคงทำโทษเราเป็นแท้ เรากลับถึงฮองไทเฮามียศใหญ่จะต้องตายด้วยเขาทำโทษหาควรไม่ โทษเรากลับถึงตายแล้วตายเสียดีกว่า คิดแล้วก็ไปผูกคอตายเสียที่เก่ง ฝ่ายคนใช้นางเล่าไทเฮาเห็นเล่าไทเฮาผูกคอตายก็เอาความไปแจ้งแก่นางเซาฮองเฮามเหสี พระเจ้าแผ่นดินนางเซาฮองเฮาจึงว่านางเล่าไทเฮามีโทษอยู่อย่าเพ่อเอาศพไปฝังก่อนต้องรักษาไว้คอยท่าพระเจ้าแผ่นดิน กว่าจะเสด็จกลับมา สาวใช้ก็เอาศพใส่หีบไว้

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นให้ทหารทำทางและที่ประทับรับเสด็จจนถึงเมืองซินจิวเสร็จแล้ว ก็บอกแก่เจ้าเมืองขุนนางกรมการว่าพระเจ้าแผ่นดินจะเสด็จมารับพระราชมารดา ผู้รักษาเมืองและกรมการทั้งหลายก็ทำที่ไว้รับเสด็จที่ในเมืองตามธรรมเนียม ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นจัดแจงการรับเสด็จเสร็จแล้วก็ไปหานางลีสินฮุยคุกเข่าลงคำนับแล้ว บอกว่าข้าพเจ้าชื่อเปาบุ้นจิ้นมาถึงแล้ว นางลีสินฮุยได้ยินเสียงก็จำได้

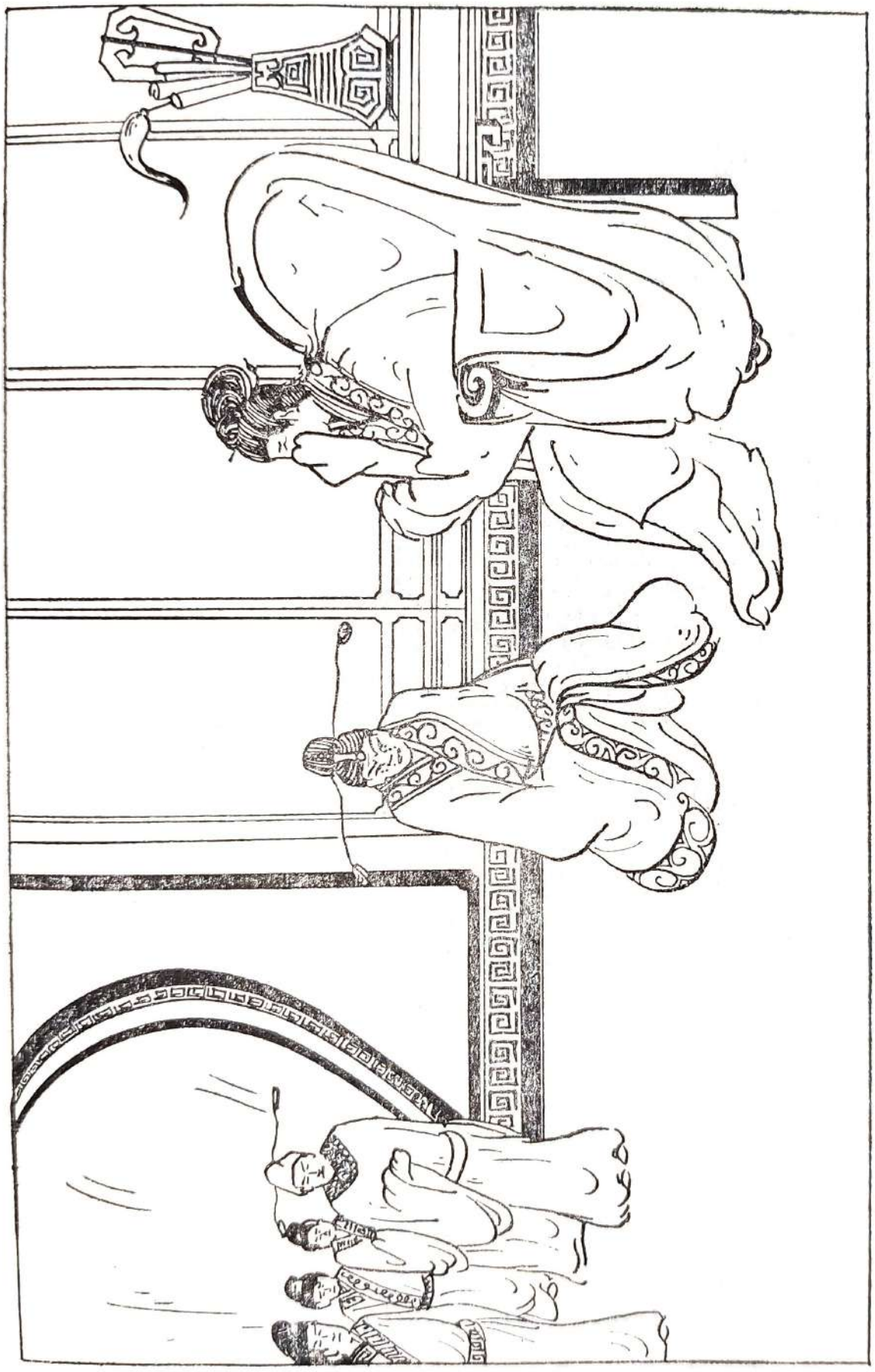

รูปที่ ๘ นางสีสินอยู่พระราชมารดานั่งอยู่ พระเจ้าแผ่นดิน กำลังคุกเข่าตรงหน้านาง ทรงกันแสงทั้ง ๒ องค์

จึงถามว่าท่านเข้าไปกราบทูลชำระความของเราแล้วหรือ เปาบุ้นจิ้นก็แจ้งความตามซึ่งกราบทูล และชำระความให้นางฟังแล้วก็ทูลว่า บัดนี้พระเจ้าแผ่นดินจะเสด็จมารับท่านกลับเข้าไปพระราชวัง บัดนี้เสด็จมาเกือบจะถึงแล้ว นางลิสินฮุยได้ฟังมีความยินดีตั้งใจคอยท่าพระเจ้าแผ่นดินมิได้ขาด

ฝ่ายพระเจ้าแผ่นดิน ก็เสด็จพระราชดำเนินออกจากเมืองหลวง พร้อมด้วยขุนนางข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อยรอนแรมมาตามทางที่ประทับจนถึงเมืองซินจิว ทอดพระเนตรเห็นเปาบุ้นจิ้นกับผู้รักษาเมือง กรมการมาคอยรับเสด็จอยู่นอกเมือง เปาบุ้นจิ้นกับผู้รักษาเมืองก็เชิญเสด็จเข้าไปประทับในเมือง ครั้นรุ่งเช้าก็มรับสั่งให้เปาบุ้นจิ้นนำเสด็จไปจนถึงที่อยู่นางลิสินฮุยพระราชมารดา เปาบุ้นจิ้นก็ทูลว่าพระราชมารดานั่งอยู่ที่ตรงนั้น พระเจ้าแผ่นดินก็เสด็จเข้าไปใกล้ แล้วคุกเข่าลงคำนับทรงพระกันแสงพลางทูลว่า ข้าพเจ้าผู้เป็นบุตรมาถึงแล้ว ขอเชิญท่านกลับเข้าพระราชวังเถิด นางลิสินฮุยได้ฟังก็ร้องไห้ จึงเอามือไปคลำดูพระเจ้าแผ่นดินแล้วตรัสว่า แต่มารดาจากมายี่สิบห้าปี

แล้วต้องทนทุกขเวทนาอยู่ที่นี่ จักษุก็มืดหาเห็นสิ่งใดไม่ นี่
หากว่าได้กวยไฮซิวหาเลี้ยงมารดา มารดาจึงได้รอดชีวิต
มา ซึ่งเจ้าได้พบมารดาก็เพราะเปาบุ้นจิ้นเขามีสติปัญญา
จึงได้รู้จักพบปะกัน กวยไฮซิวเขามีคุณต่อมารดามากนัก
เจ้าจงชุบเลี้ยงเขาด้วย พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่า มารดา
อย่าวิตกถึงกวยไฮซิวเลยขอเชิญมารดากลับเข้าพระราชวัง
เถิด นางลีสินฮุยจึงตรัสว่ามารดาอยากจะอยู่ที่เมืองซินจิว
นี่ตามสบาย ด้วยจักษุไม่เห็นหนสิ่งใดเจ้าจะได้ความอาย
แก่ขุนนางและราษฎร พระเจ้าแผ่นดินก็ทูลวิงวอนจะให้
พระราชมารดากลับเข้าพระราชวัง นางลีสินฮุยจึงตรัสว่า
กวยไฮซิวได้หาเลี้ยงมารดามา เขามีคุณต่อมารดาใหญ่
หลวงนักเจ้าจงคำนับเขาเสียเถิด พระเจ้าแผ่นดินได้ทรง
ฟังขยับพระองค์จะคำนับกวยไฮซิว เปาบุ้นจิ้นจึงทูลขัดขึ้น
พระองค์เป็นพระมหากษัตริย์อันประเสริฐซึ่งจะคำนับกวย-
ไฮซิวนั้นไม่ควรด้วยกวยไฮซิวเป็นแต่ราษฎร ควรที่จะ
ทรงชุบเลี้ยงให้เป็นที่มียศใหญ่จึงจะชอบ ข้อซึ่งจะให้จักษุ
พระราชมารดาเห็นสว่างนั้น ขอพระองค์จงตั้งเครื่องบูชา
บวงสรวงเทพยดาทรงอธิษฐานแล้ว พระองค์จงเอา

พระชิวหาเลียที่จักษุพระราชมารดาจักษุพระราชมารดาก็จะสว่างเห็นถนัดดังพระราชประสงค์ พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็ดีพระทัย จึงมีรับสั่งให้เจ้าพนักงานจัดโต๊ะเครื่องบูชาสำหรับบวงสรวงเทพยดาเสร็จ ก็เสด็จไปที่โต๊ะจุดรูปเทียนบูชา จึงทรงอธิษฐานว่า ขอเทพยดาทั้งหลายจงมาช่วยอวยชัยข้าพเจ้าบัดนี้ด้วย พระราชมารดาข้าพเจ้าแต่พลัดพรากจากไปช้านานนักหนา จนพระราชมารดาเสียจักษุ ข้าพเจ้าจะเอาชิวหาแห่งข้าพเจ้าเลียที่จักษุพระราชมารดา ขอให้จักษุพระราชมารดาข้าพเจ้าเห็นปกติดังเก่า ข้าพเจ้าจะยกส่วยสาอากรที่เมืองซินจิวเสีย ๑๐ ปี อนึ่งนักโทษที่ถึงที่จะตายจะยกโทษไว้มิให้ตาย ถ้าผู้ใดโทษหนักโทษเบาข้าพเจ้าจะปล่อยเสียให้สิ้นทั้งแผ่นดิน ขอเทพยดาทั้งหลายจงบันดาลให้สำเร็จความปรารถนาแห่งข้าพเจ้าเถิด ครั้นอธิษฐานบนบานแล้ว พระเจ้าแผ่นดินก็เอาพระชิวหาเลียที่พระเนตรพระราชมารดา เทพยดาก็บันดาลให้จักษุนางลีสินฮุยเห็นเป็นปกติดังเก่า นางลีสินฮุยก็มีความยินดี จึงตรัสกับพระเจ้าแผ่นดินว่า จักษุมารดาแลเห็นแล้วพระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็มีความยินดี จึงมีรับสั่งกับผู้รักษาเมืองว่าภาษีอากรที่เมืองซินจิวนั้นให้ยกเสีย ๑๐ ปี นักโทษ

ทั้งหลายจงปล่อยเสียให้สิ้น แล้วรับสั่งให้เจ้าพนักงานมีหนังสือรับสั่งส่งไปตามหัวเมืองทั้งหลาย ให้ปล่อยนักโทษเสียทุก ๆ เมือง

ครั้นเวลารุ่งเช้า พระเจ้าแผ่นดินก็เชิญพระราชมารดาขึ้นทรงรถ จึงมีรับสั่งให้กวยไฮซิวตามเสด็จไปด้วย พระเจ้าแผ่นดินก็เสด็จพระราชดำเนินออกจากเมืองซินจิว รอนแรมไปตามระยะทางจนถึงเมืองหลวง โลฮวยอ๋องและขุนนางทั้งปวงก็ชวนกันออกไปคอยรับเสด็จพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินก็มีความยินดี เชิญเสด็จพระราชมารดาเข้าพระราชวัง ตั้งพระนามเป็นที่ลีไทเฮา นางลีไทเฮาตรัสแก่พระเจ้าแผ่นดินว่า เมื่อมารดาอยู่เมืองซินจิวนั้นเทพารักษ์ศาลตั้งงักใต้ตีเข้าฝันมารดาว่า ความเรื่องมารดานี้ต้องให้เปาบุ้นจิ้นชำระจึงจะได้ คุณเทพารักษ์มีอยู่แก่มารดานักหนา เจ้าต้องคิดอ่านตอบแทนสนองคุณท่านให้สมควร พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่ามารดาอย่าวิตกเลย ข้าพเจ้าจะให้ทำตามประสงค์ แต่กวยหวยนี้มีโทษมากจะต้องกำจัดประหารชีวิตเสีย เล่าไทเฮาก็มีโทษอยู่ มารดามาถึงพระราชวังแล้ว ก็หามาไต่ถามและเยี่ยมเยือนตามธรรมเนียมไม่ ตันหลิมกับเต็กไทเฮานี้หาดีไม่ ด้วยปิดบังความไว้จนบัดนี้ และเล่าไทเฮากับเต็กไทเฮา ตันหลิม

๓ คนนี้ ข้าพเจ้ามอบให้มารดาบังคับโทษคนทั้ง ๓ ตามโทษ นางลีไทเฮาจึงตรัสว่า เจ้าว่าดังนั้นหาควรไม่ ตันหลิมเขาได้อุ้มเอาเจ้าไปส่งให้เต๊กไทเฮา เต๊กไทเฮาก็ได้ทำนุบำรุงเลี้ยงเจ้าไว้จนเติบใหญ่ได้ราชสมบัติเป็นเจ้าแผ่นดิน เจ้าจึงมาพบกับมารดา ถ้าหากตันหลิมกับเต๊กไทเฮาไม่ช่วยเจ้า ไหนเลยแม่ลูกจะรู้จักกัน ถึงมารดาเป็นที่เกิดของเจ้าก็จริงอยู่ แต่หาได้ทำนุบำรุงเลี้ยงเจ้าไม่ ตันหลิมกับเต๊กไทเฮามีคุณแก่เจ้านักหนา เจ้าก็เป็นมหากษัตริย์มียศศักดิ์ใหญ่จะมาลบหลู่ผู้มีคุณเสียนั้นหาควรไม่ แต่กวยหวยนั้นมีโทษมากจะกำจัดเสียก็ควร เล่าไทเฮาก็มีโทษ แต่มารดาได้ผูกพันถือโทษไม่ มารดาคิดว่าจะไปคำนับเขาตามผู้ใหญ่ผู้น้อย พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงฟังก็หาอาจขัดขืนไม่ จึงดำรัสให้นางข้างในนำเสด็จไปที่เก๋งนางเล่าไทเฮา นางพนักงานทั้งหลายจึงทูลว่าเมื่อพระองค์เสด็จไปเมืองซินจิวนั้น นางเล่าไทเฮาผูกคอตายเสียแล้ว นางเซาฮองเฮาเห็นว่าเล่าไทเฮามีโทษอยู่จึงให้เอาศพใส่หีบไว้คอยรอฟังรับสั่งจะโปรดประการใด นางลีไทเฮาแจ้งว่าเล่าไทเฮาดับสูญล่วงไปแล้วคิดถึงความดีที่มีมาแต่หลังก็ให้อาลัยนัก ด้วยเคยทำราชการมาด้วยกัน จึงให้

เจ้าพนักงานเอาศพเล่าไทเฮาไปผั่งไว้เคียง พระศพพระเจ้าซ่องจีนจงฮ่องเต้ตามธรรมเนียม พระเจ้าแผ่นดินจึงทูลว่าเล่าไทเฮามีโทษมาก ซึ่งมารดาจะให้เอาศพไปผั่งริมพระศพพระเจ้าซ่องจีนจงฮ่องเต้นั้นหาควรไม่ จะเสียราชประเพณีไป นางลีไทเฮาก็เห็นชอบด้วย

ฝ่ายนางเต็กไทเฮาแจ้งว่าพระเจ้าแผ่นดินเชิญเสด็จพระราชมารดามาถึงพระราชวังก็มีความยินดี เรียกบ่าว-ไพร่ได้พอสมควรแล้วก็เสด็จเข้าพระราชวัง พระเจ้าแผ่นดินกับลีไทเฮาก็เสด็จมาต้อนรับเชิญให้นั่งที่สมควร แล้วก็พูดจาสนทนากันเป็นที่สบาย นางลีไทเฮาจึงให้คนใช้ไปเชิญนางเอียเลงผัวมา ฝ่ายคนใช้รับคำสั่งแล้วก็คำนับลาไป ถึงวังบูเหนงฮู คำนับนางเอียเลงผัวแล้วบอกว่านางลีไทเฮาราชมารดาให้ข้าพเจ้ามาเชิญท่านไปบัดนี้ นางเอียเลงผัวก็มีความยินดี เรียกหาบ่าวไพร่พร้อมแล้วก็รีบไปถึงพระราชวัง นางลีไทเฮา เต็กไทเฮา พระเจ้าแผ่นดิน ก็เสด็จมาต้อนรับเชิญให้นั่งที่อันสมควรพูดจาสนทนากันเป็นที่สบาย แล้วจึงรับสั่งให้เจ้าพนักงานยกโต๊ะมาตั้ง พระเจ้าแผ่นดินกับนางลีไทเฮา นางเต็กไทเฮา

นางเอียเลงผัวกินโต๊ะอิมสำเร็จแล้วนางเต็กไทเฮา นางเอียเลงผัวก็คำนับลากลับไปที่อยู่ ครั้นรุ่งขึ้นเวลาเช้าพระเจ้าแผ่นดินก็เสด็จออกขุนนาง ขุนนางเฝ้าครบตำแหน่ง พระเจ้าแผ่นดินจึงมีพระราชดำรัสว่า นางโควหนิงได้อุ้มเอาพระราชบุตรไปส่งให้ตันหลิม และได้บอกเหตุกับลี-ไทเฮาราชมารดามีความชอบมาก ให้ขุดศพไปฝั่งใหม่ฝั่งไว้ริมพระศพพระเจ้าซ่องจีนจงฮ่องเต้ ให้มีป้ายศิลาบัก ไว้เป็นสำคัญ ตันหลิมนั้นได้พาพระราชบุตรไปส่งโปยอ๋องเต็กไทเฮามีความชอบ ให้เป็นที่เกาเชยเกาส่วยได้ว่ากล่าวขันทีและการข้างในสิทธิ์ขาดแทนที่กวยหวย นางเต็กไทเฮานั้นได้เลี้ยงรักษาพระราชบุตรไว้จนเจริญวัย มีความชอบแต่ปิดบังอำความไว้มิได้กราบทูลให้ทราบมีความผิด คุณกับโทษก็กลบลบกันไป คงให้เป็นที่เต็ก-ไทเฮาดังเก่า เล่าไทเฮาได้ทำอุบายจะทำร้ายพระราชบุตรมีความผิดมาก แต่ได้เป็นมเหสีที่หนึ่งพระเจ้าซ่องจีนจงฮ่องเต้ อนึ่งได้ตั้งเป็นที่ไทเฮาแล้วให้ยกโทษเสีย ให้เอาศพไปฝั่งที่อันควร แต่อย่าให้ฝั่งริมพระศพพระเจ้าซ่องจีนจงฮ่องเต้ เปาบุ้นจิ้นนั้นมีความชอบมากชำระเอาความจริงได้ ให้เป็นที่เล่งภูเกาะขุนนางผู้ใหญ่ ได้บังคับว่า

กล่าวและตัดสินข้อความเด็ดขาดและเป็นผู้สำเร็จราชการบังคับได้ทั่วอาณาเขต กวยหวยนั้นให้ประหารชีวิตเสีย เมื่อจะประหารชีวิตนั้นให้ตันหลิมไปดูด้วย กวยหวยจะได้มีความอายแก่ตันหลิม เจ้าพนักงานก็ลวายบังคมลาพาตัวกวยหวยไปถึงที่ประหารชีวิต แล้วก็เชิญตันหลิมมาดูตามรับสั่ง พอตันหลิมมาถึงทหารก็ลงดาบประหารชีวิตกวยหวยในทันใดนั้น

ฝ่ายตันหลิมเห็นทหารฆ่ากวยหวยตายแล้วจึงคิดว่ากวยหวยนี้มียศศักดิ์ใหญ่แต่คิดหาดีไม่จึงต้องตายด้วยคมอาวุธ ถ้าแม้คิดดีก็คงมีความชอบเหมือนตัวเรา คิดแล้วก็หัวเราะขึ้นมา ตันหลิมเป็นคนชราถอยกำลังก็เป็นลมปัจจุบันขึ้นมาตายในทันใดนั้น เปาบุ้นจิ้นเห็นดังนั้นก็ตกใจจึงรีบไปกราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินได้ทรงพังก็ตกพระทัยให้มีความอาลัยในตันหลิมยิ่งนักด้วยเป็นคนสัตย์ซื่อต่อแผ่นดิน จึงรับสั่งให้เจ้าพนักงานจัดหีบใส่ศพไปฝังไว้ตามยศอย่างขุนนางผู้ใหญ่ อายุตันหลิมได้ ๙๒ ปี เจ้าพนักงานก็จัดหีบใส่ศพตันหลิมไปฝังไว้ตามรับสั่ง พระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งให้หากวยไฮซิวเข้ามาเฝ้าแล้วตรัสว่า ท่านมีคุณแก่เรานักหนาจงเป็นที่อัน-

ลักอ๋องตำแหน่งเจ้าเถิด จงรับราชการอยู่ในเมืองหลวงกับเราเถิด อันลักอ๋องจึงกราบทูลว่าซึ่งทรงพระเมตตาชุบเลี้ยงตั้งให้มียศนั้นพระเดชพระคุณหาที่สุดมิได้ แต่ข้าพเจ้าหาเข้าใจขนบธรรมเนียมไม่ ขอพระองค์จงโปรดให้ข้าพเจ้าไปอยู่บ้านเดิมที่เมืองซินจิวเถิด พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่าท่านไม่ยอมทำราชการก็ตามอัชฌาสัยจึงรับสั่งให้เจ้าพนักงานเบิกเงินในพระคลังไปทำวังให้อันลักอ๋องและศาลเจ้าตั้งงักใต้ตี่ให้หมดจดงดงามดี เจ้าพนักงานก็ถวายบังคมลามาเบิกเงินในพระคลังไปพอจับจ่ายใช้ราชการแล้ว ก็จัดแจงเสบียงอาหารบ่าวไพร่ได้พร้อมแล้วก็ออกจากเมืองหลวงไปถึงเมืองซินจิว ก็กะที่ทางวางตำหนักรักษาวังอันลักอ๋อง และทำศาลเจ้าตั้งงักใต้ตี่สำเร็จแล้ว ก็กลับมากราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินก็มีรับสั่งให้เปาบุ้นจิ้นจัดกระบวนแห่ไปส่งอันลักอ๋อง ณ เมืองซินจิว เปาบุ้นจิ้นก็ถวายบังคมลาออกมาจัดกระบวนแห่ไว้พร้อมเสร็จตามรับสั่ง อันลักอ๋องก็เข้าไปทูลลาลีไทเฮาและพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินจึงตรัสว่า ท่านมีคุณกับเรานักหนาเราให้จัดกระบวนแห่ไปส่งจะได้เป็นเกียรติยศแห่งท่าน ท่านจงไปให้เป็นสุขเถิด

อันลักอ๋องก็ถวายบังคมลาพอได้เวลาก็ขึ้นสู่รถ เปาบุ้นจิ้นและขุนนางทั้งหลายก็ให้เดินกระบวนแห่ แห่อันลักอ๋องไปจนถึงเมืองซินจิว ผู้รักษาเมืองและกรมการทั้งหลายก็ออกมารับอันลักอ๋อง แล้วเชิญอันลักอ๋องไปอยู่วังสร้างใหม่ อันลักอ๋องก็สำราญอยู่ในวังที่สร้างใหม่นั้น พวกกระบวนแห่ทั้งหลายต่างคนก็กลับไปเมืองหลวง

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นก็ไปจ่ายเสบียงอาหารแก่ราษฎรอยู่เมืองซินจิวยังหากลับไปเมืองหลวงไม่ ฝ่ายพระเจ้าแผ่นดินทรงระลึกถึงตันหลิมและนางโควหนิง นางโควหนิงมีคุณแก่เรานักหนา บัดนี้คนทั้งสองก็ตายไปแล้ว เรายังหาได้ตอบแทนคุณเขาไม่ จึงตั้งให้นางโควหนิงเป็นเทียนฮองซวนเต็กหงวนเฮาเนี่ย ตั้งให้ตันหลิมเป็นที่ตงเลียดก๋ง จึงรับสั่งให้เจ้าพนักงานปลูกศาลให้คนละศาลอยู่เคียงกัน ให้เอาเสาศิลามาจารึกเป็นป้ายไว้หน้าศาล ให้มีคนรักษาบูชามิได้ขาด เจ้าพนักงานก็ไปทำตามรับสั่งทุกประการ

ฝ่ายอึ่งเจุงเดิมเป็นขุนนางในเมืองหลวง แต่ลาออกเสียจากที่ขุนนางไปตั้งทำมาหากินอยู่ที่บ้านเดิม ณ เมืองซินจิว แจ้งว่าพระเจ้าแผ่นดินโปรดพระราชทานที่บ้าน

รัวังให้กวยไฮชิว กวยไฮชิวได้เป็นที่อันลักอองกมีความยินดี ด้วยตัวมีหลานสาวอยู่คนหนึ่งรูปร่างงดงาม อยากจะยกให้เป็นภรรยาอันลักออง แต่หาผู้จะชักสื่อมิได้ก็จนใจนิ่งอยู่

ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นจ่ายอาหารให้แก่ราษฎรที่ยากจนได้ทั่วกันแล้วจะกลับไปเมืองหลวง แต่คิดถึงอองเจงด้วยได้ทำราชการมาด้วยกันช้านานก็แวะไปเยี่ยมอองเจงถึงบ้าน อองเจงเห็นเปาบุ้นจิ้นมาก็มีความยินดีเชิญให้นั่งที่สมควรพูดจาสนทนากันถึงข้อราชการต่าง ๆ เสร็จแล้ว อองเจงจึงว่ากับเปาบุ้นจิ้นว่า ข้าพเจ้ามีหลานสาวอยู่คนหนึ่งอายุ ๑๖ ปี รูปทรงงดงามมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ข้าพเจ้าจะใคร่ยกให้เป็นภรรยาอันลักลองท่านจะเห็นเป็นประการใด เปาบุ้นจิ้นจึงตอบว่าข้าพเจ้าเห็นสมควรแล้ว ด้วยอันลักอองยังหามีภรรยาไม่ ข้าพเจ้าจะไปถามอันลักลองดูก่อน ถ้าอันลักอองยอมแล้วข้าพเจ้าจะจัดการให้ ท่านอย่าวิตกเลย พูดกันแล้วเปาบุ้นจิ้นก็คำนับลาอองเจงไปหาอันลักออง อันลักอองเห็นเปาบุ้นจิ้นมาก็มีความยินดีเชิญให้นั่งที่สมควรแล้วถามว่า ท่านจ่ายอาหารแก่ราษฎรสำเร็จหรือยัง เปาบุ้นจิ้นตอบว่าราชการของข้าพเจ้าก็สำเร็จแล้ว ซึ่งข้าพเจ้า

มาหาท่านบัดนี้ด้วยอึงเจงมีหลานสาวอยู่คนหนึ่ง รูปร่างจริตกิริยาดีมีปัญญาเฉลียวฉลาด เขาจะยกให้เป็นภรรยาท่าน ท่านจะยอมหรือไม่ อันลักอองจึงตอบว่าตัวข้าพเจ้านี้หาสมควรกับหลานสาวอึงเจงไม่ หลานอึงเจงเขาเป็นเทือกเถาเหล่าขุนนางมาหลายชั่วแล้วตัวอึงเจงเขาก็เป็นขุนนางผู้ใหญ่ ถึงเขามิได้ทำราชการก็ยังมีผู้นับถือย่ำเกรงมาก ตัวข้าพเจ้านี้แต่ไพร่ราษฎรหาใช่เทือกเถาเหล่าขุนนางไม่ ข้าพเจ้ากลัวว่าคนทั้งหลายจะนินทาได้ขอท่านจงดำริดูจงควรเถิด

เปาบุ้นจึงตอบว่าข้อนี้หาเป็นไรไม่ อึงเจงเขาปลงใจให้แก่ท่านโดยสุจริต ข้าพเจ้าเห็นควรแล้วท่านจงรับเถิด อันลักอองจึงตอบว่า ถ้าหาความนินทามิได้แล้วข้าพเจ้าก็จะยอม แต่จะต้องกราบทูลพระเจ้าแผ่นดินและนางลีไทเฮาก่อน เปาบุ้นจึงว่าท่านอย่าวิตกเลย ไว้เป็นธุระของข้าพเจ้าจะบอกเข้าไปกราบทูลเอง เปาบุ้นจึงกำนับลาอันลักออง ไปแจ้งความแก่อึงเจง ทุกประการ อึงเจงก็มีความยินดี เปาบุ้นจึงมีหนังสือไปกราบทูลฉบับหนึ่งมีความว่า ข้าพเจ้าเปาบุ้นจินขอกราบทูลมาให้ทรงทราบ ด้วยอึงเจงเดิมเป็นขุนนางทำราชการอยู่เมือง

หลวงมีหลานสาวอยู่คนหนึ่ง รูปทรงงามอายุ ๑๖ปี มีสติปัญญากิริยาดีอึงเจงยอมยกให้เป็นภรรยาอันลักอ๋อง อันลักอ๋องจึงให้ข้าพเจ้าบอกเข้ามากราบทูลก่อนแล้วแต่จะโปรด ครั้นท่าแล้วก็เข้าผนึกมอบให้คนใช้ถือไปส่งให้เจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานจะได้นำขึ้นกราบทูล ฝ่ายคนใช้รับหนังสือแล้วก็คำนับลาริบไปเมืองหลวง ก็เอาหนังสือให้เจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานก็นำขึ้นกราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินก็ทรงยินดี จึงตรัสกับขุนนางทั้งปวงว่า อึงเจงจะยกหลานสาวให้เป็นภรรยาอันลักอ๋องอันลักอ๋องจึงให้เปาบุ้นจิ้นมีหนังสือบอกเข้ามา เราจะไปทูลพระราชมารดาก่อน ตรัสแล้วก็เสด็จขึ้นข้างใน ไปเก๋งนางลีไทเฮาพระราชมารดา แต่งความตามหนังสือใบบอกเปาบุ้นจิ้นทุกประการ นางลีไทเฮามีความยินดีจึงตรัสว่า อึงเจงคนนี้เดิมเขาเป็นขุนนางผู้ใหญ่ในแผ่นดินพระเจ้าซ่องจีนจงฮ่องเต้ เขาทูลลาออกนอกราชการไปตั้งบ้านเรือนทำมาหากินอยู่ ณ เมืองซินจิว เป็นคนซื่อสัตย์มีผู้นับถือยำเกรงมาก เมื่อมารดาอยู่เมืองซินจิวนั้นเขามีคุณต่อมารดาได้อุปถัมภ์เลี้ยงมารดาอยู่ บัดนี้เขาจะยกหลานสาวให้เป็นภรรยาอันลักอ๋องนั้นควรแล้ว เจ้า

จงให้เปาบุ้นจิ้นจัดแจงแต่งงานเขาเสียโดยเร็วเถิด พระเจ้าแผ่นดินก็คำนับลาพระราชมารดาเสร็จออกไปข้างหน้า จึงมีรับสั่งให้เจ้าพนักงานมีหนังสือรับสั่งไปถึงเปาบุ้นจิ้นฉบับหนึ่งใจความว่า ให้เปาบุ้นจิ้นจัดแจงการมงคลแต่งงานหลานสาวอึงเจงกับอันลักอ๋องให้อยู่กินเป็นสามีภรรยากันตามธรรมเนียมกับพระราชทานเงินสี่หมื่นตำลึง และแก้วแหวนเพชรพลอยของดี ๆ มีราคาเป็นอันมาก กับตราตั้งฉบับหนึ่ง ตั้งให้ภรรยาอันลักอ๋องเป็นที่ฮองฮุยฮูหยิน เจ้าพนักงานทำหนังสือรับสั่งและตราตั้งสิ่งของซึ่งจะไปพระราชทานเสร็จแล้ว ก็ส่งให้ขุนนางผู้ถือหนังสือรับสั่ง รับหนังสือและตราตั้งสิ่งของเสร็จก็ถวายบังคมลาออกจากเมืองหลวง ล่วงทางไปถึงเมืองซินจิว ก็เอาหนังสือรับสั่งตราตั้งกับสิ่งของมอบให้เปาบุ้นจิ้น เปาบุ้นจิ้นก็คำนับรับหนังสือรับสั่ง เปิดผนึกออกอ่านแจ้งความแล้วก็ยินดี จึงไปแจ้งแก่อันลักอ๋องตามหนังสือรับสั่งและตราตั้งทุกประการ อันลักอ๋องก็มีความยินดี สั่งให้จัดการมงคลไว้พร้อม เปาบุ้นจิ้นก็คำนับลาอันลักอ๋องไปแจ้งความกับอึงเจงตามมีรับสั่งมา แล้วบอกว่ามีตราตั้งออกมาให้หลานท่านเป็นที่ฮองฮุยฮูหยิน กับพระราชทาน

สิ่งของเงินทองมาเป็นอันมาก องเจงก็มีความยินดี จึงให้จัดการมงคลไว้ตามธรรมเนียม

ครั้นถึง ณ วันฤกษ์ดี เปาบุ้นจิ้นก็พาอันลักอ๋องไปคำนับองเจงถึงบ้านตามธรรมเนียม องเจงก็เรียกนางจังจู้ผู้หลานออกมาคำนับอันลักอ๋อง เปาบุ้นจิ้นก็เอาหนังสือรับสั่งตราตั้งมอบให้นางจังจู้เป็นที่ฮองฮุยฮูหยิน กับเงินสี่หมื่นตำลึงกับเพชรพลอยสิ่งของต่าง ๆ มอบให้อันลักอ๋องและนางฮองฮุยฮูหยินตามรับสั่ง อันลักอ๋องกับนางฮองฮุยฮูหยินก็บ่ายหน้าจำเพาะเมืองหลวงกราบถวายบังคมสามครั้งตามธรรมเนียม องเจงกับเปาบุ้นจิ้นก็จัดการมงคลให้อันลักอ๋องและนางฮองฮุยฮูหยินเป็นสามีภรรยากันตามธรรมเนียม อันลักอ๋องกับนางฮองฮุยฮูหยินก็ได้อยู่กินเป็นสามีภรรยากันแต่นั้นมา ฝ่ายเปาบุ้นจิ้นจัดการมงคลเสร็จแล้ว ก็กลับไปรับราชการอยู่เมืองหลวงตามเดิม

ฝ่ายพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้เจ้าแผ่นดิน ตั้งแต่รับพระราชมารดามาไว้ในพระราชวังแล้วก็ค่อยสบายพระทัย จึงทรงพระดำริถึง เอียจงเปา เต็กเซง และแม่ทัพนายกองซึ่งอยู่ ณ เมืองซ่ำก๋วนนั้นมีความชอบเป็นอันมาก จำจะเลื่อนยศให้จึงจะสมควร แต่ซึ่งชิวซึ่งไปตรวจเสบียง

อาหารนั้นเห็นจะไม่ได้ราชการทรงพระดำริแล้ว ก็เสด็จออกจึงให้เจ้าพนักงานมีหนังสือรับสั่งตราตั้ง ตั้งให้เต็กเซงเป็นที่ฮูหงวนส่วยแม่ทัพรองอยู่ในเอียจงเปา และนายทัพนายกองเหล่านั้นก็ให้เลื่อนยศศักดิ์ตามสมควร และให้พระราชทานบำเหน็จรางวัลตามมากน้อย แต่ชิงชิวนั้นอย่าตรวจเสบียงอาหารเลยให้กลับมาเมืองเถิด เจียวเทงกุ้ยกับซิมตัดนั้นให้กลับคืนไปรับราชการอยู่เมืองซำก๋วนตามเดิม เจ้าพนักงานก็ทำหนังสือรับสั่งตราตั้งเสร็จแล้วมอบให้ม้าใช้ ม้าใช้กรับหนังสือตราตั้งแล้ว ก็ขวนเจียวเทงกุ้ย ซิมตัด รีบไปเมืองซำก๋วน ครั้นถึงเมืองซำก๋วนก็เอาหนังสือรับสั่งตราตั้งมอบให้เอียจงเปา เอียจงเปาคำนับรับหนังสือรับสั่งเปิดผนึกออกอ่านแจ้งความแล้วก็ยินดี ตั้งให้เต็กเซงเป็นที่ฮูหงวนส่วยแม่ทัพรองตามท้องตรา นายทัพนายกองทั้งปวงก็ให้เลื่อนยศขึ้นไปตามสมควรแก่ความชอบทั่วทุกคน ครั้นอยู่มาหลายวันเต็กเซงป่วยหนัก เอียจงเปามีความวิตกนักจึงทำหนังสือบอกอาการป่วยเต็กเซง ส่งให้ม้าใช้ถือไปกราบทูล ณ เมืองหลวง

ฝ่ายเตียหงวนเฮาเจ้าเมืองไซหยง ตั้งแต่จันเทียนอ๋องจือแฮไซออกสู้รบกับเต็กเซงเสียทีตายทั้งสองนาย จึง

ตั้งให้เฮาสุหองเป็นแม่ทัพ เฮาสุหองออกสู้รบกับเต๊กเซง เต๊กเซงก็ฆ่าเสียอีก เตียหงวนเฮามีความแค้นยิ่งนักคิดจะแก้แค้นทดแทนให้จงได้ จึงตั้งให้สีเต๊กหลีเป็นมิตซองง่วนส่วยแม่ทัพใหญ่ คุมทหารสามสิบหมื่นยกไปตีเมืองซำก๋วนให้จงได้ สีเต๊กหลีก็คำนับลามาจัดทหารพร้อมสรรพไปด้วยเครื่องศาตราวุธเสบียงอาหาร ยกออกจากเมืองไซ–หยงเดินทัพตรงไปเมืองซำก๋วน ยังทางอีก ๕๐ ลี้ ก็ให้ตั้งพักทหารอยู่

ฝ่ายม้าใช้เมืองซำก๋วน แจ้งข่าวศึกครบเอาความไป.เจ้งแก่เอียจงเปาแม่ทัพ เอียจงเปาแม่ทัพก็สั่งนายทัพนายกอง ให้ตรวจเตรียมเครื่องศาสตราวุธไว้พรักพร้อม ฝ่ายสีเต๊กหลีแม่ทัพเมืองไซหยง ครั้นให้ตั้งค่ายลงมั่นแล้ว ก็สั่งทหารให้ไปท้าทายชาวเมืองซำก๋วน ฝ่ายทหารชาวเมืองซึ่งรักษาหน้าที่เห็นข้าศึกมาร้องท้าชวนรบ ก็เอาความเข้าไปแจ้งแก่เอียจงเปา เอียจงเปาก็สั่งให้เจียวเทง–กุ้ยคุมทหารหมื่นหนึ่งยกออกไปรบกับข้าศึก เจียวเทงกุ้ยก็คำนับลามาจัดทหารได้พร้อมแล้ว ก็ยกออกจากเมืองไปถึงสนามรบก็หยุดทหารไว้

ฝ่ายทหารเมืองไซหยงเห็นข้าศึกยกมา ก็เอาความไปแจ้งแก่สีเต็กหลีแม่ทัพ สีเต็กหลีก็แต่งตัวใส่เกราะเหน็บกระบองสั้นถือง้าวขึ้นม้านำหน้าทหารตรงไป เห็นเจียวเทงกุ้ยก็ขับม้าตรงเข้ารบ เจียวเทงกุ้ยเห็นดังนั้น ก็ถือกระบองสองมือชักม้าเข้าสู้รบกับสีเต็กหลีได้ประมาณ ๒๐ เพลง เจียวเทงกุ้ยสู้ฝีมือสีเต็กหลีไม่ได้ พอจวนเวลาเย็นก็คุมทหารหนีกลับเข้าเมือง สีเต็กหลีครั้นได้ชัยชนะแล้วก็คุมทหารกลับเข้าค่าย

ฝ่ายเจียวเทงกุ้ยคุมทหารหนีข้าศึกเข้าเมืองได้แล้ว ก็แจ้งความแก่เอียจงเปาว่า แม่ทัพฮวนคนนี้มีฝีมือเข้มแข็งนักข้าพเจ้าต้านทานมิได้จึงขับม้าหนีกลับเข้าเมือง เอียจงเปาได้ฟังดังนั้น จึงสั่งเตียตงว่า วันนี้จวนค่ำแล้ว พรุ่งนี้ท่านจงคุมทหารหมื่นหนึ่งออกไปรบกับข้าศึกให้เห็นฝีมือกัน เตียตงก็คำนับลามาจัดทหารเตรียมไว้ ครั้นรุ่งเช้าก็คุมทหารหมื่นหนึ่งไปคอยอยู่ที่สนามรบ

ฝ่ายสีเต็กหลีครั้นรุ่งเช้าก็แต่งตัวขึ้นม้าถืออาวุธ คุมทหารตรงมาถึงสนามรบเห็นทหารชาวเมืองออกมาตั้งสกัดอยู่ ก็ขับม้าเข้ารบกับเตียตง เตียตงทานกำลังสีเต็กหลีมิได้ก็คุมทหารหนีกลับเข้าเมือง สีเต็กหลีเห็นได้ทีขับ

ทหารไล่ติดตามไปฆ่าฟันทหารชาวเมืองตายลงเป็นอันมาก แล้วก็คุมทหารกลับไปค่าย เตียตงหนีเข้าเมืองได้แล้วก็เอาความเข้าไปแจ้งแก่เอียจงเปา ตามซึ่งได้สู้รบกับข้าศึกเสียทีแตกหนีมาทุกประการเอียจงเปาจึงคิดว่า สีเต็กหลีมีฝีมือเข้มแข็งจะได้ผู้ใดออกไปสู้รบกับสีเต็กหลีต่อไปหนอ

ฝ่ายสีเต็กหลีครั้นรุ่งเช้าก็คุมทหารมาท้าชวนรบอยู่หน้าเมือง เอียจงเปาจึงให้หลีหงคุมทหารออกไปสู้รบกับสีเต็กหลี หลีหงก็คำนับลามาขึ้นม้าคุมทหารออกไปนอกเมือง สีเต็กหลีเห็นดังนั้นก็ขึ้นม้าเข้ารบกับหลีหง หลีหงสู้รบต้านทานไว้ได้ ๕๐ เพลง ต้านทานฝีมือสีเต็กหลีมิได้ก็ชักม้าพาทหารหนีกลับเข้าเมือง เอียจงเปาแจ้งดังนั้นก็ตกใจจึงคิดว่าแม่ทัพฮวนคนนี้มีฝีมือเข้มแข็งนักหามีผู้ใดจะต่อสู้ไม่ เต็กเซงเล่าก็ยังป่วยอยู่ เราจำจะออกไปสู้รบลองฝีมือดูสักครั้งหนึ่งคิดแล้วก็แต่งตัวถือทวนขึ้นม้าคุมทหารออกจากประตูเมือง ถึงที่สนามรบก็หยุดทหารคอยที่อยู่

ฝ่ายสีเต็กหลีเห็นเอียจงเปายกออกมาก็ขับม้าเข้าไปใกล้จึงร้องตวาดด้วยเสียงอันดังว่า เอียจงเปาเจ้าจงมาสามภักดิ์เสียโดยดีเถิด แม้ขัดขืนเจ้าก็คงตายด้วยฝีมือเรา

เอียจงเปาจึงตอบว่าชอบแต่เจ้ามาสามิภักดิ์เสียกับเราจึงจะชอบ เจ้าไม่รู้หรือแม่ทัพนายกองซึ่งยกมาครั้งก่อนนั้นก็ตายด้วยฝีมือทหารเราเป็นอันมาก อันตัวเจ้านี้ถ้าขัดแข็งอยู่ไม่อ่อนน้อมต่อเราไหนตัวเจ้าจะได้กลับไปบ้านเมืองคงจะตายอยู่ที่นี่เป็นแท้ สีเต็กหลีได้ฟังก็โกรธนักขับม้าเข้ารบกับเอียจงเปาได้ประมาณร้อยเพลง สีเต็กหลีสู้ฝีมือเอียจงเปาไม่ได้ก็ขับม้าหนี เอียจงเปาขับม้าไล่ตามไปจวนจะทันสีเต็กหลี สีเต็กหลีเห็นจะหนีไม่พ้นก็ชักม้ากลับสู้เอียจงเปานั้นขับม้าเร็วไปด้วยกำลังแรงยิ่งมิทัน พอปะทะม้าสีเต็กหลีเข้า สีเต็กหลีก็ชักกระบองสั้นที่เหน็บมาตีถูกบ่าเอียจงเปา เอียจงเปาก็พลัดตกม้าลง สีเต็กหลีก็ชักม้าสะอึกเข้าไปหมายจะตีซ้ำ พอเจียวเทงกุ้ย เตียตง หลีหงขับม้าเข้ากันไว้แก้เอาเอียจงเปามาได้ สีเต็กหลีได้ทีซ้ำเติมฆ่าทหารชาวเมืองตายลงเป็นอันมาก เจียวเทงกุ้ย เตียตง หลีหงก็พาเอียจงเปาเข้าเมืองได้ สั่งให้ทหารรักษาหน้าที่เชิงเทินไว้แน่นหนามิให้ออกสู้รบ เอียจงเปามีความเจ็บปวดเป็นสาหัสสมประดี และกระบองสีเต็กหลีนี้ชื่อฮุยงวนฤยอาบยาพิษต่าง ๆ แม้ตีถูกผู้ใดเนื้อหนังก็เหี่ยวแห้งมีแต่หนังหุ้มกระดูกสามวันก็ตาย ฮอมตงเอียม เอีย-

แซเห็นเอียจงเปาป่วยหนักจนสลบไป ก็ตกใจนักจึงปรึกษากันว่าเราจะคิดประการใดจำจะมีหนังสือบอกแจ้งข้อราชการเข้าไปกราบทูลจึงจะชอบ ครั้นปรึกษาเห็นพร้อมกันดังนั้นแล้วก็ทำหนังสือบอกมีความว่าสีเต็กหลีแม่ทัพเมืองไซหยงยกมาประชิดเมืองชำก๋วนอีกทัพหนึ่ง เอียจงเปาได้แต่งให้นายทหารออกสู้รบเป็นหลายครั้งสู้ผีมือสีเต็กหลีมิได้ เอียจงเปาจึงออกไปต่อสู้กับสีเต็กหลี สีเต็กหลีเอากระบองชื่อฮุยงวนถุยตีถูกม้าเอียจงเปา เอียจงเปาพลัดตกม้าอาเจียนโลหิตออกมา นายทัพนายกองทั้งหลายช่วยกันแก้ไขเอาเอียจงเปาเข้าเมืองได้ เอียจงเปาก็สลบไป เต็กเซงก็หาหายป่วยไม่ข้าพเจ้าทั้งหลายให้ทหารรักษาหน้าที่เชิงเทินมั่นไว้ ครั้นทำแล้วก็มอบให้ม้าใช้ถือไป ณ เมืองหลวง

ฝ่ายเอียจงเปาซึ่งป่วยอยู่นั้นอาการหนักลง หมอประกอบยาแก้ไข้หลายขนานก็หาฟื้นไม่ พอครบสามวันก็ตาย นายทัพนายกองทั้งหลายมีความเศร้าโศกเสียใจเป็นอันมาก ฮอมตงเอียมขุนนางผู้ใหญ่จึงให้ประชุมขุนนางนายทหารพร้อมกัน เอาศพเอียจงเปาใส่หีบมีหนังสือบอกส่งศพไป ณ เมืองหลวง

ฝ่ายเจียเง็กตั้งแต่เฮงเซียนเล่าโจ๊พาตัวไปสั่งสอนผีกหัดเพลงอาวุธและตำรับพิชัยสงครามได้ชำนิชำนาญคล่องแคล่วทุกอย่างแล้ว เจียเง็กก็ยังอยู่กับเฮงเซียนเล่าโจ๊นั้นครั้นอยู่มาวันหนึ่งเฮงเซียนเล่าโจ๊นั่งพิจารณาด้วยคุณวิชาก็รู้แจ้ง จึงเรียกเจียเง็กมาแล้วบอกว่าบัดนี้เมืองซำก๋วนสีเต็กหลีแม่ทัพข้าศึกมาติดเมืองแน่นหนานัก เอียจงเปาออกสู้รบเสียทีสีเต็กหลีตีด้วยกระบองฮุยงวนถูกบ่าเอียจงเปา เอียจงเปาอยู่ได้สามวันก็ตาย เต็กเซงก็ยังป่วยไม่หายหามีผู้ใดจะต่อสู้กับข้าศึกไม่ เจ้าจงเอาพัดฮอมหุนซีนไปสู้รบกับสีเต็กหลี ถ้าสีเต็กหลีชักกระบองฮุยงวนถูกออกจะดีเจ้าจงเอาพัดฮอมหุนซีนพัดไว้อาจจะป้องกันกระบองได้ เจ้าจงรีบไปโดยเร็วเถิด ว่าแล้วส่งพัดให้ เจียเง็กก็มีความยินดีรับเอาพัดไว้ แล้วก็คำนับลาเฮงเซียนเล่าโจ๊ เฮงเซียนเล่าโจ๊ก็ทำด้วยคุณวิชาส่งเจียเง็กมาบัดใจก็ถึงเมืองซำก๋วน

ฝ่ายเล่าเข่งคิดถึงเอียจงเปาขึ้นมา ก็มีความแค้นสีเต็กหลียิ่งนัก จึงเข้าไปคำนับฮอมตงเอียมแล้วพูดว่า ข้าพเจ้าจะขออาสาท่านไปกำจัดสีเต็กหลีแก้แค้นให้จงได้ ฮอมตงเอียมจึงว่าแต่เอียจงเปาแม่ทัพยังเสียทีถูกกระบองถึงตาย

เจ้ามีผีมือประการใดจึงจะกำจัดสีเต็กหลีได้ เล่าเข่งตอบว่าข้าพเจ้าจะปลอมเป็นทหารฮวน ลอบเข้าไปลักเอากระบองสีเต็กหลีได้แล้วข้าพเจ้าจะฆ่าสีเต็กหลีเสีย ฮอมตงเอียมจึงตอบว่าเจ้าคิดการเช่นนี้เราไม่เห็นด้วย ด้วยเขานั่งยามตามไพอยู่เต็มอัตรา เราเห็นว่าไม่สมคิดซ้ำจะเสียทีก็จะเป็นที่อัปยศนัก เล่าเข่งก็นิ่งอยู่มิได้ตอบประการใด ครั้นเวลาค่ำเล่าเข่งก็แต่งตัวเป็นทหารฮวนลอบไปเข้าค่ายข้าศึกได้มิให้ผู้ใดรู้ เล่าเข่งก็ไปถึงที่อยู่สีเต็กหลีเห็นสีเต็กหลีเมาสุรานั่งหลับอยู่ก็มีความยินดีเห็นไม่มีใครสงสัยก็ลอบเข้าไปใกล้

ฝ่ายนางแปะฮวยเหนี่ยผู้บุตรสีเต็กหลี อายุได้ ๑๕ ปี ตามบิดามาการทัพด้วย เมื่อขณะสีเต็กหลีเอากระบองตีเอียจงเปาก็เข้าใจว่าเอียจงเปาคงตายเป็นแน่ก็มีความยินดี ครั้นมาถึงค่ายก็ให้จัดโต๊ะเลี้ยงดูกันเป็นที่สบาย เอากระบองฮุยงวนฤยวางไว้บนโต๊ะ ตัวก็เมาสุรานั่งหลับอยู่ นางแปะฮวยเหนี่ยก็นั่งระวังรักษาบิดาอยู่มิได้ห่างไกล เห็นคนเดินไวๆ แปลกเข้ามาก็รู้ว่ามิใช่ทหารของตัวจึงร้องให้ทหารจับตัวไว้ ทหารเหล่านั้นก็ตรูกันเข้าจับเล่าเข่งได้ นางแปะฮวยเหนี่ยก็ให้เอาตัวเล่าเข่งมาถามว่า เจ้าเป็นทหาร

ใดจึงบังอาจปลอมแปลงเข้ามาจะประสงค์สิ่งใด เล่าเข่งก็มิได้กลัว ความตายจึงแจ้งความตามซึ่งคิดกระทำนั้นทุกประการ แล้วว่าบัดนี้เราเสียทีเจ้าจับเราได้ก็จงฆ่าเราเสียเถิดเราหากลัวไม่ นางแปะฮวยเหนียก็โกรธนักจึงสั่งทหารให้เอาตัวเล่าเข่งไปขังไว้

ครั้นรุ่งเช้าสีเต็กหลีสร่างเมา นางแปะฮวยเหนียก็แจ้งความตามซึ่งจับเล่าเข่งได้ให้บิดาฟังทุกประการ สีเต็กหลีก็โกรธนักจึงสั่งให้ทหารเอาตัวเล่าเข่งไปฆ่าเสีย นางแปะฮวยเหนียจึงพูดกับบิดาว่า ซึ่งบิดาจะฆ่าเล่าเข่งเสียนั้นก็ควรด้วยโทษแล้ว แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าเล่าเข่งเป็นทหารมีฝีมือ ใจคออาจเช่นนี้หายากนัก ข้าพเจ้าคิดว่าจะเกลี้ยมกล่อมเอาใจเล่าเข่งไว้เป็นไส้ศึกคิดการต่อไป สีเต็กหลีก็เห็นชอบด้วยจึงให้เอาตัวเล่าเข่งไปจำขังไว้ตามเดิม

ฝ่ายเจียเง็กเมื่อเฮงเซียนเล่าโจ๊ใช้วิชาส่งมาถึงเมืองซำก๋วนก็ตรงเข้าไปคำนับฮอมตงเอียม ฮอมตงเอียมเห็นคนแปลกหน้ามาคำนับ จึงถามว่าเจ้านี่มาแต่ไหน เจียเง็กจึงแจ้งว่าข้าพเจ้าชื่อเจียเง็ก ซึ่งพลัดกับเต็กเซงเมื่อมาส่งเสือเกราะนั้น เจียเง็กก็เล่าความตั้งแต่จากเต็กเซงไปเรียนวิชากับเฮงเซียนเล่าโจ๊ เฮงเซียนเล่าโจ๊ให้มาช่วยการศึก

ให้ฮอมตงเอียมพังทุกประการ ฮอมตงเอียมรำลึกขึ้นได้ก็มีความยินดี

ฝ่ายเตียตง หลีหงีแจ้งว่าเจียเง็กมาก็ดีใจ ไต่ถามถึงทุกข์สุขซึ่งจากกันไปนั้นทุกประการ ฮอมตงเอียมจึงพูดว่า บัดนี้สีเต็กหลีแม่ทัพฮวนยกมามีฝีมือเข้มแข็งนักหามีผู้ใดจะต่อสู้ไม่ เต็กเซงก็ป่วยอยู่ เอียจงเปาออกไปสู้รบก็เสียทีถูกกระบองสีเต็กหลีอยู่ได้สามวันก็ตาย บัดนี้สีเต็กหลีก็มาร้องท้าทายอยู่ทุกวัน ไม่มีผู้ใดจะออกต่อสู้ เราจึงให้ปิดประตูเมืองรักษาหน้าที่มั่นไว้ เจียเง็กจึงว่าข้าพเจ้าจะขออาสาออกไปกำจัดสีเต็กหลีเสียให้จงได้ ฮอมตงเอียมได้ฟังดังนั้นก็ดีใจจึงสั่งทหารจัดที่ให้เจียเง็กอยู่ตามสบาย ครั้นรุ่งขึ้นเช้าฮอมตงเอียมให้เจียเง็กคุมทหารหมื่นหนึ่งออกไปรบกับสีเต็กหลี เจียเง็กก็คำนับลามาแต่งตัวเอาพัดฮอมหุนซีเหน็บแน่น หนาถือทวนสองมือขึ่นม้านำหน้าทหารออกจากเมืองซำก๋วน

ฝ่ายสีเต็กหลีแจ้งว่าทหารในเมืองยกออกมา ก็แต่งตัวเหน็บกระบอง มือถือง้าวขึ่นม้านำหน้าทหารออกจากค่ายตรงมาเห็นเจียเง็กจึงร้องถามว่า นายทหารผู้นี้มาแต่ไหนจะมาหาที่ตายอีกหรือ เจียเง็กจึงตอบว่าเราจะมาตัด

ศรษะท่านไป สีเต็กหลีได้ฟังก็โกรธขับม้าเข้ามาเอางาว พันเจียเง็ก เจียเง็กเอาทวนบัดป้องสู้รบกันเป็นสามารถ ได้ประมาณร้อยเพลง สีเต็กหลีสู้ผีมือเจียเง็กไม่ได้ก็ชักกระบองฮุยงวนฤยออกจะตีเจียเง็ก เจียเง็กก็ชักเอาพัดฮอมหุนซีออกพัดต้านทานไว้ กระบองนั้นก็หลุดออกจากมือสีเต็กหลี พวกทหารของเจียเง็กก็เก็บกระบองไว้ได้ สีเต็กหลีเสียทีก็ขับม้าหนี เจียเง็กก็ขับทหารเข้าบุกบั่นฆ่าพันทหารสีเต็กหลีล้มตายลงเป็นอันมาก เจียเง็กไล่ติดตามสีเต็กหลีไป นางแปะฮวยเหนียแจ้งว่าสีเต็กหลีผู้บิดาเสียทีแก่ทหารเมืองซำก๋วนหนีมา ก็ขึ้นม้าคุมทหารออกจากค่ายเห็นเจียเง็กไล่บิดามาก็ขับเข้ารบต้านทานไว้ เจียเง็กกับนางแปะฮวยเหนียสู้รบกันได้ ๔๐ เพลง นางแปะฮวยเหนียตกม้าลง ทหารเจียเง็กก็รูกันเข้าจับนางแปะฮวยเหนียได้ สีเต็กหลีเห็นทหารจับตัวนางแปะฮวยเหนียไปได้ ก็ขับม้าหนีเข้าค่ายให้ทหารรักษาค่ายมั่นไว้ เจียเง็กเห็นว่าได้ชัยชนะแล้วก็พาทหารกลับเข้าเมืองแจ้งความให้ฮอมตงเอียมฟังทุกประการ ฮอมตงเอียมก็มีความยินดีนัก จึงสั่งให้ทหารไปเอาตัวนางแปะฮวยเหนียมา ทหารก็เอานาง

แปะฮวยเหนียมาถึง นางแปะฮวยเหนียก็ไม่คำนับ ฮอม-
ตงเอียมเห็นก็โกรธจึงถามว่า เจ้าตกมาในเงื้อมมือเราแล้ว
เหตุใดจึงไม่คำนับไม่กลัวความตายหรือ นางแปะฮวยเหนีย
จึงว่า ข้าพเจ้าเป็นหญิงก็จริงอยู่แต่ใจนั้นเป็นชาติทหาร
ที่จะคำนับข้าศึกนั้นไม่คำนับแล้ว ถึงจะตายก็ไม่เสียดาย
ชีวิตแล้ว ซึ่งพวกท่านนั้นไม่ใช่ชาติทหารสู้ผีมือบิดาเรา
ไม่ได้ จึงใช้ให้เล่าเช่งลอบไปฆ่าบิดาเรา บัดนี้เราจับ
เล่าเช่งได้จำขังไว้ ฮอมตงเอียมได้แจ้งว่าเล่าเช่งไปให้
ข้าศึกจับได้ ก็สั่งให้ทหารเอาตัวนางแปะฮวยเหนียไป
ขังไว้ แล้วสั่งเจียเง็กว่าถ้าเวลาพรุ่งนี้เจ้าจะยอกรบกับ
สีเต็กหลี จงชวนสีเต็กหลีแลกเปลี่ยนเล่าเช่งกับนางแปะ
ฮวยเหนีย เจียเง็กรับคำแล้วก็ลามาที่อยู่

ฝ่ายสีเต็กหลีหนีกลับเข้าค่ายก็เสียใจคิดแค้นยิ่งนัก
ด้วยข้าศึกจับบุตรสาวไปได้ กระบองฮุยงวนฤยก็ไปอยู่
กับข้าศึกจะทำประการใดจึงจะแก้แค้นได้ ครั้นรุ่งขึ้นก็
ให้ทหารตระเตรียมตัวไว้พร้อม สีเต็กหลีแต่งตัวใส่เสือ
เกราะถือง้าวขึ้นม้ากุมทหารตรงมาหน้าเมือง เจียเงก็
กุมทหารออกจากเมือง เห็นสีเต็กหลีกุมทหารเป็นอันมาก
ก็ขับม้าเข้าไปใกล้แล้วร้องว่า สีเต็กหลีมาหาที่ตายหรือ

เมืองเบี๋ยนเหลียงนี้เป็นเมืองใหญ่ เมืองของนายท่านเป็นเมืองเล็กน้อย ซึ่งจะมีมานะขืนคิดจะตีนั้นเห็นจะไม่ได้ พวกท่านเหมือนแมลงเม่าบินมาเข้ากองเพลิง แต่ล้มตายเสียนั้นนับแสนนับโกฏยังหาเข็ดหลาบไม่ ถ้าแม้นท่านกลัวความตายจงเร่งยกกลับไปค่าย ปล่อยเล่าเซ่งมาให้เรา เราจะปล่อยนางแปะฮวยเหนียให้แก่ท่านจะได้พากันไปบ้านเมือง ถ้าขืนสู้รบขับเคี่ยวอยู่ดังนี้ ชีวิตท่านก็คงจะตายอยู่เมืองเราเป็นแน่ สีเต็กหลีได้ฟังก็โกรธจึงตอบว่า ตัวท่านอย่าพูดอวดอ้างเราหากลัวไม่ ซึ่งจะยกกองทัพกลับไปแต่โดยดีนั้นท่านอย่าสงสัยเลย เราคิดจะสู้รบไปให้ถึงแพ้และชนะ ซึ่งนางแปะฮวยเหนียนั้นแม้ท่านปล่อยมาเราจะปล่อยเล่าเซ่งไปให้ พูดกันดังนั้นแล้ว สีเต็กหลีสั่งให้ทหารไปเอาตัวเล่าเซ่งปล่อยไป เจียเง็กก็สั่งให้ทหารไปเอาตัวนางแปะฮวยเหนียมาปล่อยไปพร้อมกันแล้ว เจียเง็กกับสีเต็กหลีขับม้าเข้ารบกันได้ประมาณร้อยเพลงเศษ ก็จวนเวลาเย็นค่ำต่างก็เลิกทัพกลับไป

ฝ่ายเต็กเซงเมื่อขณะนั้นป่วยอยู่ สีเต็กหลียกกองทัพมา เอียจงเปาถูกกระบองตาย ขุนนางนายทหารเหล่านั้นพากันปิดความเสีย หาให้เต็กเซงรู้ไม่ กลัวว่าเต็กเซงจะไป

สู้รบกับข้าศึกด้วยยังไม่หายดี ครั้นอยู่มาเวลานั้นเต็กเซงค่อยหายป่วยขึ้น เจียเง็กเข้าไปเยี่ยมเต็กเซง เต็กเซงเห็นเจียเง็กมาก็ดีใจ จึงถามถึงทุกข์สุขตามธรรมเนียมแล้ว เจียเง็กก็เล่าความที่พลัดไปนั้นให้ฟังทุกประการแล้ว เจียเง็กบอกว่า สีเต็กหลียกกองทัพมาไม่มีผู้ใดต้านทานได้ เอียจงเปาถูกกระบองของสีเต็กหลีตาย เฮงเซียนเล่าโจ๊จึงได้ให้ข้าพเจ้ามาช่วย เต็กเซงได้ฟังว่าเอียจงเปาตายก็เสียใจร้องไห้รักเป็นอันมาก แล้วจึงว่าเราป่วยอยู่หารู้ไม่พากันบิดความเสียหมด เรามีความแค้นใจและแค้นด้วยสีเต็กหลีนัก จะไปแก้แค้นทดแทนให้จงได้ ว่าแล้วจัดแจงแต่งตัวใส่เสื้อเกราะถือทวนมาขึ้นม้า ขุนนางนายทหารทั้งปวงเห็นดังนั้นก็พากันมาห้ามเต็กเซงไว้ เต็กเซงไม่ฟังขึ้นม้าพาทหารออกจากเมืองไป

ฝ่ายสีเต็กหลีครั้นรุ่งขึ้นเวลาเช้า ก็พาทหารออกจากค่าย เต็กเซงเห็นสีเต็กหลียกออกมา ก็ขับม้าเข้ารบกับสีเต็กหลีเป็นสามารถ เจียเง็กเห็นเต็กเซงรบกับสีเต็กหลีได้หลายสิบเพลงแล้ว ก็ไม่ไว้ใจด้วยเต็กเซงยังไม่หายสนิทดี ก็ชักม้าเข้าไปใกล้คอยท่วงทีอยู่ ถ้าเต็กเซงพลาดพลั้งจะได้ช่วยทันที สีเต็กหลีกับเต็กเซงนั้นรบกันได้

ร้อยห้าสิบเพลงเศษ สีเต๊กหลีสู้ผีมือเต๊กเซงไม่ได้ก็ชักม้าหนี เต๊กเซงขับม้าไล่ตามไปใกล้ สีเต๊กหลีเห็นเต๊กเซงไล่ตามมาเกือบจะทันก็ชักม้าหันหน้ามาเอาง้าวฟัน เต๊กเซงหลบทันเอาทวนแทงถูกชายโครงข้างซ้ายตลอดมาข้างขวา สีเต๊กหลีตกม้าตาย ทหารเข้าไล่ฆ่าฟันทหารสีเต๊กหลีล้มตายเป็นอันมาก ที่เหลือตายก็พากันหนีกระจัดกระจายไป นางแปะฮวยเหนียเห็นบิดาตายก็เสียใจ รวบรวมทหารที่เหลือตายทิ้งค่ายหนีไปเมือง เต๊กเซงก็สั่งทหารให้ตัดเอาศีรษะสีเต๊กหลีไปเสียบประจานไว้หน้าเมืองซำก๋วน แล้วพาทหารกลับเข้าเมือง ฮอมตงเอ๋ยมีความยินดียิ่ง แต่งหนังสือบอกข้อราชการไปเมืองหลวงมีความว่าเอ๋ย-จงเปาตายแล้ว ข้าพเจ้าทั้งหลายปิดประตูเมืองรักษาหน้าที่เชิงเทินไว้มั่นคง พอเจียเง็กกลับมาได้สู้รบกับสีเต๊กหลี เจียเง็กมีพัดฮอมหุนซีมีฤทธิ์บ้องกันกระบองฮุยงวนฤยของสีเต๊กหลี เก็บเอากระบองมาได้ พอเต๊กเซงหายป่วยออกไปสู้รบกับสีเต๊กหลี ฆ่าสีเต๊กหลีตายตัดเอาศีรษะสีเต๊กหลีเสียบประจานไว้หน้าเมืองซำก๋วน ทหารของสีเต๊กหลีล้มตายแตกกระจัดกระจายหนีทิ้งค่ายกลับเมืองทั้งสิ้น ทำหนังสือแล้วเข้าผนึกมอบให้ม้าใช้ถือไปเมืองหลวง

ฝ่ายพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้เสด็จออก ผู้ถือหนังสือของเอียจงเปาเอาหนังสือส่งให้เจ้าพนักงานนำขึ้นกราบทูลพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ มีความว่าเด็กเซงป่วยหนัก พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ทราบก็ทรงพระวิตกเป็นอันมาก

ฝ่ายม้าใช้ถือหนังสือฮอมตงเอียมไปถึงเมืองหลวงเอาหนังสือส่งให้เจ้าพนักงาน นำขึ้นกราบทูลพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้อีก มีความว่าสีเด็กหลีกกองทัพมาไม่มีผู้ใดต้านทานได้ เอียจงเปายกออกไปสู้รบ สีเด็กหลีเอากระบองฮุยง่วนถุยตีถูกบ่าเอียจงเปาพลัดตกม้าอาเจียนเป็นโลหิตออกมาเอียจงเปาป่วยหนัก พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ทรงทราบในหนังสือฉบับสองก็ตกพระทัยยิ่งนัก จึงตรัสว่าถ้าเอียจงเปาตายจะได้ผู้ใดรักษาเมืองซำก๋วน เด็กเซงนั้นเล่าก็ป่วยหนักจะเป็นประการใดยังหาแจ้งไม่ ทหารถือหนังสือฉบับสามก็คุมศพเอียจงเปามาถึงเมืองหลวงก็เอาหนังสือส่งให้เจ้าพนักงานนำขึ้นกราบทูลพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ทรงทราบว่าเอียจงเปาตาย ก็เสียพระทัยทรงพระกันแสงร่ำไรถึงเอียจงเปาว่า ครั้งนี้จะได้ผู้ใดป้องกันข้าศึกศัตรูต่อไป ถ้า

เมืองซำก๋วนเสียแก่ข้าศึกแล้วเมืองหลวงก็ไม่มีความสุข และกระบองของข้าศึกนั้นช่างมีพิษจริง ๆ เราจะได้สิ่งใดสิ่งใดไปลบล้างกระบองของข้าศึกได้ แล้วก็รับสั่งให้เจ้าพนักงานจัดหีบใส่ศพเอียจงเปาเอาไปให้เอียเลงผัวที่บ้านบูเหนงฮู ให้เจ้าพนักงานอยู่ช่วยจัดการศพผั้งตามยศเจ้าพนักงานก็ถวายบังคมลา พาศพเอียจงเปาไปบ้านบูเหนงฮูให้เอียเลงผัว เอียเลงผัวกับบุตรภรรยาของเอียจงเปา แจ้งความก็ร้องไห้แล้วจัดการทำบุญให้เช่นเสร็จแล้ว ก็เอาศพไปผั้งตามอย่างยศเจ้า พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้จึงรับสั่งให้ตั้งศพเอียจงเปาเป็นเอียวบู๋อ๋อง แล้วทรงพระวิตกด้วยไม่มีผู้ใดจะไปกำจัดข้าศึก รักษาเมืองด่านแทนเอียจงเปาได้

ฝ่ายม้าใช้ถือหนังสือมาถึงเมืองหลวง ก็เอาหนังสือส่งให้เจ้าพนักงานถวายพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ทรงหนังสือฉบับที่สี่ทราบความก็มีพระทัยยินดีคลายวิตกจึงตรัสกับขุนนางทั้งปวงว่า เจียเง็กกลับมาได้สู้รบกับข้าศึก เจียเง็กมีพัดฮอมหุนซีไปกำจัดกระบองฮุยงวนฤยของสี่เต็กหลีได้ เต็กเซงหายบ่วยยกออกไปสู้รบกัน เต็กเซงกับเจียเง็กฆ่าสี่เต็กหลีตาย ทหาร

ข้าศึกแตกกระจัดกระจายหนีกลับไปเมืองสั้น ครั้งนั้นข้าศึกเห็นจะเข็ดหลาบด้วยฝีมือเต๊กเซงกับเจียเง็กแล้ว เห็นจะหาอาจยกมาอีกไม่ แต่แรกเราวิตกกลัวข้าศึกจะตีหักเอาเมืองซำก๋วนได้ บัดนี้สิ้นวิตกแล้ว จำจะตั้งให้เต๊กเซงกับเจียเง็กมียศใหญ่อยู่รักษาเมืองซำก๋วนต่อไป ตรัสดังนั้นแล้วก็รับสั่งให้เจ้าพนักงานมีหนังสือไปตั้งเต๊กเซงเป็นที่ไต้ง่วนส่วยแม่ทัพใหญ่อยู่รักษาเมืองซำก๋วนแทนเอียจงเปา ตั้งเจียเง็กเป็นที่ฮูง่วนส่วยแม่ทัพรองว่าที่เต๊กเซงทำราชการสืบไป ตั้งเตียตง หลีหงีเป็นขุนนางนายทหารผู้ใหญ่ นายทหารทั้งปวงนั้นก็เลื่อนยศศักดิ์ให้ตามความชอบมากและน้อยเป็นลำดับกัน เจ้าพนักงานก็ทำหนังสือรับสั่งเข้ามาก็มอบให้ผู้ถือหนังสือมานั้นกลับไป

ฝ่ายนางเต๊กไทเฮาแจ้งว่าเอียจงเปาตาย พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้รับสั่งตั้งให้เต๊กเซงเป็นที่แทนเอียจงเปา ก็ยินดียิ่งนัก จึงพูดกับโลฮวยอ๋องว่า มารดาไม่รู้ว่าเต๊กเซงนั้นได้ฝึกหัดเพลงอาวุธคล่องแคล่วมีฝีมือเข้มแข็ง บัดนี้พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้โปรดปรานรับสั่งตั้งให้เป็นที่แม่ทัพใหญ่ ตั้งแต่นี้ไปมารดาก็จะได้มีความสุข

ฝ่ายทหารถือหนังสือรับสั่งมาถึงเมืองซำก่วน ก็เอาหนังสือไปส่งให้เต็กเซง เต็กเซงรับหนังสือแล้ว ก็ประชุมแต่บรรดาขุนนางนายทหารพร้อมกัน เต็กเซงฉีกผนึกหนังสือออกอ่านแจ้งความทุกประการ ก็พากันชื่นชมยินดี เต็กเซงได้เป็นแม่ทัพแทนเอียจงเปา เจียเง็กว่าที่เต็กเซงต่อไป เตียตง หลีหงี่เป็นขุนนางนายทหาร ทหารทั้งปวงนั้นก็เลื่อนยศศักดิ์ให้ตามความชอบพอสมควร เต็กเซงจึงปรึกษาเจียเง็กว่าตัวเรากับท่านก็ยังอ่อนอายุหาชำนาญในราชการไม่ บัดนี้พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ก็ตั้งให้เราทั้งสองเป็นใหญ่ จะต้องอุตส่าห์ระวังดูราชการอย่าให้ผิดพลั้งได้ ซึ่งเจ้าเมืองไซหยงนั้นแต่งให้ผู้ใดมาก็แพ้พ่ายไปทุกครั้ง ครั้งนี้แม่ทัพเมืองไซหยงก็ตาย เจ้าเมืองไซหยงมีใจเจ็บแค้นจะยกกองทัพมาเมืองใดก็ไม่รู้ เม่งเตงก๊กจึงว่าเตียหงวนเฮาเจ้าเมืองไซหยงแต่งให้ผู้ใดมาก็เสียทีถึงตายไป ครั้งนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเจ้าเมืองไซหยงคงเข็ดหลาบไม่อาจยกกองทัพมารบกวนอีกแล้ว เล่าเข่งได้ฟังเม่งเตงก๊กพูดดังนั้นจึงว่าท่านรู้ใจเจ้าเมืองไซหยงหรือ แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าเจ้าเมืองไซหยงคงมีใจพยาบาท คิดจะแก้แค้นทดแทนเราอยู่เป็นนิจ ซึ่งจะให้ว่าเจ้าเมืองไซหยงจะคิดอ่าน

ประการใดนั้น ข้าพเจ้าจะขออาสาไปสืบดูที่เมืองไซหยงก็คงจะรู้ความ เต็กเซงได้ฟังก็ยินดียอมให้เล่าเข่งไป เล่าเข่งคำนับลามาแต่งตัวพาคนสนิทออกจากเมืองซำก๋วนตรงไปเมืองไซหยง ครั้นเล่าเข่งไปแล้ว เต็กเซงจึงตรึกตรองว่าข้าศึกคงจะยกกองทัพมาแก้แค้น จำเราจะแต่งทหารให้ไปรักษาหน้าด่านไว้ทุกทิศ ตัวเรากับเจียเง็กนั้นเป็นกองหลวงรักษาทิศตะวันตกด้วย ถ้าเกิดเหตุการณ์ขึ้นเราจะได้ยกไปช่วยทิศเหล่านั้น ซึ่งนายทหารที่จะรักษาหน้าด่านสามทิศนี้มีสองคนหาครบไม่ เล่าเข่งไปเมืองไซหยงก็ยังไม่กลับมา จะต้องให้เจียวเทงกุ้ยไปรักษาอยู่ก่อน คิดแล้วเต็กเซงก็ประชุมขุนนางนายทหารพร้อมกันก็สั่งให้เตียตงคุมทหาร หมื่นสองพันห้าร้อย มีนายทหารอีกสิบคนให้ทหารเหล่านั้นใส่เสื้อกางเกงสีเขียว แล้วให้ยกไปตั้งรักษาหน้าที่เชิงเทินทิศตะวันออกไว้ มีธงเขียวเป็นยี่ห้อด้วยคันหนึ่ง ให้หลิหงคุมทหารหมื่นสองพันห้าร้อย มีนายทหาย ๑๐ คนไปรักษาทิศใต้ ให้ทหารใส่เสื้อกางเกงสีดำกับมีธงดำเป็นยี่ห้อด้วยคันหนึ่ง ให้เจียวเทงกุ้ยคุมทหารหมื่นสองพันห้าร้อย มีนายทหาร ๑๐ คนไปรักษาทิศเหนือให้ทหารใส่เสื้อกางเกงสีแดงกับมีธงเป็นยี่ห้อด้วยคันหนึ่ง

เตียตง หลีหง เจียวเทงกุ้ยก็คำนับลามาจัดทหารพร้อมไป
ด้วยเครื่องศาสตราวุธเสบียงอาหารแล้ว ก็ยกแยกกันไป
รักษาประจำทิศไว้ตามคำแม่ทัพสั่งทุกประการ เต็กเซงสั่ง
ให้เจียเง็กกับนายทหารสิบคนทหารเลวใส่เสื้อการเกงสีขาว
มีธงขาวเป็นยี่ห้อด้วยคันหนึ่งอยู่รักษาทิศตะวันตกเป็นกอง
หลวงคอยช่วยทิศทั้งปวง เจียเง็กกับนายทหาร ๑๐ คนก็
จัดกันดังเต็กเซงแม่ทัพสั่ง ตั้งมั่นรักษาฝ่ายทิศตะวันตกไว้

ฝ่ายนางแปะฮวยเหนียบุตรสีเต็กหลี พาทหารหนีมา
ถึงเมืองไซหยงก็ไปแจ้งความกับเตียหงวนเฮาทุกประการ
เตียหงวนเฮาแจ้งว่าสีเต็กหลีตายก็มีความเสียใจยิ่งนัก คิด
จะแก้แค้นทดแทนข้าศึกให้จงได้ จึงปรึกษาขุนนางนาย
ทหารทั้งปวงว่าเราให้ผู้ใดยกกองทัพไปก็เสียทีทัพแตกล้ม
ตายมาทุกครั้งเอาชัยชนะก็ไม่ได้ ครั้งนี้เราคิดว่าจะเกณฑ์
ให้สิ้นเชิงยกไปแก้แค้นตีเอาเมืองเบี๋ยนเหลียงให้ได้ ท่าน
ทั้งปวงจะเห็นประการใด เม่งหยองขุนนางนายทหาร
ได้ฟังดังนั้นจึงว่าข้าพเจ้าจะขออาสาไปสู้รบดูอีกสักครั้ง
หนึ่งถึงว่าเต็กเซงจะมีฝีมือก็ไม่กลัว ข้าพเจ้าได้ทหารมา
สองคนฝีมือดีมีเสียงดังเหมือนฟ้าผ่า ถ้าข้าศึกขับเข้ามา
ร้องตวาดไปข้าศึกก็ตกใจพลัดตก จากหลังม้าแล้วก็ฆ่าเสีย

ข้าพเจ้าเห็นว่าจะสู้รบทหารข้าศึกเอาชัยชนะได้ เตียหงวนเฮาเจ้าเมืองไซหยงได้ฟังก็ดีใจ ตั้งให้เม่งหยองเป็นแม่ทัพคุมทหารยี่สิบหมื่นยกไป นางแปะฮวยเหนียจึงพูดกับเม่งหยองว่าข้าพเจ้าจะขออาสาเป็นทัพหน้ายกไปแก้แค้นแทนบิดาด้วย เม่งหยองก็ยอมให้ไป เตียหงวนเฮาก็ตั้งให้นางแปะฮวยเหนียเป็นทัพหน้า ตั้งโงวเลียดกับเฮงเขียงนายทหารทั้งสองเป็นปีกซ้ายขวา ตัวเม่งหยองเป็นทัพหลวงยกกองทัพออกจากเมืองไซหยงตรงมาเมืองซำก๋วน

ฝ่ายเล่าเข่งไปถึงเมืองไซหยง แจ้งความว่าเจ้าเมืองไซหยงตั้งให้เม่งหยองเป็นแม่ทัพคุมทหารยี่สิบหมื่นยกมา เล่าเข่งก็ออกจากเมืองไซหยงเดินกลับตรงมาเมืองซำก๋วน

ฝ่ายพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ทรงระลึกถึงเอียจงเปาที่ตายด้วยเอียจงเปามีบุตรชายอยู่คนหนึ่งชื่อเอียบุนกว้างก็ยังไม่มีความชอบ ครั้นจะตั้งให้มียศศักดิ์ใหญ่ข้าราชการจะติฉินนินทาได้จำจะให้เอียบุนกว้างไปอยู่เมืองซำก๋วนกับเต็กเซง ถ้าเอียบุนกว้างมีความชอบเมื่อใดก็จะตั้งแต่งให้มียศใหญ่ขึ้น จึงรับสั่งให้หาเอียบุนกว้างเข้ามาเฝ้าแล้วตรัสว่า เราจะให้เจ้าไปอยู่เมืองซำก๋วนกับเต็กเซงทำราชการสืบต่อไป แล้วรับสั่งให้เจ้าพนักงานมีหนังสือไป

ถึงเต๊กเซงว่า ได้ให้เอียบุนกว้างมาทำราชการด้วย เจ้า-พนักงานก็ทำหนังสือมอบให้เอียบุนกว้างถือไป เอียบุนกว้างก็ถวายบังคมลากลับมาบ้าน จัดเสบียงอาหารกับบ่าวไพร่ได้เจ็ดแปดคนก็พากันออกจากเมืองหลวงตรงไปเมืองซำก๋วน ครั้นถึงเอียบุนกว้างก็เข้าไปคำนับเต๊กเซงแล้วเอาหนังสือรับสั่งให้ เต๊กเซงรับหนังสือฉีกผนึกออกอ่านแจ้งความก็ยินดีจึงพูดกับเอียบุนกว้างว่า เจ้าจงอุตส่าห์ทำราชการเถิด จะได้เป็นขุนนางสืบตระกูลต่อไป แล้วก็สั่งทหารจัดที่ให้เอียบุนกว้างอยู่ตามสบาย

ฝ่ายเล่าเข่งมาถึงเมืองซำก๋วน เห็นกระบวนทัพจัดสรรพกันรักษาหน้าที่เชิงเทินไว้ทุกทิศก็ดีใจ จึงคิดว่าเต๊กเซงนี้มีสติปัญญาควรจะเป็นแม่ทัพบังคับบัญชารักษาเมืองซำก๋วนได้ จะทำการสิ่งใดก็ถูกต้องตามแบบแผน คิดแล้วก็มาแจ้งความกับเต๊กเซงว่า เจ้าเมืองไซหยงตั้งให้เม่งหยองเป็นแม่ทัพคุมทหารยี่สิบหมื่นยกมา เต๊กเซงได้ฟังก็สั่งให้เล่าเข่งไปรักษาทิศเหนือไว้ เจียวเทงกุ้ยก็มอบอาชญาสิทธิ์ให้เล่าเข่งแล้วเจียวเทงกุ้ยก็ลามา

ฝ่ายเม่งหยองเดินกองทัพล่วงแดนเข้ามา ก็สั่งให้ทหารตั้งค่ายมั่นคงห่างเมืองซำก๋วนทางประมาณ ๕๐ ลี้

เต็กเซงแจ้งว่าข้าศึกยกกองทัพมาก็ให้เล่าเข่งผู้รักษาทิศ-เหนือ กับเจียวเทงกุ้ยออกไปสู้รบดูกำลังศึกก่อน เล่าเข่งกับเจียวเทงกุ้ยก็คำนับลามาจัดทหาร พร้อมแล้วยกออกจากเมืองไป

ฝ่ายเม่งหยองแม่ทัพแจ้งว่าทหารในเมืองซำก๋วนยกออกมาก็สั่งให้โงวเลียดนายทหารคุมทหารหมื่นหนึ่งออกไปรบ โงวเลียดคำนับลามาจัดทหารเสร็จ ก็ยกออกจากค่ายตรงไปที่รบ เล่าเข่งเห็นข้าศึกยกออกมา ก็ขับม้าเข้ารบกับโงวเลียด โงวเลียดก็ร้องตวาดไปด้วยเสียงเป็นอันดัง เล่าเข่งตกใจพลัดตกจากหลังม้า โงวเลียดเห็นได้ทีเอากระบองตี เล่าเข่งหลบได้ถูกม้าเล่าเข่งตาย เจียวเทงกุ้ยเห็นดังนั้นก็ขับม้าเข้าช่วยเล่าเข่งหนีไปได้ เจียวเทงกุ้ยเข้ารบกับโงวเลียดได้ ๕๐ เพลง เจียวเทงกุ้ยสู้ฝีมือโงวเลียดไม่ได้ ก็ขับม้าพาทหารหนีเข้าเมือง โงวเลียดก็พาทหารกลับมาค่าย แจ้งให้แม่ทัพพึงทุกประการ

ฝ่ายเล่าเข่งกับเจียวเทงกุ้ยหนีเข้าเมืองได้ ก็แจ้งความแก่เต็กเซง เต็กเซงได้ฟังแล้วก็มิได้ว่าประการใด ครั้นรุ่งขึ้นเวลาเช้าเต็กเซงสั่งให้เตียงกับหลี่หงยกออกไป

เตียตง หลีหงีคำนับลามาจัดทหารพร้อมแล้ว ก็ยกออกจากเมือง

ฝ่ายเม่งหยองแม่ทัพแจ้งว่าทหาร ในเมืองซำก๋วนยกออกมา ก็สั่งให้โงวเลียดกับเฮงเชียงคุมทหารออกไปรบ โงวเลียด เฮงเชียงก็จัดทหารยกออกไป เตียตงกับหลีหงีเห็นข้าศึกยกออกมาก็ขับม้าเข้าไปโงวเลียดก็ชักม้าเข้ารบกับเตียตง เฮงเชียงเข้ารบกับหลีหงีทหารทั้งสองฝ่ายเข้ารบกันได้ประมาณ ๙๐ เพลง

ฝ่ายเต็กเซงให้เตียตง หลีหงียกออกไปแล้ว เต็กเซงก็ขึ้นบนกำแพงหอรบดู เห็นทหารทั้งสองฝ่ายสู้กันอยู่จนเวลาจวนเย็นจึงให้ทหารตีม้าล่อสัญญาขึ้น เตียตง หลีหงีกำลังสู้รบกับข้าศึกอยู่ได้ยินเสียงม้าล่อสัญญาก็เลิกทัพกลับเข้าเมือง โงวเลียดกับเฮงเชียงก็พาทหารกลับไปค่ายแจ้งความกับเม่งหยองแม่ทัพว่า ทหารเมืองซำก๋วนนี้มีฝีมือเข้มแข็งนักจะสู้รบเอาชัยชนะจะได้โดยยาก เม่งหยองได้ฟังนายทหารทั้งสองพูดดังนั้นจึงว่า เวลาพรุ่งนี้เราพากันไปรบเอาชัยชนะให้จงได้ ครั้นรุ่งขึ้นเช้าเม่งหยองแม่ทัพก็จัดทหารเป็นกระบวนให้โงวเลียดกับเฮงเชียงเป็นปีกซ้าย

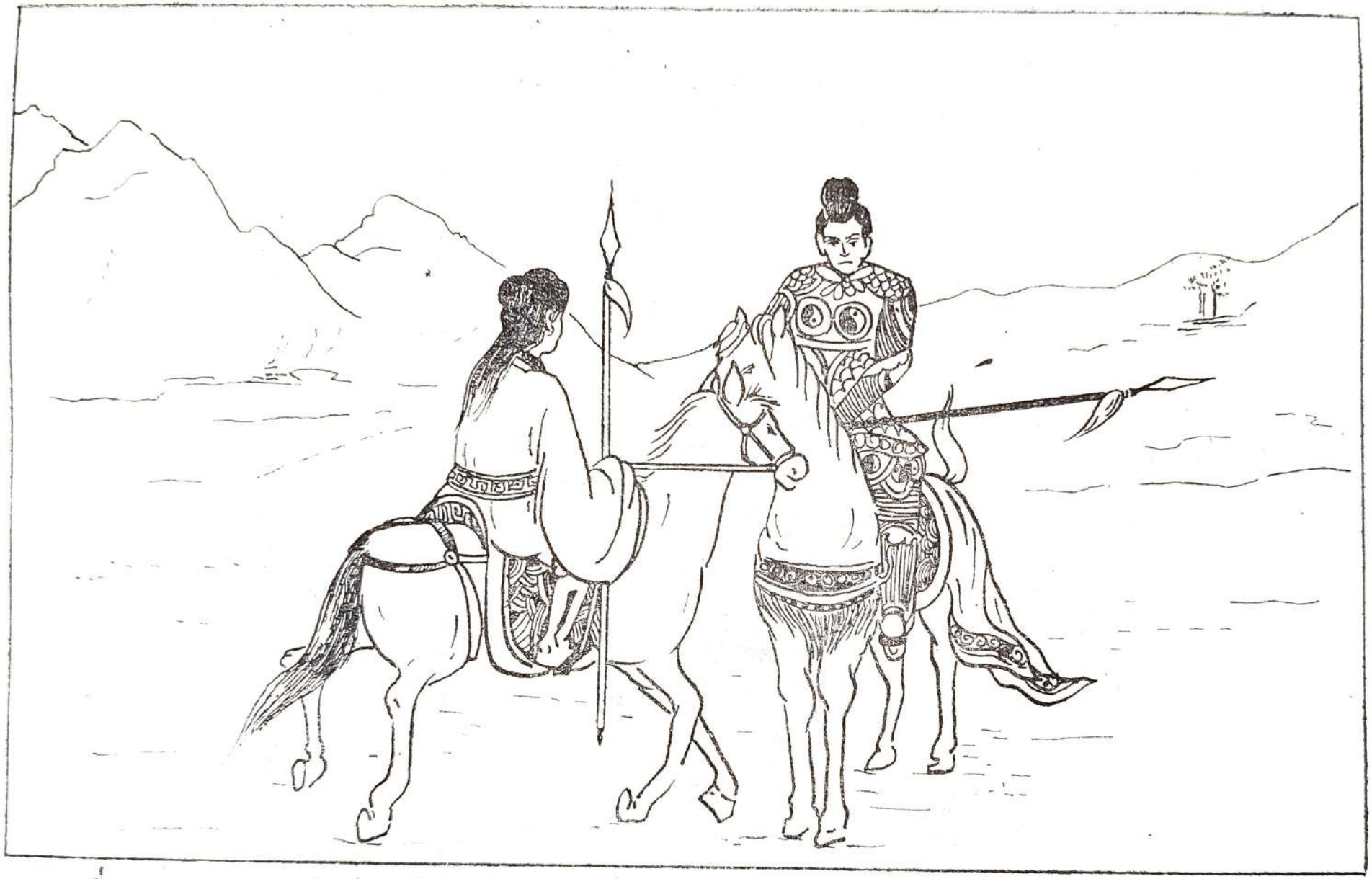

รูปที่ ๘ นางแปะฮวยเหนียอยู่บนหลังม้า ชักม้าหันมาเผชิญหน้าพูดกับเอียบุนกว้าง ขอสวามิภักดิ์ด้วย ทั้งสองคนถืออาวุธอยู่ในมือ

บีกขวา ให้นางแปะฮวยเหนียเป็นกองหนุน ครั้นจัดเสร็จแล้วก็ยกออกจากค่ายไป

ฝ่ายเต็กเซงแจ้งว่าเม่งหยองยกกองทัพออกมา เต็กเซงเจียเง็กและนายทหารทั้งปวงก็ยกออกไป ให้เอียบุนกว้างเป็นทัพหนุน ฝ่ายเม่งหยองเห็นทหารในเมืองยกมาก็ขับทหารเข้ารบ เต็กเซงก็ขับม้าเข้ารบกับเม่งหยองได้ร้อยห้าสิบเพลง เม่งหยองสู้ผีมือเต็กเซงไม่ได้ ก็ล่าถอยพาทหารหนีกลับค่าย นางแปะฮวยเหนียคุมทหารหนุนมาเห็นกองทัพพวกตัวล่าถอยกลับเข้าค่าย พอเอียบุนกว้างขับม้าสกัดเข้ารบกับนางแปะฮวยเหนียได้ห้าเพลง นางแปะฮวยเหนียเห็นเอียบุนกว้างรูปงาม ก็มีความรักอยากได้เอียบุนกว้างเป็นผัวจึงทำเป็นแพ้ชักม้าหนี เอียบุนกว้างก็ขับม้าไล่ติดตามไป นางแปะฮวยเหนียเห็นห่างผู้คนมาก็ชักม้าเข้าไปใกล้ ร้องบอกกับเอียบุนกว้างว่า เราอย่าเพิ่งรบพุ่งกันเลย ข้าพเจ้าจะพูดให้ฟัง เอียบุนกว้างก็รออยู่ นางแปะฮวยเหนียจึงพูดว่า ใจของข้าพเจ้านี้คิดอยู่นานแล้วหมายว่าจะอ่อนน้อมยอมสามิภักดิ์ต่อเมืองหลวงด้วยข้าพเจ้านี้ไม่มีที่พึ่งบิดามารดาก็ตาย ซึ่งจะสู้รบขับเคี่ยวกันนั้นที่ไหนจะสู้พวกท่านได้ ข้าพเจ้าหมายจะพึ่งท่านต่อไป เอียบุน

กว้างได้ฟังแล้วดูรูปทรงนางงดงาม ก็แกล้งท้ามารยาตอบว่า เจ้ามาพูดดังนี้หาถูกไม่ ถ้ารักใครก็ต้องมีผู้เฒ่าผู้แก่มาพูดจากันก่อน ตัวเจ้าก็เป็นหญิงมาพูดจาเช่นนี้ไม่อายหรือ นางแปะฮวยเหนียจึงตอบว่า ซึ่งท่านกับข้าพเจ้าเป็นข้าศึกกัน ผู้ใดจะกล่าวให้เล่าจึงได้พูดอย่างนี้

ฝ่ายเล่าเข่งเห็นเอียบุนกว้าง ไล่ติดตามนางแปะฮวยเหนียไป เล่าเข่งก็ตามมาแอบฟังแจ้งความแล้ว ก็เดินออกไปพูดว่าข้าพเจ้าจะจัดแจงให้ท่านอย่าวิตก ถ้าท่านคิดเกลียกล่อมชักนำให้พวกท่านมาสวามิภักดิ์ได้ เอียบุนกว้างก็คงจะได้อยู่กินกับท่านดังความปรารถนา นางแปะฮวยเหนียจึงว่าข้าพเจ้าจะพูดชักชวนดูก่อน พูดแล้วก็ชักม้ากลับไปค่าย เต็กเซงเห็นข้าศึกหนีกลับเข้าค่ายแล้ว ก็พาทหารกลับเข้าเมือง เล่าเข่งก็เล่าความซึ่งเอียบุนกว้างกับนางแปะฮวยเหนียพูดจากันให้เต็กเซงฟังทุกประการ เต็กเซงจึงพูดกับขุนนางทั้งปวงว่า นางแปะฮวยเหนียจะยอมเป็นภรรยาเอียบุนกว้าง จะไปพูดจาเกลียกล่อมให้เม่งหยองแม่ทัพ กับนายทหารมาสวามิภักดิ์กับเรา เราก็เห็นชอบด้วย จะได้ไม่มีการศึกสงครามกัน ท่านทั้งปวงจะเห็นประการใด ฮอมตงเอียมจึงว่าถ้านางแปะฮวยเหนียชักชวน

มาอ่อนน้อมโดยดีได้ ก็ควรจะให้เอียบุนกว้างกับนางแปะฮวยเหนียอยู่กินเป็นสามีภริยากัน แต่ใจของเอียบุนกว้างจะชอบหรือไม่ เอียบุนกว้างจึงว่าซึ่งนางแปะฮวยเหนียก็เป็นข้าศึกศัตรูกัน ถึงว่านางแปะฮวยเหนียมาพูดจาสวามิภักดิ์นั้น ข้าพเจ้าเห็นจะไม่ได้ ฮอมตงเอียมจึงว่าถ้านางแปะฮวยเหนียเกลี้ยกล่อมมาอ่อนน้อมได้บ้านเมืองเราก็จะมีความสบาย ราษฎรก็จะได้ทำมาหากินเป็นปกติ ท่านก็จะมีความชอบมากเอียบุนกว้างจึงว่า ถ้าท่านเห็นชอบด้วยข้าพเจ้าก็ต้องตามใจ พูดดังนั้นแล้วก็พากันกลับไปที่อยู่

ฝ่ายเม่งหยองแม่ทัพพาทหารหนีกลับเข้าค่าย นางแปะฮวยเหนียก็กลับมาถึงค่าย เม่งหยองตรวจทหารดูจึงได้รู้ว่าทหารตายเสียประมาณสองหมื่นเศษ ที่เจ็บป่วยอยู่เป็นอันมาก เม่งหยองเสียใจจึงพูดกับนายทหารทั้งปวงว่าเรายกกองทัพมารบ สู้ทหารเมืองซำก๋วนไม่ได้ ถ้าขืนสู้รบไปก็คงจะพากันตายเสียอีก จำจะคิดอ่อนน้อมยอมเป็นไมตรีเสียดีกว่าบ้านเมืองจะได้มีความสุขด้วยกัน ท่านทั้งปวงจะเห็นประการใด โงวเลียด เฮงเขียงนายทหารได้ฟังจึงว่า ยังไม่ทันจะสู้รบได้สักกี่ครั้งจะมาทำใจย่อท้อนั้นไม่

ควร นางแปะฮวยเหนียจึงพูดว่า เต๊กเซงมีสติปัญญาผีมือกเข้มแข็ง นายทหารเหล่านั้นก็ล้วนแต่ผีมือดี ถ้าเราขืนสู้รบอยู่ก็เห็นจะไม่เป็นการ ซึ่งท่านแม่ทัพพูดดังนั้นข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย เม่งหยองจึงว่าครั้นเราจะพากันอ่อนน้อมเดี๋ยวนี้ไม่ควร จำจะถอยกองทัพกลับไปพูดกับเตียหงวนเฮาเจ้าเมืองไซหยงให้เห็นพร้อมกัน พอทหารเข้ามาแจ้งกับเม่งหยองว่า งูกังพาทหารมาสวามิภักดิ์แก่ท่าน เม่งหยองก็ให้พางูกังเข้ามาคำนับเม่งหยองแม่ทัพแล้ว เม่งหยองถามว่าเจ้านี้มาแต่ไหน แซ่ใดชื่อไร จึงได้พาทหารมาสวามิภักดิ์เราดังนี้ งูกังบอกว่าข้าพเจ้าชื่องูกัง เดิมข้าพเจ้าอยู่กับงูเกียนที่เขาไตลังซัว งูเกียนชักชวนข้าพเจ้าไปสวามิภักดิ์อยู่กับเอียจงเปา ณ เมืองซำก๋วน ข้าพเจ้าไม่ยอมจึงได้จากกันมา งูเกียนก็ไปอยู่ ณ เมืองซำก๋วน ข้าพเจ้าก็มาอยู่ที่เขาบัวพวนซัวกับพังฮีพังเฮงด้วยกัน เตียบุ๋นกับลิกเอ๋งผู้รักษาตำบลเขาเงาบุนซินนั้น ว่าข้าพเจ้าเที่ยวข่มเหงราษฎร ยกกองทัพมาจับตัวข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงได้พาทหารพวกพ้องมาสวามิภักดิ์แก่ท่าน ขออาสาไปสู้รบกับทหารเมืองซำก๋วนดูสักครั้งหนึ่ง เม่งหยองได้ฟังก็ดีใจสั่งให้เอาทหารของงูกังเข้าสมทบไว้ด้วย

ฝ่ายนางแปะฮวยเหนียเห็นงูกังพาทหารมาสวามิภักดิ์ดังนั้นก็มีความโกรธ จึงคิดว่าจำเราจะมีหนังสือลับไปถึงเมืองซำก๋วนให้รู้ว่างูกังพาทหารมาสวามิภักดิ์อยู่กับเม่งหยองเป็นอันมาก แล้วงูกังรับอาสาจะยกออกมาสู้รบอีกครั้นคิดแล้วก็เขียนหนังสือผูกลูกเกาทัณฑ์ยิงเข้าไป

ฝ่ายทหารในเมืองซำก๋วนเที่ยวตรวจหน้าที่ เห็นลูกเกาทัณฑ์ผูกหนังสือตกลงก็เก็บเอาลูกเกาทัณฑ์กับหนังสือมาให้เต็กเซง เต็กเซงแก้หนังสือออกอ่านมีความว่าข้าพเจ้านางแปะฮวยเหนียขอคำนับมายังแม่ทัพเมืองซำก๋วนให้ทราบด้วย บัดนี้งูกังพาทหารมาสวามิภักดิ์อยู่กับเม่งหยองแม่ทัพจะอาสาออกไปทำศึกกับท่านอีก ท่านจงได้ตระเตรียมการไว้ เต็กเซงได้แจ้งความก็ยินดี จึงสั่งให้เตียตงหลีหงคุมทหารห้าพันเป็นทัพหน้า ให้ซิมตัดกับเล่าเซ่งคุมทหารห้าพันเป็นทัพหนุน ให้งักกัง งูเกียนคุมทหารห้าพันเป็นกองหลัง ให้เตียบุ๋นลีกเอ๋งคุมทหารห้าพันเป็นกองหลวงยกไป ให้เอียบุนกว้างคุมทหารหมื่นหนึ่งยกตามไปอีก ถ้าเห็นข้าศึกยกออกจากค่ายก็ให้เอียบุนกว้างคุมทหารอ้อมไปหลังค่ายเอาไฟเผาค่ายและเสบียงอาหารข้าศึกเสีย นายทหารทั้งแปดกับเอียบุนกว้าง

กำนับลามาจัดทหารพร้อมแล้วก็ออกจากเมือง เต็กเซงกับเจียเง็กคุมทหารหมื่นหนึ่งเป็นทัพใหญ่ยกตามไป

ฝ่ายเม่งหยองแจ้งว่าทหารในเมืองซ้ำก๋วนยกออกมา ก็สั่งให้โงวเลียดหนึ่ง เฮงเขียงหนึ่ง งูกังหนึ่ง พังฮีหนึ่ง พังเฮงหนึ่ง ห้านายคุมทหารยกออกไป เม่งหยองสั่งให้นางแปะฮวยเหนียอยู่รักษาค่าย ตัวเม่งหยองคุมทหารห้าหมื่นตามไป

ฝ่ายเตียตง หลีหงีเป็นกองหน้า เห็นโงวเลียด เฮงเขียงยกมา เตียตงก็ขับม้าเข้ารบกับโงวเลียดได้ ๓๐ เพลง โงวเลียดทานกำลังเตียตงไม่ได้เสียที เตียตงเอากระบี่ฟันถูกโงวเลียดตกม้าตาย เฮงเขียงเข้ารบกับเล่าเซ่ง ซิมตัด เฮงเขียงสู้กำลังเล่าเซ่งซิมตัดไม่ได้ขับม้าหนี เตียตง หลีหงีเข้าสกัดหน้าเฮงเขียงไว้ เฮงเขียงหนีไปไม่พ้นก็ชักม้าเข้ารบเตียตง หลีหงี เฮงเขียงเสียทีหลีหงีเอาทวนแทงถูกเฮงเขียงตกม้าตาย งูกังขับม้าเข้าไป พองูเกียน งักกังกองหลังหนุนเข้ารบกับงูกัง งูกังสู้ผีมือองูเกียนงักกังไม่ได้ งักกังเอาง้าวฟันถูกศีรษะงูกังตกม้าตาย พังเฮง พังฮีกขับม้าเข้ารบกับเตียบุน ลีกเอง พังฮี พังเฮงทานผีมือเตียบุน

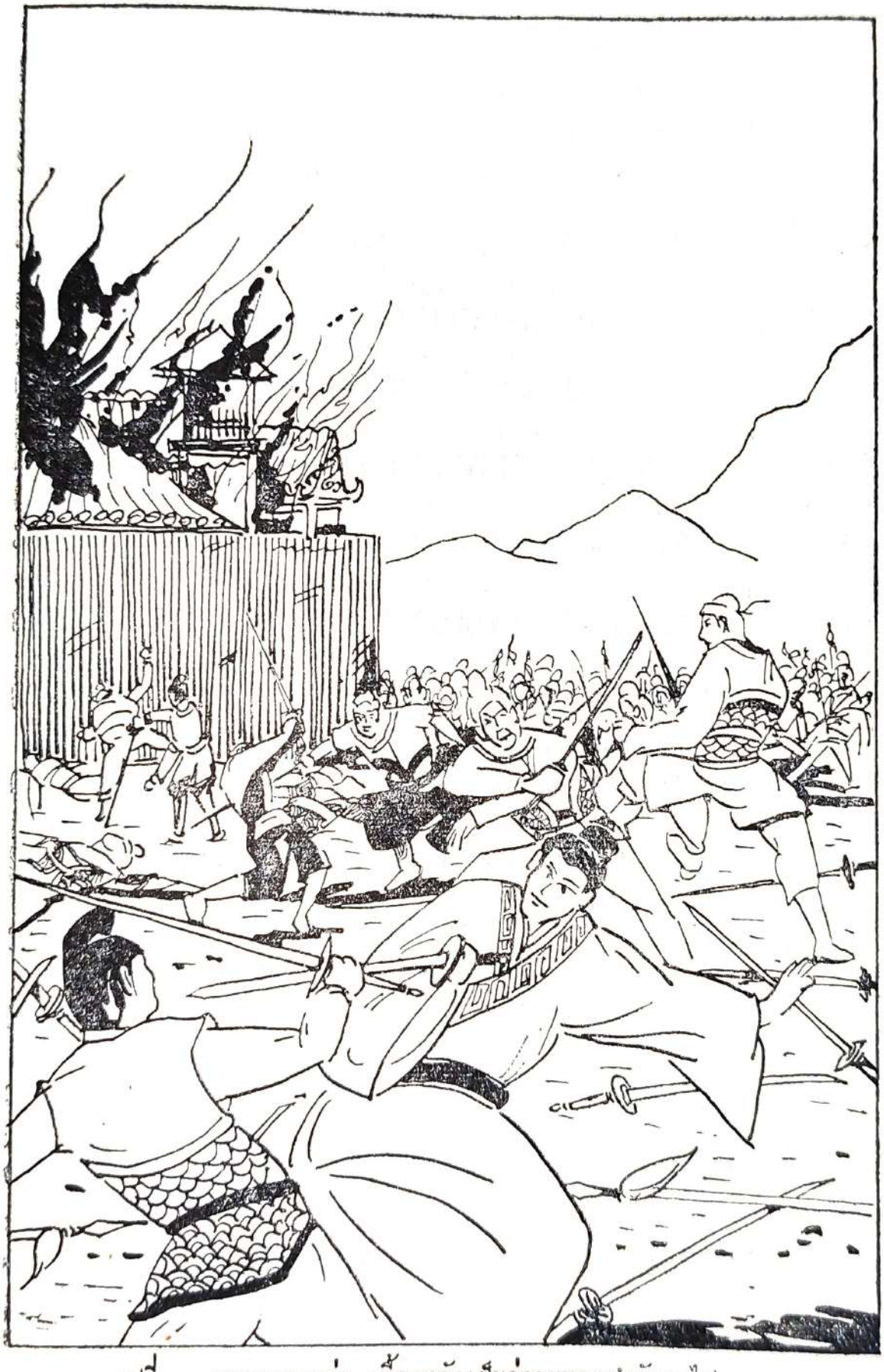

รูปที่ ๑๐ ฉากการรบพุ่ง เบื้องหลังเป็นค่ายทหารกำลังถูกไฟเผา

ลี่เอ๋งไม่ได้ เตียบุ๋นเอากระบี่ฟันพังฮีตกม้าตาย ลี่เอ๋ง
เอาทวนแทงถูกพังเฮงตกม้าตาย

ฝ่ายเม่งหยองเห็นทหารล้มตายก็มีความโกรธ ขับ
ม้าเข้ามารบกับเต็กเซง เจียเง็กเป็นสามารถ ฝ่ายเอียบุน
กว้างพาทหารอ้อมไปถึงค่ายข้าศึก ก็ให้ทหารจุดเพลิงจะ
เข้าเผาค่าย นางแปะฮวยเหนียเห็นเอียบุนกว้างก็ออกมา
บอกกับเอียบุนกว้างว่า ท่านจะเอาไฟมาเผาค่ายเสียนั้นไม่
ควร ด้วยเสบียงอาหารและเครื่องสาตราวุธมีอยู่เป็นอัน
มาก ท่านจงเก็บรวบรวมเอาไปเสียก่อนแล้วจึงค่อยเผา
ค่ายข้าพเจ้าก็จะตามท่านไป เอียบุนกว้างได้ฟังก็เห็นชอบ
ด้วย นางแปะฮวยเหนียก็เข้าไปในค่ายบอกกับทหารเหล่า
นั้นว่า เรายอมสวามิภักดิ์ทหารเมืองซำก๋วนแล้ว ถ้าผู้ใด
ยอมก็มาไปด้วยกัน ถ้าไม่ยอมก็จะฆ่าเสีย ทหารทั้งปวง
ตกใจกลัวก็ยอมทั้งสิ้นตามนางแปะฮวยเหนีย เอียบุนกว้าง
ก็สั่งให้ทหารเก็บรวบรวมเครื่องสาตราวุธ และเสบียง
อาหารได้พร้อมแล้ว ก็พานางแปะฮวยเหนียกับทหารที่
ยอมสวามิภักดิ์ออกจากค่าย สั่งให้เอาไฟเผาค่ายไหม้วัน
ตลบขึ้น

ฝ่ายเม่งหยองแม่ทัพสู้รบกับเต๊กเซง เจียเง็ก สู้ผีมือเต๊กเซง เจียเง็กไม่ได้ ทหารล้มตายลงเป็นอันมากก็เสียใจ ชักม้าหนีจะกลับไปค่าย เห็นไฟไหม้ค่ายก็ตกใจขับม้าหนีเลยไปกับทหารที่เหลือตายประมาณสี่ห้าร้อยคนตรงไปเมืองไซหยง เต๊กเซงมีชัยชนะก็พาทหารกลับเข้าเมือง พอเอียบุนกว้างพานางแปะฮวยเหนียและทหารสวามิภักดิ์ กับเครื่องสาตราวุธเสบียงอาหารเป็นอันมาก กลับมาแจ้งกับเต๊กเซงทุกประการ เต๊กเซงได้ฟังก็ดีใจจึงมอบนางแปะฮวยเหนียไว้กับฮอมตงเอียมก่อน คอยฟังว่าเจ้าเมืองไซ-หยงจะคิดประการใด จึงจะได้บอกไปกราบทูลพระเจ้าซ่องยินจงให้ทรงทราบ ฮอมตงเอียมก็พานางแปะฮวยเหนียมา

ฝ่ายเม่งหยองแม่ทัพกลับมาถึงเมืองก็เข้าไปแจ้งความกับเจ้าเมืองไซหยงว่า ซึ่งท่านให้ข้าพเจ้ายกกองทัพไปเมืองซำก๋วนนั้นทหารเมืองซำก๋วนเข้มแข็งนักเหลือเกินกำลัง ถ้าขืนสู้รบขับเคี่ยวไปไพร่พลทหารก็จะล้มตายเสียสิ้น ข้าพเจ้าจึงถอยล่ามา เตียหงวนเฮาจึงปรึกษากับขุนนางทั้งปวงว่า ตั้งแต่ทำศึกกับเมืองเปียนเหลียงมาก็มีแต่เสียทีหาได้ชัยชนะสักครั้งหนึ่งไม่ เราจะคิดอ่านประ-

การใดจึงจะเอาชัยชนะได้ ขุนนางข้าราชการทั้งปวงจึงว่า เด็กเชงผู้รักษาเมืองซำก๋วนมีสติปัญญาผีมือเข้มแข็ง ซึ่งจะสู้รบเอาชัยชนะนั้นยากนัก ข้าพเจ้าทั้งหลายคิดว่า ถ้าท่านมีหนังสือเข้าไปขออ่อนน้อมยอมเป็น ไมตรีเสียดีกว่าเตียหงวนเฮา ได้ฟังจึงว่า ท่านทั้งปวงเห็นพร้อมกันดังนั้นแล้ว เราจะแต่งหนังสือใช้ให้ขุนนางถือไปเมืองซำก๋วน ให้เด็กเชงบอกส่งเข้าไปกราบทูลพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ มีความว่าข้าพเจ้าเตียหงวนเฮาเจ้าเมืองไซหยง ขอคำนับกราบทูลมายังพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ ด้วยเดิมข้าพเจ้าคิดทำศึกสงครามก็เพราะเชื่อขุนนางนายทหาร ทำให้ไพร่บ้านพลเมืองได้ความเดือดร้อน มาครั้งนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเมืองข้าพเจ้าเล็กน้อยเท่านี้จะสู้รบบารมีของพระองค์ไม่ได้ ถ้าจะทำศึกสงคราม ไปก็จะพาให้ราษฎรได้ความลำบาก ซึ่งข้าพเจ้าทำผิดคิดไม่ชอบมาแต่ก่อนนั้นขอพระองค์จงได้โปรด บัดนี้ข้าพเจ้าได้จัดของอย่างดีมีราคาเป็นเครื่องบรรณาการ กับหนังสืออ่านน้อมยอมสวามิภักดิ์ตั้งแต่นี้ไปข้าพเจ้ามิได้คิดประทุษร้ายต่อไป ขอพระองค์จงได้โปรด ครั้นทำหนังสือเสร็จแล้วเข้าผนึกจัดของอย่างดีมีราคาเป็นเครื่องบรรณาการ กับหนังสือมอบให้กับขุนนาง

ผู้ฉลาดถือไปให้เต็กเซง ณ เมืองซำก๋วน ขุนนางรับหนังสือกับสิ่งของก็คำนับลาออกจากเมืองไซหยงตรงมาเมืองซำก๋วน

ฝ่ายเต็กเซงครั้นทัพเมืองไซหยงแตกไปแล้ว นางแปะฮวยเหนียมาสวามิภักดิ์เป็นภรรยาเอยบุ้นกว้าง ก็ทำหนังสือบอกฉบับหนึ่งใจความว่า ข้าพเจ้าเต็กเซงผู้รักษาเมืองซำก๋วนกราบทูลแด่พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ ให้ทรงทราบ ด้วยเดิมเตียหงวนเฮาเจ้าเมืองไซหยงแต่งให้เม่ง-หยองเป็นแม่ทัพ คุมทหารยี่สิบหมื่นยกมาตีเมืองซำก๋วน ข้าพเจ้ากับนายทหารทั้งปวงออกสู้รบตีทัพเม่งหยองแตกยับเยินไป นางแปะฮวยเหนียพาทหารมาสวามิภักดิ์ยอมเป็นภรรยาเอยบุนกว้าง แต่ยังหาได้แต่งงานกันไม่ ครั้นทำหนังสือเสร็จแล้วก็มอบให้เม่งเตงก๊กถือไปเมืองหลวง ฝ่ายขุนนางเมืองไซหยางาถึงเมืองซำก๋วนก็เข้าไปแจ้งความแก่เต็กเซงทุกประการ เต็กเซงทราบว่าเมืองไซหยงส่งหนัง-สือกับเครื่องบรรณาการ อ่อนน้อมยอมสวามิภักดิ์ก็มีความยินดีจัดให้นายทหารกำกับขุนนางเมืองไซหยงเข้าไปเมืองหลวง ฝ่ายเม่งเตงก๊กไปถึงเมืองหลวงก็เอาหนังสือไปส่งให้เจ้าพนักงานนำขึ้นกราบทูล พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้

ทรงทราบก็มีความยินดีนัก จึงตรัสสั่งกับขุนนางว่า เมืองไซหยงมาทำศึกครั้งใดก็เสียทีแก่เต๊กเซงทหารฝ่ายเราไปทุกครั้ง บัดนี้นางแปะฮวยเหนียมาสวามิภักดิ์ยอมเป็นภรรยาเอียบุนกว้าง จำจะแต่งให้เอียบุนกว้างกับนางแปะฮวยเหนียอยู่กินด้วยกันซึ่งขุนนางนายทหารของเต๊กเซงนั้นก็มีความชอบมาก จะต้องเลื่อนยศศักดิ์ให้ ตรัสแล้วก็ทรงตริกตรองอยู่

ฝ่ายทหารของเต๊กเซง พาขุนนางเมืองไซหยงมาถึงเมืองหลวง ก็เอาหนังสือกับเครื่องบรรณาการมอบให้เจ้าพนักงานนำขึ้นกราบทูลประเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ได้ทรงทราบความในหนังสือเจ้าเมืองไซหยงก็ทรงยินดี จึงตรัสกับขุนนางทั้งปวงว่า เจ้าเมืองไซหยงแต่งเครื่องบรรณาการมีหนังสือมาอ่อนน้อมแล้ว การศึกสงคราม ก็จะระงับ ไพร่บ้านพลเมืองก็จะมีความสุข ตรัสดังนั้นแล้วก็สั่งเจ้าพนักงานให้รับเครื่องบรรณาการไว้ นำขุนนางเมืองไซหยงเข้าเฝ้า พระเจ้าแผ่นดินตรัสถามตามธรรมเนียม แล้วทำหนังสือตอบไปถึงเมืองไซหยงว่า ซึ่งเจ้าเมืองไซหยงแต่งเครื่องบรรณาการมาอ่อนน้อม ไม่ทำศึกสงครามกันนั้นเรามีความยินดีด้วย ราษฎรจะได้

ทำมาหากินเป็นสุขด้วยกันทั้งสองฝ่าย เจ้าพนักงานก็ทำหนังสือตามรับสั่งมอบให้ขุนนางเมืองไซหยงถือกลับไป พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ตรัสว่า ทัพศึกเมืองไซหยงก็สิ้นแล้ว ขุนนางนายทหารที่เมืองซำก่วนนั้นก็มีความชอบมาก จำจะมีหนังสือไปเลื่อนยศขึ้น และฮอมตงเอียมนั้นเป็นขุนนางผู้ใหญ่อยู่ที่เมืองซำก่วน จะเข้ามาทำราชการในเมืองหลวง เอียบุนกว้างกับนางแปะฮวยเหนียนั้นให้เข้ามาแต่งงานกันที่บ้านนางเอียเลงผัวจึงจะดี ตรัสแล้วก็สั่งให้เจ้าพนักงานมีหนังสือไปตั้งให้เต็กเซงเจียเง็กมียศศักดิ์ใหญ่ขึ้น ขุนนางนายทหารเหล่านั้นได้เลื่อนที่มียศใหญ่ขึ้นเป็นลำดับกันทุกคน ตามความชอบมากและน้อย ให้ฮอมตงเอียมกับเอียบุนกว้าง นางแปะฮวยเหนียสามคนเข้ามาเมืองหลวง เจ้าพนักงานก็ทำหนังสือตามรับสั่งเสร็จประทับตราเข้าผนึกมอบให้เม่งเตงก๊กถือกลับไปเมืองซำก่วน เม่งเตงก๊กมาถึงเมืองซำก่วนก็เอาหนังสือรับสั่งให้เต็งเซง เต็กเซงรับหนังสือแล้วก็ประชุมขุนนางนายทหารมาพร้อมกัน ฉีกผนึกออกอ่านแจ้งความแล้วก็พากันคำนับ รับเลื่อนที่มียศตามความชอบเป็นลำดับกัน

ฮอมตงเอียมกับเอียบุนกว้าง นางแปะฮวยเหนียนั้น ก็คำนับลาเต็กเซงออกจากเมืองซำก๋วน มาถึงเมืองหลวง ก็พากันเข้าไปเฝ้า พระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ทอดพระเนตรเห็นก็มีพระทัยยินดี ตั้งให้ฮอมตงเอียมเป็นขุนนางผู้ใหญ่ทำราชการอยู่ในเมืองหลวง แล้วรับสั่งให้ฮอมตงเอียมจัดการให้เอียบุนกว้างกับนางแปะฮวยเหนียอยู่กินเป็นสามีภริยากัน ฮองตงเอียมกับเอียบุนกว้าง นางแปะฮวย-เหนียก็ถวายบังคลลาพากันไปบ้านนางเอียเลงผัว ครั้นถึงฮอมตงเอียมก็เข้าไปคำนับนางเอียเลงผัวแล้วบอกว่าพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้รับสั่งให้ข้าพเจ้ามาจัดการแต่งงานเอียบุนกว้าง กับนางแปะฮวยเหนียให้อยู่กินด้วยกัน นางเอียเลงผัวได้ฟังก็ดีใจ ครั้นจัดการเสร็จแล้วฮอมตงเอียมก็ให้เอียบุนกว้างกับนางแปะฮวยเหนียอยู่เป็นสามีภริยากัน และนางเอียเลงผัวผู้เป็นย่าชวดนั้น มีอายุคล้ายกันกับมารดาชินซกโปในเรื่องซุยถัง

ฝ่ายพระเจ้าซ่องยินจงฮ่องเต้ ตั้งแต่เจ้าเมืองไซหยงมาอ่อนน้อมยอมถวายเครื่องบรรณาการสิ้นศึกสงครามแล้ว ว่าราชการก็เป็นยุติธรรม อาณาประชาราษฎรมีความสุขทั่วทั้งราชอาณาเขต ฝ่ายเต็กเซงได้เลื่อนยศใหญ่ขึ้นก็ดีใจ

ยินดี จึงพูดกับขุนนางนายทหารว่า แต่บรรดาพวกเราก็มีความสุขด้วยกันทุกคน บัดนี้บ้านเมืองก็เรียบร้อยไม่มีการศึกสงครามแล้ว ถ้าผู้ใดจะไปเยี่ยมบิดามารดาและญาติพี่น้องก็ไปเถิด ตัวเรานี้จะไปรับมารดากับพี่หญิงเรามาอยู่เมืองซำก๋วน พูดแล้วเต็กเซงก็ไปที่ตำบลเงา-บุนซิน รับมารดากับพี่หญิงมาอยู่เมืองซำก๋วน ก็มีความสุขทำมาหากินเป็นปกติด้วยกันทุกคน.

เรื่องบ้านฮ่วยเหลาจบแต่เพียงนี้

RAMKHAMHAENG UNIVERSITY LIBRARY
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๑๕๑๓-๑๔ กำเนิดนามสกุลเล่ม ๑,๒ ของจมื่น อมรดรุณารักษ์ (แจ่ม สุนทรเวช)

คนไทยสมัยก่อนรัชกาลที่หกขึ้นไป ยังไม่มีนามสกุลอย่างปัจจุบันนี้ เพียงอ่านหนังสือสองเล่มนี้เท่านั้นก็จะทราบถึงที่มาของนามสกุลต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้ทั้งนามสกุลพระราชทานและที่สืบนามสกุลมารวมทั้งพระราชดำริและพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวกำหนดให้มีนามสกุลขึ้น และวิธีการขนานนามสกุลในปี พ.ศ. ๒๔๕๖ ประโยชน์ของการมีนามสกุล พร้อมด้วยรายชื่อสกุลต่าง ๆ ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานไว้เรียงตามลำดับอักษร สะดวกแก่ผู้ค้นคว้า

๑๕๑๕ กำเนิดพระราชวังสนามจันทร์และพระปฐมเจดีย์ พระมหาธีรราชเจ้ากับดอนเจดีย์ อนุสรณ์ของเสือป่าและลูกเสือ โดยจมื่น อมรดรุณารักษ์ (แจ่ม สุนทรเวช)

อนุสรณ์ของลูกเสือป่าและลูกเสือ เล่มนี้บรรยายถึงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในยุคล่าเมืองขึ้นด้วยการก่อตั้งลูกเสือและลูกเสือป่า พระองค์ทรงปลุกคนไทยทั้งชาติและให้ตื่นตัว ในการรักษาความเป็นชาติไว้ได้ สมัยนี้การลูกเสือกลับคึกคักขึ้นอีก ท่านที่สนใจก็จะได้ทราบถึงประวัติของลูกเสือและลูกเสือป่า ในสมัยรัชกาลที่ ๖

กำเนิดพระราชวังสนามจันทร์และพระปฐมเจดีย์

เรื่องราวที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงทำนุบำรุงพระปฐมเจดีย์ ปาฏิหาริย์ที่พระปฐมเจดีย์ สิ่งต่าง ๆ ที่พระองค์ทรงปรับปรุง พระราชประสงค์ที่แท้จริงของพระองค์ ในการสร้างพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งจะหาอ่านจากที่ใดไม่ได้อีกเลย △ △

๒๐๕๖-๙ **ชิเตงชันเล่ม ๑-๓** เรื่องราวในสมัยราชวงศ์ถัง (พ.ศ. ๑๖๑๑-๑๙๕๐) ดำเนินเรื่องสืบต่อจากชิยินกุ้ย ในทำนองนิยายอิงประวัติศาสตร์ ให้ทั้งความเพลิดเพลินและความรู้ การชิงไหวชิง-พริบหักเหลี่ยม มีคติธรรมข้อสอนใจปนอยู่ไม่น้อย ชิเตงชัน เป็นบุตรชิยินกุ้ย เป็นดาวกิมทงแชจุติมาเก่งกล้าสามารถไม่แพ้บิดา ลักษณะดีเด่นคือสำนวนภาษาที่สั้น แต่กินความชัดเจน ก่อให้เกิดความรู้สึกซึ้งประทับใจ โดยเฉพาะฉากการรบที่มีตลอดเรื่อง เป็นภาคจบของชิยินกุ้ย

๒๐๖๙-๗๐ **หงอโต้ เล่ม ๑,๒** เป็นเรื่องในราชวงศ์เหลียง ราชวงศ์ถัง ราชวงศ์จิ้น ราชวงศ์ฮั่น ราชวงศ์จิว ราว ๆ พ.ศ. ๑๙๕๐-๑๙๐๓ เริ่มแต่แผ่นดินพระเจ้าซุยเจี๋ยงเต้ให้ขุนนางไปขุดคลองเบี่ยนหอ ราษฎรได้รับความเดือดร้อน ทำให้คนที่ที่มีสติปัญญาและผีมือซ่องสุมเป็นพวกเป็นเหล่า

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว นายกำธร สถิรกุล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

๒๘ กันยายน ๒๕๑๓